

HER ZAMAN DAHA GÜÇLÜNE ÇİZGİ ÖTESİ

TÜRKİYE'DE İLK:
Bilim Dünyası Harp Okulu Çatısı Altında

YIL: 3 • SAYI: 12 • KASIM 1995 • KARA HARP OKULU

ÇAĞDAŞ ATILIMLAR

Harbiye
Muharebe
Alanını
Laboratuara
Taşdı

LİDERLİKTE DEV ADIM

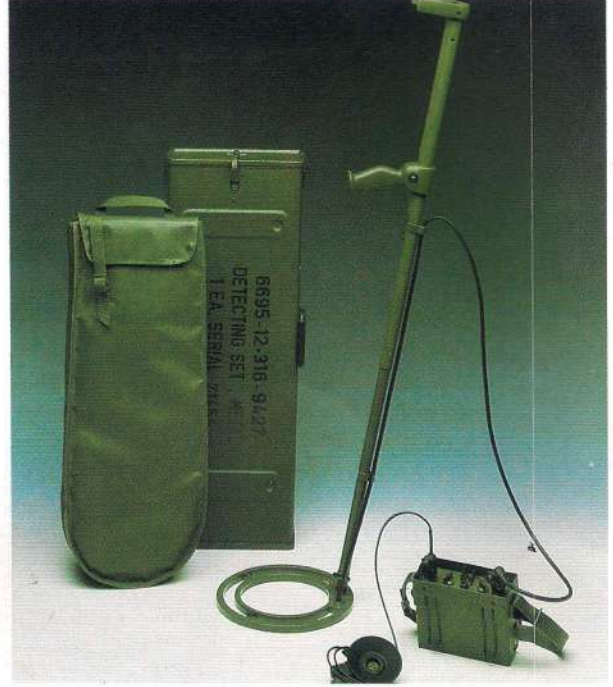
Karma Tabur
ve Liderlik
Programı
Uygulamada

CUMHURİYET FAZİLETTİR

M. Kemal ATATÜRK

TRANSVARO

ELEKTRON ALETLERİ SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

GECE GÖRÜŞ CİHAZLARI

TRANSVARO 1988 yılından bu yana Silahlı Kuvvetlerimizin muhtelif tipteki gece görüş cihazları ihtiyacını karşılamak üzere imalat yapmaktadır. Üretimine 1992 yılından beri 5000 m2 kapalı alana sahip ve özellikle elektrooptik cihaz imalatı için dizayn edilmiş yeni fabrikasında devam etmektedir.

TV/PPS-12 MAYIN DEDEKTÖRÜ

Halen Almanya, İngiltere, Hollanda, Fransa, İtalya gibi ülkeler tarafından yaygın olarak kullanılan, Birleşmiş Milletlerin standart mayın dedektörü haline de gelmiş bulunan ABD'nin standart olarak kabul ettiği AN/PPS-12 (NSN 6665-21-906-1023) mayın dedektörü, 1995 yılından itibaren TRANSVARO tarafından TV/PPS-12 adı altında MIL-D-0023359G (ME) standartlarına uygun olarak Türkiye'de üretilmeye başlanmıştır.

- GECE GÖRÜŞ DÜRBÜNÜ • GECE GÖRÜŞ GÖZLÜĞÜ • HAFİF SİLAH GECE GÖRÜŞ DÜRBÜNÜ • AĞIR SİLAH GECE GÖRÜŞ DÜRBÜNÜ • PİLOT GECE GÖRÜŞ GÖZLÜĞÜ • UZAK GÖZETLEME CİHAZI • SUBAY EL DÜRBÜNÜ • KESKİN NİŞANCI DÜRBÜNÜ • MAYIN VE ÜST ARAMA DEDEKTÖRLERİ

ESKİ PAPAZ KÖPRÜSÜ MEVKİİ DEREBOYU CADDESİ, 12, HALKALI 34660 İSTANBUL
TEL : 212-548 95 90 • FAX : 212-548 43 86

ÇİZGİ ÖTESİ

Kara Harp Okulu

Yıl : 3 Sayı : 12 • Kasım'95

BASIN/YAYIN GENEL KOORDİNATÖRLÜĞÜ

Sorumlu Komutan
Kur. Alb. Eyüp KAPTAN

İdari Sorumlu Subay
Kur. Yb. Atilla ONKÖK
P. Yzb. Basri POLAT

Sorumlu Harbiyeliler
Harbiyeli Muzaffer GEZER
Harbiyeli İlksen GÖRKEM
Harbiyeli Bülent GÖKÇİÇEK

Redaksiyon
Öğ. Yzb. Süer EKER

DERGİ SORUMLULARI

Başkan
Harbiyeli İlksen GÖRKEM

Başkan Yardımcıları
Harbiyeli Davut SAĞIR
Harbiyeli Mehmet ÖZKAN
Harbiyeli Muzaffer ÇOBAN

Reklam Sorumluları
Harbiyeli Hakan EROL
Harbiyeli Yalçın İŞCAN

Alay Sorumluları
Harbiyeli Mehmet KÜÇÜK
Harbiyeli Kamil ÖZTÜRK
Harbiyeli Murat KARACA
Harbiyeli Kamer YILMAZ
Harbiyeli Hakan ŞAHİN
Harbiyeli Emrah YANIK

Fotoğraflar
Harbiyeli O. Zafer POLAT
Svl. Memur Nazmi ALTUN

HARP OKULU TELEVİZYONU SORUMLULARI

Başkan
Harbiyeli Bülent GÖKÇİÇEK

Başkan Yardımcıları
Harbiyeli Erdoğan KURT
Harbiyeli T. Hilmi POLAT

Haber Spikerleri
Harbiyeli İ. Taner KARAKELLEOĞLU

Bu dergide yayımlanan hiçbir yazı ya da fikir,
Türk Silahlı Kuvvetleri'nin resmi görüşünü
ifade etmez.

Dizgi - Tasarım
MaviElma (0.312) 433 90 16

Baskı
BAŞKENT KÜŞE (312) 431 54 90

Yazışma Adresi
Kara Harp Okulu
ÇİZGİ ÖTESİ
1 nci Tabur
ANKARA
Tel: 417 51 90 / 3052
Fax: 418 32 26
e-mail: cizgi@ata.kho.edu.tr

EDİTÖRDEN

MERHABA !

"O nun çiçekleri tomurcuk misali yıldızlarla 30 Ağustos'larda bir araya gelir, ideal yeminlerini son bir kez tazeleyip, kendilerini bekleyen vatan topraklarına dağılırlar. Ümitle ve azimle..." satırlarıyla yurdun dört bir yanına uğurladığımız teğmenlerimizden bu şanlı görevi henüz devralmış bulunmaktayız. Okul Komutanımız Tümğ. Yaşar BÜ-YÜKANIT'ın açış konuşmasında da belirttiği gibi; "Biliyoruz ki, idealler yıldızlar gibidir. Ellerimizle onları yakalamayı başaramayız. Ama engin okyanuslardaki denizciler gibi, onları kılavuzlarımız olarak seçersek onları izleyerek hedefimize ulaşabiliriz. Ve yine biliyoruz ki bizim yıldızımız Atatürkçü Düşünce Sistemi'nin dinamik idealidir." İşte bu ideal merdiveninde teslim aldığımız basamaktan "Çizgi Ötesi"ni daha iyiye, daha yukarılara çıkarmaya çalışacağız. Çizgi Ötesi'nin şu an çok iyi bir seviyeye geldiğinin bilincinde olup taşıdığımız sorumluluğun büyüklüğünü açıkça ortaya koymaktadır.

Atatürkçü Düşünce sisteminin dinamizminden kazandığımız ivme ile çizginin ötesine ulaşmayı hedefliyoruz. Dergimizin bu seviyeye gelmesinde çok büyük katkıya sahip olan okul komutanımız Tümğ. Yaşar BÜ-YÜKANIT'a, her türlü sorunumuza çözüm bulan alay komutanımız Kur.Alb.Eyüp KAPTAN'a, Kur. Alb. Tayyar ELMAS'a, Kur. Yb. Atilla ONKÖK'e, P. Yb.Coşkun DEMİRAY'a, P.Yzb. Basri POLAT'a ve bütün emeği geçenlere şükranlarımızı sunuyoruz.

Abone sayımız daha şimdiden 700'e ulaştı ve bu sayı hızla artmaktadır. Çağdaş dergicilik anlayışının gereklerini yerine getirebilmek için abonelerimizden sadece posta ücretlerinin karşılanması konusunda yardım talep ediyoruz. Umarız bizleri anlayışla karşılırsınız.

3000 adet bastığımız bu sayımızda atılan dev adımın gerçekleşmesi; Karma Tabur ve Liderlik programı, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, Ulu Önder Atatürk'ün hayata gözlerini kapaması, Harp Okulu'nda çağdaş atılımlar (Muharebe Modelleme ve Sistem Simülasyonu- Yönetim ve Liderlik Laboratuvarı), Türkiye'de ilk defa çeşitli üniversitelerden öğretim üyelerinin ve firmaların katılımıyla gerçekleştirilen 1 nci Sistem Mühendisliği ve Uygulamaları Sempozyumu ve ergonomi gibi konulara yer verdik.

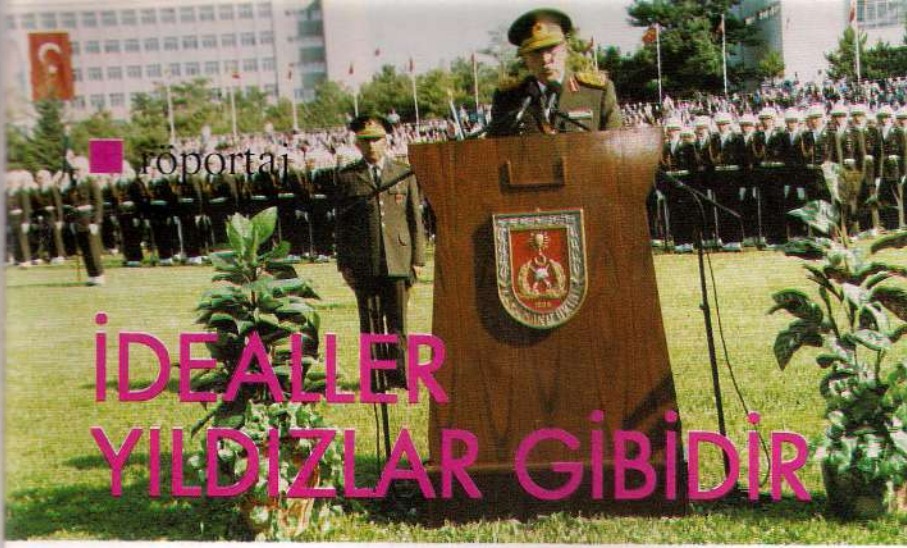
Çizgi Ötesi yeni sorumluları olarak tüm okurlarımıza saygı ve sevgilerimizi iletiyoruz. Yeni yayım döneminde hep birlikte daha iyiye gidebilmemiz umuduyla.... Hoşçakalın.

Çizgi Ötesi

BU SAYIDA

RÖPORTAJ: İDEALLER YILDIZLAR GİBİDİR,	3
Okul komutanı Tümğ. Yaşar BÜYÜKANIT ile röportaj	
GÜNCEL: KARMA TABUR SİSTEMİ NEDİR?	5
Karma Taburla yeni ufuklara	
AKTÜEL: HARBİYEDE ÇAĞDAŞ ATILIMLAR	12
Yönetim ve Liderlik Laboratuvarı ile Muharebe Modelleme ve Simülasyon Merkezi kuruldu.	
GÜNEYDOĞUDAN: ASKERLERİM BANA EMANET	15
Gerçek bir kahraman J. Yzb. Temel KUĞUOĞLU	
BİLİM: ERGONOMİ	17
Konusunu İnsandan alan bir bilim	
KAPAK: CUMHURİYET	22
Cumhuriyet fazilettir.	
TOPLUM: ALIŞMAK	28
Alışmak, alışkanlıkların en kötüsü	
AKTÜEL: HARBİYEDE 1 NCİ SİSTEM MÜHENDİSLİĞİ VE SAVUNMA UYGULAMALARI SEMPOZYUMU	30
Türkiye'de bu alanda yapılan ilk sempozyum	
DENEME: SOLMADAN YAŞAMAK	33
Yaşamak... Solmadan, pörsümeden	
MAKALE: ÖĞRENMEYİ ÖĞRENMEK VE YARATICI DÜŞÜNCE	35
Değişimler ve gelişmeler yaratıcı düşünceye yön vermektedir	
DENEME: BİRİLERİNE VE BİRŞEYLERE İLGİ	39
Kendim olmak zorundayım	
İPEKYOLU: GENCEVİ	40
Azerbaycan şiiirinin parlak yıldızı	
DİĞERLERİ	
HABERLER; Harbiyede Son Gelişmeler	8
TARİH SÜZGEÇİNDEN:	20
İBRETLER VE NÜKTELER	
ÖDÜL ALMAK İÇİN KÖTÜLEMEK ŞART MI?	37
İNSAN: ALGILAMA	38
OKUYUCU GÖZÜYLE	42
BULMACA	

■ RÖPORTAJ

İDEALLER YILDIZLAR GİBİDİR

Çizgi Ötesi : Karma Tabur ve Liderlik programı uygulanarak yetişen Harbiyelilerle daha önce mezun olan Harbiyelileri değerlendirebilir misiniz?

Tümğ. Y. BÜYÜKANIT : Çok güzel bir soru. Şunu önemle söylemeliyim ki, karma tabur bir amaç değil araçtır. Liderlik geliştirme programında karma taburu bir vasıta olarak kullanıyoruz. Sınıfların karışık olması tek başına hiçbir şey ifade etmez. Eğer liderlik programı olmasaydı biz karma tabur uygulamasına da ihtiyaç duymazdık. Önce liderlik programı üzerinde çalıştık, onun esaslarını belirledik. Daha sonra karma tabura geçmenin liderlik programının vazgeçilmez bir unsuru olduğunu gördük. Bizim temel amacımız sizleri lider olarak yetiştirmektir. Bir yere komutanı atarsınız: Bölük komutanlığına atanır, takım komutanlığına atanır. O komutandır. Bu yasal bir statüdür. Ama liderlik kazanılmış bazı değerlerin toplamıdır. Lideri otomatik olarak atayamazsınız. Yani takım komutanı olabilirsiniz. Fakat iyi bir lider olmayabilirsiniz. Liderlik insanları o birliğin, kurumun amaçları doğrultusunda etkileme sürecidir. Bunu yapabilmesi için komutanın bazı özelliklerinin olması lazım, işte biz bunlara liderlik nitelikleri diyoruz. Liderlik niteliklerinin iki boyutu vardır: Biri kişilik boyutu, diğeri mesleki boyutu. Kişilik boyutları cesaret, feragat, özveri gibi kişilikten doğar. Mesleki boyut ise mesleki motivasyonu,

işbirliğini, sözlü ve yazılı iletişimi v.b. hususları içerir. Programımızın amacı bu boyutları geliştirmektir. Eskiden liderliğe hep karizmatik açıdan bakarlardı. Klasik anlayışta liderlik deyince arkasında milyonları sürükleyen insan akla gelir. Çağdaş bilim ise lideri böyle görmüyor. Eğitimle insanların liderlik özelliklerinin gelişeceği bugün bilimsel olarak ispatlanmıştır. Hatta liderliğe vizyon yaratmak olarak bakabiliriz. Emir komuta ettiğiniz, yönettiğiniz grupta bir bakış açısı kazandırabilirsiniz. Nasıl bir bakış açısı? Hedef istikametine giden bir bakış açısı. İşte olaya bu açıdan yaklaştığımızda yeni programla eski program arasında şöyle önemli bir fark olduğunu görüyoruz. Eskiden kaçınılmaz olarak sizlere bir yönetim sorumluluğu veremiyorduk. 4 sene Askeri Lise, 4 sene Harp Okulu, 1 sene sınıf okulu olmak üzere 9 sene sonunda biz size diyorduk ki alın şimdi yönetin. Yönetim becerisi kazanmamış bir insan nasıl birden bire yönetebilir? Acemi bir yönetici olur. İşte bu liderlik programının ve karma tabur uygulamasının temel amacı sizlere yönetim becerisi ka-

zandırmaktır. Yönetirken eksiklikleriniz görülecek bunu görebilmemiz için o sorumluluğu vermemiz gerekir. Yani bir manga komutanı olarak sorumluluk vereceksiniz. 10 kişiyi yönetirken gözleyenler onun eksikliklerini görecekler. Daha sonra onun giderilmesi için programlar uygulanacak. Gelecekte sizlerin mutlaka üstün nitelikli insanlar olmanız lazım. Bugün bir çok batı ülkesinin temel stratejilerinde iyi eğitilmiş insan hedefi vardır. Çünkü bütün diğer alt sistemler iyi eğitilmiş insanlar tarafından işletilirse verimli olabilir, etkin olabilir. Dolayısıyla benim bu suale verebileceğim cevap, sizleri daha iyi bir lider yapmak olacaktır.

Çizgi Ötesi : Muharebe modelleme ve simülasyon merkezi, yönetim ve liderlik laboratuvarının okula ve Harbiyelilere neler kazandıracaklarını düşünüyorsunuz? Türkiye'de benzeri sistemler var mıdır?

Tümğ. Y. BÜYÜKANIT : Harbiye adına övünerek söyleyeyim. Her iki laboratuvar da Türkiye'de taktır. Muharebe modellemesi Avrupa'da çok az sayıdadır. Harbiye şu anda eğitim ve öğretim teknolojisi açısından önemli bir adım atmıştır. Bunlar ucuz sistemler değildir. Bir workstationın fiyatı 1.4 milyardır. Sizin simülasyon merkezinde 5 tane workstation, 10 tane PC ve 1 tane de server var. Sadece teknoloji olarak ortaya konmuş olan hardware oldukça pahalı bir sistem. Amaç doğrultusunda verimli olacağına inandığımız için bu yapıldı. Çok yakında Amerika'dan Janus adı verilen modelleme yazılımı okulumuza getirilecek. Bu program şu anda Türkiye'de yok. İleri düzeyde muharebe modelleme yapabilmek amacıyla düzenlenmiş bir program. Ama bu yapılanmaya daha ileri modellemeler yapacaksınız. Pekî neden bu önem kazandı?

Dünyada hiçbir ülkenin

bütçesi silahlı kuvvetlerine istediği bütün parayı verecek durumda değildir. Bazı şeyleri arazide birebir deneyerek yani deneme - yanılma yöntemiyle taktik belirleme, doktrinler geliştirme devri kapanmıştır. Çünkü bu çok pahalı bir sistemdir. Bu nedenle simülasyon ortamında bunları denemek, ortaya çıkan hataları bilimsel bir ortamda sınamak, düzeltmek sonra uygulamak amacıyla bunlar kurulmuştur.

Kara Kuvvetleri de bu konuda çalışmalar yapıyor. Bizim Eğitim ve Doktrin Komutanlığı'mız var. Şimdi bunlar her sınıf okulunda muharebe laboratuvarları kuruyorlar. Bu laboratuvarları iki tipte insan çalıştırır. Biri taktik yönden yetişmiş askerliği, silah sistemlerini bilecek. Diğerinin bilimsel alt yapısı olacak. Bu konuda yetişmemiş bir kimse modelleme yapamaz. Sizlere bunun verilmesinin sebebi ileride buralarda sizler çalışacaksınız. Daha ileride bunları yönetecek olan da sizlersiniz. İşte bu nedenle bu yatırımı yaptık. Sizin var olan derslerinizi daha gerçekçi ortamlarda işlemeniz için bunlar yapıldı. Yönetim Laboratuvarına gelince klasik öğrenme düzeyinden daha modern öğrenme düzeyine geçiş sağlayacak çeşitli programlar orada üretilecektir. Sizleri klasik çalışma ortamından sıyrarak hayattaki çalışma ortamlarını simüle ederek sizin yönetim becerilerinizi geliştirmek istiyoruz. Orada merkezi bir planlama

Bir yeniliği getirdiğiniz zaman onun alt yapısını mutlaka hazırlamalısınız. En önemli alt yapı insanın kafasındadır. Beynindedir.

grubu var. Görev ve sorumluluklar paylaşılacak, ayrı odalara çekilmiş olan telefon ve fax irtibatı sayesinde görev ve sorumluluklar paylaşılacak. Sanki ayrı karargahlarda çalışıyormuş gibi bir hiyerarşik yapı içinde birbirinizle haberleşeceksiniz. Raporlar hazırlanacak, kararlar verilecek. Duruma dayalı "case study" dediğimiz eğitim modeli oluşturulacak. Ondan sonra çeşitli vasıtalarla takdim edilecek. Dolayısıyla şu anda bizde pek anlaşılmayan ama gerçek anlamda çağdaş bir yönetim anlayışı sunan muharebe mod lab. ve yönetim ve lid. lab. birbiriyle ilişki içindedir. İkisi de yönetim ağırlıklıdır. Muh. Mod. Lab. sayısal yönetimdir. Yönetim ve liderlik Lab. sözel ağırlıklıdır. Dolayısıyla bu ikisi birbirini bütünleyen bir sistemin parçalarıdır.

Çizgi Ötesi : Komutanım, son olarak yeni sistemin yerleşmesinde en büyük rolü üstlenecek olan Harbiyelilere mesajınız ne olacak?

Tümg. Y. BÜYÜKANIT : Bunun üzerinde hassasiyetle duruyorum. Harbiyelilerin şunu bilmesi lazımdır. Bütün bu çabaların merkezinde onlar var. İlk başta yadırganabilir. Bütün yenilikler yadırganır. Ama sonra alışılır. Şimdi 1. sınıf öğrencisi kendisini baskı altında hissedebilir. Biz uygun bir yönetim ikliminde ona mutlak itaat duygusunu bu ortamda hazırladık. 2. sınıf öğrencisine itaati öğrenecek. Ama nasıl bir itaati sevgi ve saygıya dayalı, insani ve kişilik haklarını zedelemeyen. 2. sınıf sorumluluk duymaya başlayacak. Büyük sınıflar kendilerini düzeltmeye başlayacak. Şimdi siz küçük sınıflara emir komuta ederken herhalde kendinize daha iyi bakmak istiyorsunuz. Ben sizin karşınıza kılık kıyafetimin bozuk olarak çıkabilirmiyim. Utanırım! Çünkü size birşey söylemeden önce kendime bakmam gerekir. Dolayısıyla harbiyelilere benim vereceğim en önemli mesaj bütün bu faaliyetlerin amacının onları daha iyi subay yapmaya yönelik olduğudur. Size hiç taviz verilmeden yapılan eğitimde yükünüz iki kat arttığı halde siz olumlu reaksiyon gösterdiniz.

Bir yeniliği getirdiğiniz zaman onun alt yapısını mutlaka hazırlamalısınız. En önemli alt yapı insanın kafasındadır. Beynindedir. Geçen sene yayınlarla dergilerle, konferanslarla sizi zihnen hatta fikren bu sisteme hazırladık. O yüzden güzel bir geçiş dönemi oldu. Ben bir gözlemimi söyleyeyim. Karma taburun teşkil edildiği ilk akşam 4. sınıf öğrencisini seyrettim. Mangasının karşısında elini nereye koyacağını bilmiyor. Yani 10 kişinin karşısında nasıl davranacağını bilmiyor. Ama inanıyorum ki şimdi o Harbiyelide tedirginlik çoktan kaybolup gitmiştir. Bu tedirginliği hepimiz yaşadık. Bu sistemin kağıt üzerinde görülmeyen büyük faydaları bunlardır. ■

KARMA TABUR SİSTEMİ NEDİR? NEDEN İHTİYAÇ DUYULMUŞTUR? BEKLENEN FAYDALAR NELERDİR?

Eyüp KAPTAN / Kur. Alb.
Öğrenci Alay Komutanı

B

ilgi çağında;

- Baş döndürücü hızla gelişen teknolojinin muharebe alanına aynen yansiyacak olması,

- Dost, Düşman, Arazi ve Hava koşulları ile ilgili

bilgilerin süratle alınacağı, kısa sürede bu bilgilerin eskiyebileceği, bu nedenle liderlerin süratle doğru karar verme zorunluluğu,

- Silah sistemlerinin öldürücü güçlerindeki artışın yanısıra sıfır hata ile hedeflerini vurabilme yeteneği;

Birliklerin arazide derinliğine ve genişliğine daha çok dağılmalarını ve küçük birlikler şeklinde teşkilatlanmalarını zorunlu kılacaktır.

Zafer;

- Bilgi çağının teknolojisini kullanabilen,

- En karmaşık ortamda dahi süratle doğru kararlar verebilen,

- İnisiyatif sahibi, liderlik özellikleri gelişmiş Komutan/Lider subaylar tarafından kazanılabilecektir.

Bu temel yaklaşım içerisinde arayışlarını sürdüren Kara Harp Okulu, 21 nci yüzyılın liderlerinin yetiştirilmesi için Öğrenci Alayı bünyesinde "Liderlik Araştırma Geliştirme ve Değerlendirme Merkezi (LAGDEM)"ni 16 OCAK 1995 tarihinde kurarak çalışmalarını bilimsel alanda sürdürmektedir.

İlk aşamada Harbiyelilerin liderlik özelliklerinin geliştirilebileceği ve değerlendirebileceği "Liderlik Geliştirme ve Değerlendirme Programı" ile ilgili taslak bir yönerge hazırlanmış ve dört

pilot bölükte geçen yıl 2 nci yarı yılda ve yazın MENTEŞ'te tatbiki eğitimde denenmiştir.

Denemeler, Harbiyelilere fırsat verilirse liderlik boyutlarının gelişebileceğini somut olarak ortaya koymuştur. 161 yıldır uygulanmakta olan sınıfa dayalı tabur sistemi (Bir taburda aynı sınıfa mensup öğrencilerin tamamının bulunması) Harbiyelilerin büyük bir çoğunluğuna sorumluluğu üstlenme ve astlarını yetiştirmeyi öğrenme vb. fırsatları verememiştir. Harbiyelilerin tamamının liderlik boyutlarının geliştirilmesi için uygun fırsatlar veren sistem arayışı, "KARMA TABUR SİSTEMİ"ne götürmüştür.

Çünkü biz ilke olarak "Liderin devamlı yönetilerek değil, yönetimin her kademesinde bizzat yöneticilik yaparak" yetişeceğine inanıyoruz. Eski sistem sadece %10 kadar öğrenciye bu şansı veriyordu ve kendi sınıf arkadaşlarına komutanlık yapıyorlardı.

Karma Tabur Sistemi ise tüm Harbiyelilere bu şansı vermekte ve alt sınıftan oluşan öğrencilere komutanlık yaptırmaktadır.

KARMA TABUR SİSTEMİ NEDİR?

Karma Tabur Sistemi; Öğrenci Alayının temel yapısını bozmadan her munga, takım, bölük ve taburda hiyerarşik yapı içe-

risinde her sınıftan Harbiyelilerin bulunduğu, tim üyeliğinden Alay Komutanlığına kadar bütün yönetim kademelerinde Harbiyelilerin aktif olarak görev ve sorumluluk aldığı bir uygulama şeklidir.

Önceden olduğu gibi Alay 4, Tabur ve her Tabur 6 bölükten oluşmaktadır. Her bölükte 4 takım vardır ve takımlar P.Tk. kuruluşundadır. Mg.da 3 ncü sınıflar tim komutanıdır ve 4 kişiden sorumludur. 2 nci sınıflar makinalı tüfek nişancısıdır ve bir 1 nci sınıf öğrencisinden sorumludur. Yetki ve sorumluluklar komuta zinciri içerisinde ve mutlak itaat duygusu en üst düzeyde olacak şekilde uygulanmaktadır. Sıralı komutanların astlarını yetiştirme ve liderlik programı içerisinde değerlendirme sorumluluğu vardır.

Dersler sınıf esasına göre 40'ar kişilik kısımlarda yapılmaktadır. Ders dışındaki tüm eğitim ve idari fa-

Karma Taburla yeni ufuklara

aliyetlerde, karma manga, takım, bölük ve tabur sistemi uygulanmaktadır.

Bölükler yaklaşık 160, taburlar 960 öğrenci mevcuttur.

KARMA TABUR SİSTEMİNE NEDEN İHTİYAÇ DUYULMAKTADIR?

Kara Harp Okulu'nun görevi komutan / lider subay yetiştirmektir. Bu görevin en etkin şekilde yapılması; Harbiyelilere liderlik özelliklerini geliştirebilecekleri bir ortamın sağlanması ve uygun fırsatların verilmesiyle mümkün olur. Liderlik boyutları ve sevk ve idare yeteneği gelişmiş subay, elverişli bir ortam, sı-

nırsız uygulama imkanları ve uygun fırsatlar bahşeden bir sistem içerisinde yetiştirilebilir. Mevcut sınıf esaslı tabur (her tabur bir sınıf) sisteminde ancak Harbiyelilerin %10'u liderlik yeteneklerini deneme ve geliştirme olanaklarına sahiptir. Halbuki bizim için %10'un değil %100'ün bu fırsatı yakalaması önemlidir. Tüm Harbiyelilere liderlik bo-

yutlarını geliştirme fırsatlarını veren sistem "KARMA TABUR SİSTEMİ" dir.

KARMA TABUR SİSTEMİNDEN BEKLENEN FAYDALAR ?

- Harbiyelilere tek erden Tim / Mg. / Tk. / Bl. / Tb. / A.K. na kadar emir komuta zincirinin her kademesindeki görevler sıra ile verilmek suretiyle, liderlik boyutları ve sevk ve idare yetenekleri en üst düzeye çıkarılacaktır.

- Okula yeni başlayan her bir 1 nci sınıf Harbiyeliye bir 2 nci sınıf Harbiyeli rehberlik yapacağından yeni öğrencilerin Kara Harp Okulu Sistemi'ne intibakları kolaylaşacaktır.

- Her bir 1 nci sınıf öğrencisi, bir 2 nci sınıf öğrencisine; her gün rapor vermekten ve 2 nci sınıf öğrencisi de bu 1 nci sınıf öğrencisini kontrol etmekten ve problemlerini çözmekten sorumlu olacaktır; 1 nci sınıf öğrencileri süratle "Mutlak itaati", 2 nci sınıf öğrencileri de bir başkasının sorumluluğunu üstlenmeyi ve yönetmeyi öğreneceklerdir.

- Harbiyeliler her kademede komutanlık yapacaklarından, emir komuta etme becerileri gelişecektir.

- Harbiyelilerin görev bilinci ile mesleki değerleri ve kurallara bağlılıkları en üst düzeye çıkacaktır.

- Alayın yönetimi ve eğitiminde Harbiyeliler daha etkin bir rol alacağı için 24 saat süre ile devamlı bir kontrol sağlanacak, neticede eğitimi tam, disiplini mükemmel, morali yüksek, kendine güvenen teğmenler yetiştirilecektir.

- Karma Tabur Sistemi'nin esasını

YENİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILINA, biz Harbiyelilerin liderlik özelliklerini geliştirme ve değerlendirme programının amacı doğrultusunda, karma tabur sistemine geçerek başladık.

Harp Okulu'nun 161 yıllık bir geleneğine son veren bu yeni programla birlikte, Harbiyeli; sadece yönetilen, emir alan, uygulayan değil, aynı zamanda eğiten, öğreten, sevk ve idare eden konumuna gelmiştir. Bunun doğal sonucu olarak; artan yetki ve sorumluluklar ve herkese tanınan liderlik fırsatları sayesinde bizler; özgüveni yüksek öz denetimini sağlamış, çağdaş bilgilerle donatılmış bir sistem entegratörü olarak Türk Silahlı Kuvvetleri saflarına katılacağız. Harbiyeli; temeli dinamizm, akılcılık ve bilime dayanan Atatürkçü Düşünce Sistemi'nin yılmaz takipçisidir. Bu yeni uygulamayla değişen ve gelişen Dünya şartlarına ayak uydurmanın gerekliliğinin bilinci içerisinde olan Harp Okulu; her türlü bilimsel görüş ve düşüncelerin sunucusu ve geliştiricisi olmak zorunda olduğunu bir kez daha ispatlamıştır.

Abmet AŞIK / Harbiyeli Alay Komutanı

HERŞEYDEN ÖNCE, bu yeni sistem, Harbiyeliye kendini keşfetme ve geliştirme imkânı sağlıyor. Hemen her adımının yakından ve tarafsız olarak gözlenmesi Harbiyelinin en ideal şeklide yetiştirmesine katkıda bulunacaktır. Üst sınıfları sorumluluk bilincine ulaştırması, alt sınıflara ise hiyerarşik yapıda faaliyetlere katılmanın ayrıntılarını öğretmesi bakımından gayet etkili oldu. Şu ana kadar tam olarak istenen seviyeye gelmeyen genel disiplin durumunda, iki hafta gibi gerçekten çok kısa bir sürede, şaşırtıcı oranda gelişmeler oldu. Suç işleme eğilimi, icra safhasına ulaşmadan engellenmeye başladı. Askeri eğitimlerin verimi de arttı. Öğretici konumundakiler zor durumda kalmamak, diğerleri de görevlerini en iyi şekilde yerine getirmek için yoğun gayret sarfediyorlar. Ayrıca üst sınıfların tecrübeleri ışığında planlı ve optimal şekilde bareket eden alt sınıflar eminim ki çok daha başarılı olacaklar. Birinci sınıflarla yaptığım görüşmelerde bu sistemin Askeri Liseler'de de uygulanması teklifi, ne kadar olumlu karşılandığının ve benimsendiğinin göstergesidir.

Muzaffer ÇOBAN / Harbiyeli Tabur Komutanı

komutan / lider subay yetiştirilmiş olmaktadır.

25 Eylül 1995'te fiilen uygulamaya başladığımız Karma Tabur Sistemi ve Liderlik Programı, yeniliklere açık Harbiyeliler tarafından süratle benimsenmiştir. Kısa sürede elde edilen somut faydalar sayılamayacak kadar çoktur. Sistemi bilen ve neticelerini görenler, "geç bile

kalmış" demekten kendilerini alamamaktadırlar.

Unutulmamalıdır ki! Karma Tabur Sistemi Liderlik Programlarının uygulanması için sadece bir ARAÇTIR.

AMAÇ; lider subay yetiştirmektir.

1834 yılında kurulan ve başta ölümsüz lider ATATÜRK olmak üzere sayısız Komutan ve Devlet adamı yetiştiren şanlı yuva Harbiye'deki "DEV ADIM" olarak nitelendirilen "Karma Tabur ve Liderlik Programı"nın uygulanması için bizlere güvenen ve fırsat veren sıralı Komutanlarımıza şükranlarımızı sunuyoruz. ■

oluşturan komuta zinciri ile kıt'alarda uygulanmakta olan sistem birbirine benzer olduğundan kıt'alara intibak daha kolay olacaktır.

- Harbiyeliler kendi devrelerine ilaveten 3 dönem üst ve 3 dönem alt devreleri de tanıma ve değerlendirme fırsatı bulacaklarından, ilerideki meslek yaşantılarına olumlu yönde katkıları olacaktır.

- Harbiyeliler eğitcilik ve yöneticilik görevlerine ilaveten astlarını değerlendirmeyi de öğreneceklerdir.

- Harbiyeliler günlük faaliyetlerde beraber olacaklarından ve kolaylık tesislerini de (Yemekhane, Gazino, Kantin, Berber vb.) müşterek kullanacaklarından, üst sınıflar astlarına örnek olmayı ve onların hak ve hukuklarına saygı göstermeyi öğreneceklerdir.

- Uzun vadede Tk. K. larından tasarruf sağlanabilecektir.

- Her tabur için aynı eğitim programı uygulanacağından planlama faaliyetlerinde sadelik sağlanacaktır.

- Eğitimde her yıl değişik görevler alacaklarından monotonluk ortadan kalkacak ve ilgi artacaktır.

- Eğitimde 1 nci sınıf iken avcı eri, 2 ve 3 ncü sınıf iken Tim Lideri / Mg. K. / Tk. K., 3 ve 4 ncü sınıf iken Mg. / Tk. / Bl. K. olarak her kademedeki görev yapacaklarından konunun tekrarı mümkün olacak ve tam olarak öğrenilmesi sağlanacaktır.

- Neticede, disiplinli, mutlak itaat duygusu yüksek, sevk ve idare yetenekleri gelişmiş, yeterli bilgi ve becerilerle donatılmış, üstün beden yetliliğine sahip ve kendine güvenen

KARMA TABUR SİSTEMİ son sınıfların sorumluluk sahibi olabilmesi için gerçekten iyi bir fırsat. Yalnız birinci sınıflar bazı zorluklarla karşılaşabilirler, kendilerini baskı altında hissedebilirler. En büyük görevin ilk ve son sınıflara düştüğü bu sistemin tam olarak yerleşebilmesi için biraz daha özveriyle çalışmamız gerekmektedir. Karşılıklı sevgi, saygı ve anlayış tüm bu olumlu gelişmelere bız kazandıracaktır.

Özlem ÇALIŞKAN / Harbiyeli Bölük K. Yrd.

GELDİĞİM GÜNDEN BERİ uygulanan karma tabur sisteminin çok iyi bir uygulama olduğunu gözlemlemekteyim. Gelecekte yapacağım görevlerde bu sistemin faydalarını göreceğimi düşünüyorum. Bizden önce mezun olanlardan farklı olarak, bu sistemin yerleştircileri olacak olan bizlerin, çok iyi birer lider olarak yetiştireceğimize ve daha başarılı subaylar olacağımıza eminim.

Babek ALLAHVERDİYEV / 1 nci sınıf öğrencisi

HER YENİ SİSTEM; bir öncekinin yetersizliklerinden ya da artık kullanılmayacak hale gelmesinden dolayı getirilir. İnaniyorum ki karma tabur sistemi de eskisinin ihtiyaçlara tam olarak cevap verememesi sebebiyle uygulanmaya başlanmıştır. Her yenilik gibi bunun da hemen oturmasını bekleyemeyiz. Olağan bir takım aksaklıkların zamanla giderilebileceğini düşünüyorum. En yararlı yanı ise liderlik yönünü geliştirerek kıt'aya daha rabat ve daha bazı bir şekilde çıkmamızı sağlayacak olmasıdır. Şu an bir geçiş dönemi yaşıyoruz ama zamanla her şey oturacak.

Volkan EREN / 1 nci sınıf öğrencisi

Harbiyelinin Liderlik ve Komutanlık vasıflarını çağın gereklerine göre yeniden düzenleyip geliştirmesine büyük katkıları olacaktır. Aynı zamanda çeşitli yaş ve sınıflardaki Harbiyelileri biraraya getirerek gelecekte aynı saflarda görev alacak silah arkadaşlarının aralarında şimdiden kırılmayacak sevgi ve saygı zincirlerinin kurulmasına zemin hazırlayacaktır. Harbiyelinin sorumluluk ve fedekârlık anlayışını daha da artıran bu sistemin çok faydalı olacağına inanıyorum.

Emine APATAY / 1 inci sınıf öğrencisi

DİPLOMA VE SANCAK DEVİR TESLİM TÖRENİ

146 ncı dönem 658 teğmenin Diploma ve Sancak devir teslim töreni 30 Ağustos 1995 Çarşamba günü saat 16.00'da KHO'da Org.Cemal TURAL stadyumunda yapıldı.

TRT-1 tarafından ilk defa canlı olarak yayınlanan törene başta Cumhurbaşkanı Sn.Süleyman DEMİREL, TBMM başkanı Sn.Hüsamettin CİNDORUK, Başbakan Sn. Tansu Çiller Gnkur.Bşk.Org. İsmail H.KARADAYI olmak üzere devlet erkani, üst rütbeli subaylar ve teğmenlerimizin yakınları katıldı.

Onlar,
95'li
Teğmenler!
Çizgi
Ötesi'ne
onlarla
geçildi

Onları unuttukmadık...
Unutmayacağız

İDEALLER YILDIZLAR GİBİDİR

Kara Harp Okulu Komutanı Tümğ. Yaşar BÜ-YÜKANT, Diploma töreninde yaptığı açış ve kutlama konuşmasında mezun olan teğmenlere ve Harbiyelilere hitaben şunları söyledi :

"Değerli Teğmenler, geleceğin kahraman subayları, İdealler yıldızlar gibidir, ellerinizle onları yakalamayı başaramazsınız. Ancak engin okyanuslardaki denizciler gibi, onları kılavuzlarınız olarak seçerseniz, onları izleyerek hedefinize ulaşabilirsiniz. Sizin yıldızınız Atatürkçü Düşünce Sisteminin dinamik idealidir."

AÇILIŞ TÖRENİ

Şevki KAYIR / 4 üncü Sınıf

1995-1996 Eğitim-Öğretim yılı, sinema salonunda yapılan bir törenle 2 Ekim 1995 Pazartesi günü resmen başladı.

Genel Kurmay Başkanı Org. İsmail Hakkı KARADAYI ve Kara Kuvvetleri Komutanı Org. Hikmet BAYAR birer mesaj gönderdiler.

K.K.K. Kurmay Başkanı Org. Doğu AKTULGA, Eğt. ve Dokt. Komutanı Korg. İzzettin İYİGÜN ve K.K.K. Hrk. Bşk. Tümğ. Şükrü SARILIK, K.K.K. Eğt. ve OK. K. Tuğg. Volkan KAPLAMA'nın teşrif ettiği tören KHO televizyonu HTV tarafından naklen yayınlandı. Okul komutanı Tümğ. Yaşar BÜYÜKANIT açılış konuşması yaptı. Yılın ilk dersi Öğretim Başkanı Top. Kur. Alb. Şadi KILIÇ ta-

rafından verildi.

Akademik program, askerlik ve liderlik programı, Savaş Beden Eğitimi alanlarında dereceye girenlere, birinci olan kısım ve bölüklere, takım halinde birinci olan sporculara ödülleri verildi.

Törenden sonra yeni kurulan Muharebe Modelleme ve Simülasyon ve Liderlik laboratuvarı gezildi. Harbiyelilerle yenen öğle yemeğinin ardından Org. Doğu AKTULGA ve beraberindeki heyet KHO'undan ayrıldı.

Şehitler Anıtı

K.H.O. Tahkimatlı tepede K.K.K. Org. Hikmet BAYAR'ın emirleri doğrultusunda K.H.O.'dan mezun olup şehit düşen tüm subayların anısına bir "ŞEHİTLER ANITI" inşasına başlanmıştır. 25 Nisan 1996 tarihinde Kara Şehitlerini Anma Günü'nde bitirilmesi hedeflenen anıtın projesi Dil Bilimleri Bölüm Başkanı Öğ.Kd.Alb.Yalçın GÜLBAŞ ve K.K. İs.D.Bşk.'liğinden İs.Tüm. Atilla ORAL tarafından çizildi. Proje uyarınca Tören alanı, aydınlatma ve sulama tesisatı da bulunan şehitlik bölgesine her şehit subay için bir fidan dikilecektir.

95'Lİ TEĞMENLERİN ANDI

ANDOLSUNKİ; LAİK, DEMOKRATİK TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN BAĞIMSIZLIĞINA, ÜLKENİN BÖLÜNMEZ BÜTÜNLÜĞÜNE, YÜCE TÜRK ULUSUNUN NAMUS VE ŞEREFİNE, AZİZ VATANIN BİR KARIŞ TOPRAĞINA UZANACAK ELLER KARŞILARINDA BİZİ BULACAK VE KILIÇLARIMIZ DAİMA KESKİN VE HAZIR OLACAKTIR. BİZLER, TÜRK İSTİKBALİNİN EVLATLARIYIZ; ŞEREFİMİZLE DOĞDUK, ŞEREFİMİZLE YAŞAYACAK VE ŞEREFİMİZLE ÖLECEĞİZ. KANIMIZ VE CANIMIZ BU CENNET VATANA FEDA OLSUN.

1 NCI SİSTEM MÜHENDİSLİĞİ VE SAVUNMA UYGULAMALARI SEMPOZYUMU

Kara Harp Okulu kültür sitesi amfilerinde 12-13 EKİM 1995 tarihlerinde düzenlenen "1 nci sistem mühendisliği ve savunma uygulamaları" konulu sempozyuma rekor düzeyde katılım oldu.

Üniversite öğretim üyeleri, çok çeşitli kamu / özel kuruluş temsilcileri ve Silahlı Kuvvetler mensuplarının katılımı ile akademik düzeyde yapılan bu sempozyumun amacı;

- * Sistem Mühendisliği olgusunu kuramsal ve yönetsel boyutlarıyla akademik düzeyde tartışmak.

- * Silahlı Kuvvetler, Üniversite ve Sanayi kuruluşları arasında iş birliği ve bilgi alışverişi için zemin oluşturmak.

- * Sistem Mühendisliği'nin savunma yönetimi ve sanayiine ilişkin uygulamaları konusunda tartışma ortamı yaratmaktır.

ZİYARETLER

ALMAN HARP OKULU TÜRKİYE'DE

Bu sene otuzuncusu yapılan öğrenci mübadelesi münasebetiyle iki yarbay ve dört öğrenciden oluşan Alman Harp Okulu heyeti 21 Ağustos'ta Kara Harp Okulu'nun davetlisi olarak Türkiye'ye geldi.

KHO HEYETİ ALMANYA'DA

Öğ. Yzb. Ali CENGİZ, P. Yzb. Hüdaî MURATOĞLU; Harbiyeliler Muzaffer ÇOBAN, Aslan KURT, Şentürk AYDINYER ve Mustafa ALP'ten oluşan KHO heyeti 16-26 Eylül tarihleri arasında Alman Harp Okulu'nu ziyaret etti.

KHO'DAN HOLLANDA ZİYARETİ

Top. Kd.Ütğm. Suat TINAZ başkanlığında Top. Tğm. Faruk YİĞİT, Top.Tğm. Hakan AYDEMİR, Muh.Tğm.Rıfkı BABAYİĞİT ve 4 ncü sınıf Harbiyelilerinden Muzaffer GEZER'den oluşan Kara Harp Okulu heyeti 4-11 Haziran tarihleri arasında Hollanda Kraliyet Askeri Akademisi'ni ziyaret etmişlerdir. Türkiye'den Kara ve Hava Harp Okulu ile Polonya ve Fransa Harp Okulları'nın katıldığı ziyaret esnasında çeşitli askeri birlikler ve müzeler gezilmiştir.

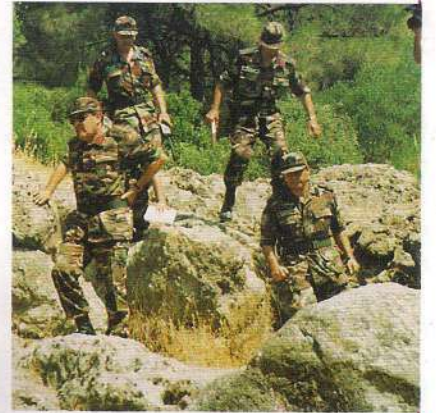
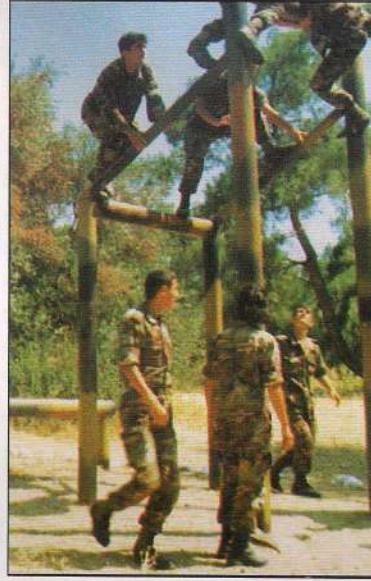
PARAŞÜT ATLAYIŞLARINA DEVAM...

1989 ve 1990 yıllarında 30 Ağustos törenlerinde atlayış yapan KHO Paraşüt takımı atlayışlara 5 yıllık aradan sonra 30 Ağustos 1995'te tekrar başladı. Aralarında P. Kd. Ütgm. Timuçin BÖREKÇİLER ve TSK'nın ilk serbest bayan paraşütçüsü ünvanını kazanan Harbiyeli Gülşah BAYRAKTAR'ın da yer aldığı, 100 atlayış üzerine çıkan ve serbest paraşütçü olmaya hak kazanan ekip, çalışmalarını 18 Temmuz - 23 Ağustos 1995 tarihleri arasında Etimesgut ve İnönü / Eskişehir Türkkuşu tesislerinde sürdürdü. Zafer Bayramı törenlerinde 4500 fiten AKM tören alanına Harp Okulu flamalarını açarak serbest atlayış yapan takım izleyenlerin büyük beğenisini ve takdirini kazandı.

KULE VE TRAMPLEN ATLAMA

Türkiye Kule ve Trampelen Atlama Şampiyonası 21-23 TEMMUZ 1995 tarihleri arasında İZMİR'de yapılmıştır. Öğretmen Bnb. Ahmet TAHILLIOĞLU antrenörlüğündeki KARA HARP OKULU atlama takımı erkeklerde Türkiye II ncisi, genel sıralamada Türkiye III ncüsü olmuştur.

MENTEŞ'DE KOMANDO EĞİTİMİ

26

Haziran - 20 Eylül 1995 tarihleri arasında Menteş-İzmir bölgesinde icra edilen 1994-1995 yaz dönemi tatbiki eğitimlerini tamamlayan Harp Okulu Öğrenci Alayı 21 Eylül 1995'te Ankara'ya döndü.

ATAT dönemi boyunca yıl içi eğitimlerindeki nazari bilgiler ve ferdi/muharebe eğitimleri fiilen tatbik edilip, atış görevleri yapıldı ve bedeni yeterlilikleri üst seviyeye çıkarıldı. Yeni gelen öğrencilere ise temel askeri bilgiler verilerek müteakip safha eğitimleri için hazır hale getirildi.

1993-1994 yaz dönemi tatbiki eğitim döneminde uygulanmaya başlanan ve üçüncü sınıfa verilen 4 haftalık Komando Eğitimi bu yıl da devam etti. Eğitimler Dağ ve Komando Okul K.lığından gelen 6 öğretmen subay nezaretinde yapıldı. Öğrenciler kadar komuta kademelerinin de ter döktüğü ATAT dönemi sonunda düzenlenen spor müsabakaları kamp döneminin öğrenciye kazandırdıklarını apaçık ortaya koyarken son gün yapılan eğlence tüm yorgunluğu alıp götürdü.

Kamil ÖZTÜRK / 3 üncü Sınıf

"Bilgi Çağı" olarak nitelendirdiğimiz 21. yy'a en ileri teknik ve yöntemlerle subay yetiştirmeyi ilke edinen KHO çağdaş eğitim hedeflerine bir yenisini ekliyor: Muharebe Modelleme ve Simülasyon Merkezi ile Yönetim ve Liderlik laboratuvarı.

Sosyal boyutların sadece dersanede ve teorik bir kalıp içinde öğretilmesi yerine, geleneksel anlayışın dışında gerçek anlamda bir yönetim becerisi için en son teknolojik olanaklarla desteklenen her iki laboratuvar da amaç "temel bilgi"nin kalıcı olmasını sağlayan yetenekleri kazandırmak.

YÖNETİM VE LİDERLİK LABORATUVARI

Kalitatif nitelikleri kazanılmasına imkan sağlayan YLL'nin temel olarak iki ana kuruluş amacı bulunmaktadır:

-KHO öğrencilerinin yönetim ve liderlik becerilerini geliştirmek

-Bilgisayara dayalı eğitim teknolojisini KHO'nda uygulamak.

Grup çalışmaları için 8 kişilik 4 özel odası bulunan 30 kişilik laboratuvarın yönetim ve liderlik konusunda özel ihtisas kütüphanesi

için çalışmalar son aşamada. En son teknoloji ile donatılan laboratuvara Multimedya bilgisayar sistemi, eğitim setleri, telefon sistemi, fotokopi yetenekli tahta ve video kamera mevcut. Sağlıklı ve

verimli bir çalışma ortamı sağlamak için hiçbir fedakarlıktan kaçınılmamış. Çok hızlı olarak ortaya çıkan teknolojik gelişmeleri uygulamaya aktarabilmek için yakından takip eden laboratuvar da "Özel Teknoloji İzleme Ve Değerlendirme" faaliyetlerini yürüten bir birim mevcut. ABD ordusunda yapılan araştırmalar sonucunda bilgisayara dayalı öğretim yöntemiyle olumlu sonuçların elde edilmesi KHO bünyesinde böyle bir laboratuvarın kurulması çalışmalarına ivme kazandırmıştır.

HARBİ ÇAĞDAŞ

Yapılan araştırmalarda ortaya çıkan bazı sonuçlar şöyle:

-Geleneksel eğitim programlarındaki konsantrasyon süresi video disk sistemiyle 21 dakikadan 54 dakikaya çıkarılmış,

-Muharebe okulunda bir dersi yürütmek için kullanılan teçhizatın satın alma maliyeti 120 milyon dolardan 1.7 milyon dolara düşürülmüş. Video disk eğitim alanlar, geliştirilmiş izlenim testlerinde %75 başarılı olurken geleneksel eğitim ile eğitilenler %59 oranında başarılı olmuştur.

Sistem bilimine giriş dersinden problem çözme tekniklerine kadar daha birçok derste uygulama yapma imkanı sağlayan laboratuvar daha şimdiden Harbiyelilerin yoğun ilgisiyle karşılaşmakta.

Kısa vadede Dial-Up sistemiyle uluslararası bilgi kaynaklarına ulaşarak işbirliği olanakları yaratmayı hedefleyen laboratuvar; uzun vadede CD-Rom Teknolojisine dayalı eğitim programları üretimi yapmak, bilgisayar yazılım desteğiyle birebir ve ihtiyacın niteliğine yönelik eğitim vermeyi hedeflemektedir.

MUHAREBE MODELLEME VE

İYİYE'DE ATILIMLAR

SİMÜLASYON MERKEZİ

Türkiye'de ilk defa bir akademik program olarak sistem mühendisliğini uygulayan Kara Harp Okulu, yine bir ilke imzasını attı: Muharebe Modelleme ve Simülasyon Merkezi

21.nci Y.Y. K.K.nin hedefi muharebe sahası bilgi savaşının ka-

zanılması olacaktır. Çünkü, hem dost, hem de düşman muharebe sahası tertiplenmesine ilişkin resme mükemmele yakın seviyede sahip olan komutan üstünlük sağlayacaktır. Yapay muharebe ortamını bilgisayarda etkileşimli simülasyon modelleri ile oluşturmayı hedefleyen MMS merkezi, değişik muharebe senaryolarının de-

nenmesine imkan sağlamaktadır. Bu da muharebe sahasına çıkmadan, zayıata katlanmadan, risk üstlenmeksizin daha az maliyetle daha çok eğitim/tatbikat demektir. Böylece savaşır gibi eğitim yapma, akıcı ve hızlı planlama kabiliyetini geliştirme fırsatı elde edilmiş olacaktır. Eğitimde sağladığı bu faydaların yanında maliyet, kaynak

BU DEĞİŞİM SİSTEM MÜHENDİSLİĞİ ÖĞRENME SÜREÇLERİNDE OTOMASYONA GEÇİŞİN ÖNCÜSÜ OLACAK

Çizgi Ötesi : Kara Harp Okulu'nda Muharebe Modelleme ve Simülasyon Merkezi ile Yönetim ve Liderlik Laboratuvar'ını açmaya iten nedenleri açıklar mısınız?

Doç. Dr. Öğ. Kd. Alb. Mustafa BAŞARAN: Bu soruya cevap vermeden önce Sistem Mühendisliği kavramına açıklık getirmek istiyorum. Bildiğiniz gibi TV, otomobil, bilgisayar, eğitim, sağlık, milli güvenlik vb. ihtiyaç yada ihtiyaçlar sosyoteknik sistemler aracılığıyla giderilir. Tıpkı makina ya da elektronik mühendisliğinin makinelerin ya da elektronik aygıtların tasarımı ve analiziyle ilgili

olduğu gibi sistem mühendisliği de sosyoteknik sistemlerin tasarımı ve analiziyle ilgili bir mühendislik alanıdır.

Ancak; sosyoteknik sistemler ürettikleri otomobillere, televizyonlara, bilgisayarlara nazaran çok pahalı sistemler, ayrıca Silahlı Kuvvetler gibi milli güvenliğe yönelik sosyoteknik sistemlerde insan hayatının kaybı söz konusu. İlave olarak, sosyoteknik sistemlerin seri üretimi de yok.

Şimdi biz, nasıl tasarladığımız bir otomobil ya da televizyonun prototipini oluşturup atölye ya da la-

boratuvar koşullarında test edebiliyorsak aynı şekilde sosyoteknik sistemlerin prototipini deneyebilmeliyiz, İşte sosyoteknik sistemlerin tasarım, analiz ve test işlemlerini bugün bilgisayar ortamında yapabiliyoruz. Bilgisayar teknolojisi bize bu imkanı sağlıyor. Dolayısıyla Muharebe Modelleme ve Simülasyon Merkezi bu ihtiyacı karşılayacak!

Çizgi Ötesi : Peki! Yönetim ve Liderlik Laboratuvar'ının amacı ve işlevi ne olacak?

Alb. BAŞARAN : Şimdi! Bakın, sistem mühendisliği akademik programındaki dersleri kantitatif yani sayısal ve kalitatif yani nitel olmak üzere iki ana grupta topluyorum. Mevcut bilgisayar dersanelerinde ve yeni oluşturulan Simülasyon Merkezi'nde sayısal

tahsisi, yeni silah sistemlerinin katkılarının hesaplanması birlik kombinasyonları ve yeni taktiklerin denenmesi ve doktorin geliştirme gibi konularda karar mekanizmasına sıhhatli bir analiz yapma imkanı sağlamış olacaktır.

MMS fonksiyonel teşkilatı JANUS proje Sb. Arazi Modelleme Sb. Simülasyon Modelleri Sb., Veri Tabanı Yönetim Sb. Donanım, Yazılım Yönetim Sb. gibi alt birimlerden oluşmaktadır. Donanım yapısında 5 adet HP APOLLO serisi iş istasyonu, 10 adet Pentium PC, 1 adet laser printer ve 1 adet infokus vi-

deo bilgi sistemi, PROMODEL Simülasyon sistemi, MİKROSTATION SİSTEM TASARIM Programı GPSS Simülasyon Sistemi gibi yazılımların yanında Windows NT ve Unix işletim sistemleri bulunmaktadır.

MMS Merkezi Kara Harp Okulu'nda okutulmakta olan Sistem Simülasyonu Yöneylem araştırması Matematik Modelleme,

tekniklerin otomasyonu söz konusu. Peki kalitatif yani sayısal olmayan derslerin otomasyonu ne olacak? İşte Yönetim ve Liderlik Laboratuvarı kalitatif yani sayısal olmayan becerileri kazandırmayı hedefleyen bir ortam. Mesela, siz herhangi bir yerde bir takdim yaparken dinleyicilerin gözüyle kendinizi gördünüz mü? Duruşunuzdan hitap tarzınıza kadar nasıl daha etkili olabileceğinizin eleştirisini kendinizi gözleyerek yapma şansınız oldu mu?

Çizgi Ötesi : Anlıyorum!... Otomasyondan bahsettiniz.. Biraz açar mısınız?

Alb. BAŞARAN : Bilindiği gibi, dersanede yani geleneksel akademik öğrenme ortamında öğrenme süreci büyük ölçüde bilgi aktarmaya dayalı...Daha doğrusu ben anlatıyorum sen dinliyorsun. İyi güzel de böyle bir ortamda öğrenme etkinliğinin artırılması belli bir düzeyin üstüne çıkmıyor. Gelişmiş bilgisayar ve türevi teknolojileri öğretim ortamlarına aktardığınızda öğrenme sürecine otomasyon getirmiş oluyorsunuz. Söz

konusu ortamlardan amaç; temel bilginin çok daha etkin ve verimli biçimde kalıcı olmasını sağlayan becerileri kazandırmaktır.

İşte! Kara Harp Okulu, Muharebe Modelleme ve Simülasyon Merkezi, Yönetim ve Liderlik Laboratuvarı ile otomasyon arayışlarını somutlaştırmış oldu. Üstelik bu laboratuvarlar, bilebildiğim kadarıyla Türkiye'de ilk ve tek örnek! Sistem Yönetimi Bilimleri Bölümü olarak bu ortamların realize edilmesinden gu-

Yönetim Bilgi Sistemleri, Karar teorisi, Askeri Harekatın Yönetimi ve Topoğrafya derslerini destekleyici mahiyette rol oynayacaktır.

Çağın son yeniliklerini izleyen KHO uzun vadede Modelleme ve Simülasyon Teknolojileri Araştırma Geliştirme ve Uygulama Merkezi olarak hizmet sunmak, yapılan Arge Projeleri çerçevesinde üniversite, Araştırma kurumları, Birlik ve Karargah Birimlerinin biraraya geleceği zemini oluşturmak yolunda öncü olacaktır.

rur duyuyorum.

Bu vesile ile, Simülasyon Merkezi için gerekli ödenekleri sağlayan komutanlarıma, Yönetim ve Liderlik Laboratuvarı'nı finanse eden Türkiye İş Bankası'na teşekkür ediyorum.

Çizgi Ötesi : Bütün bu heyecan verici gelişmeler doğrultusunda bizlere ne mesajınız olacak !...

Alb. BAŞARAN : Bütün bu gelişmeler heyecan verici olmanın ötesinde kelimenin tam anlamıyla tam bir transformasyon. Bu değişim Sistem Mühendisliği öğrenme süreçlerinde otomasyona geçişin öncüsü olacak! Böylelikle 2000'li yılların Türk Subayları; mü-

kemmeli başarmanın güç ve arzusuyla dolu, geleceği şekillendirme yeteneği kazanmış komutanlar olarak; liderlik gibi zor bir görevin üstesinden gelmenin haklı gururunu taşıyacaklar ve kuşkusuz bunun ödülünü alacaklardır.

Doç.Dr.Öğ.Kd. Alb.
Mustafa BAŞARAN

1945 Üsküdar doğumludur. 1965 yılında Kara Harp Okulu'ndan mezun olduktan sonra çeşitli mubabere birliklerinde kıta komutanlığı yaptı. 1982'de İşletme Doktoru, 1991'de Mubasebe ve Finans A.B.D.'da Doçentlik ünvanını aldı. 1989 yılından beri Sistem Yönetimi Bilimleri Bölüm Başkanı olarak görev yapmaktadır.

güneydoğu'dan

ASKERLERİM BANA EMANET

Mehmet KUÇUK / 4. üncü Sınıf

ÇİZGİ ÖTESİ • KASIM'95

Kahraman bir yüzbaşım vardı. Cesareti dillere destan, fedakârlığı dillere destan. Yaşamak, onun vatan sevgisinin yanında karşılaştırılmayacak kadar küçüktü.

Hain teröristlere karşı verdiği mücadelede şehit düştü. Hayatı hakir görürken, ölümsüzler arasında yerini aldı: Jandarma yüzbaşım, Temel Kuşuoğlu. Kahramanlık menkibelerini tarih sayfalarında görenler için o bu günün insanlarına kahramanlık adına bir örnek oldu.

Bu millet tıpkı eski günlerdeki gibi bağrından her devirde sayısız mert oğlu mert kahramanlar yetiştiriyormuş. İşte o zaman anladım.

Kimdir bu Temel Yüzbaşım! O'nu anlatmak mümkün mü? Vatan topraklarına yazdığı destanlar saymakla biter mi?

Nereden başlasam bilmem ki, Martavan'da kaçakçılarla mücadelesinden mi, Batman Kamuride olayındaki cesareti ve Beytüşşebab-Şirnak'taki mesaisinden mi?

Kışın yolları sürekli kar kapladığı için ulaşamayacak yerlere bile önde yol açan greyderlerin arkasından kendisi ve askerleri, karakolun erzağını, sigarasını, kömürünü korkmadan götürmesinden mi?

Yine böyle bir görevi esnasında, Oymakkaya'da terörist olduğu haberini alınca Çaman komando bölüğünden hareket eder. Operasyonun ilk beş, altı saatinde 9 terörist etkisiz hale getirmiş, diğer takviye kuvvetlerin gelmesiyle 42 terörist ele geçirmiştir. Yine Hilal Uzungeçit - Eruh - Pervari-Çatak sınırları içinde operasyon görevinde iken Milli karakola teröristler tarafından saldırıldığını telsiz ile dinlediği an uzaklığı yaya yarım saat olan dağlık bölgeden

bir solukta intikal ediyor. Karakolun kapısından ateş edilirken, önce kendisi içeri atılarak "biz de geldik korkmayın" diyerek teröristleri bozguna uğrattıyor.

Karakol komutanı şaşırıp "Bu ateşe rağmen nasıl karakola girdiniz? Yanlışlıkla sizi de vurabilirdik", ilk müdahaleyi öğrenen tugay komutanı "bu asker kim, bu yüzbaşı kim tanımak istiyorum" diyor. İzinlerde konvoysuz özel bir taşıyla karanlık kar-yağmur-çamur demeden görev yerine gidiyor. Bütün komutanları ve astları onun örnek cesaretini, gözükaralığını büyük bir taktikle karşılıyor. Yine Beytüşşebap İlcesi'nin basıldığını duyunca, İlçe Jandarma Bölük Komutanlığına ateş altında gidiyordu.

Bütün bu gayretleri İçişleri Bakanlığı tarafından takdirname ile ödüllendirilir.

Yzb. Kuşuoğlu'nun şehadeti ile gerçekleşen olay şu şekilde gelişir: Teröristler 16 Eylül 1993 saat 15.50 de Tunceli ili Ovacık ilçesi Yeşilyazı nahiyesinde meydana gelen bu olayla ilgili ilk haber İlçe Jandarma B.l.K. Kd. Yzb. Temel Kuşuoğlu'na ulaştığı sırada, o erleri futbol sahasına toplamış, önceki günlerde elinde roket patlayarak şehit düşen bir eri için mevlit okutmaktadır. Amacı hem vatani için uğruna görev başında kaybettiği Mehmetciği için dini gereklerini yerine getirmek, hem de halen görev başında bulunan silah arkadaşlarının moral ve bağlılıklarını yükseltmektir. J. Yzb. Temel Kuşuoğlu zırhlı araçtan inmiş elinde silahla intikal etmektedir. O sırada kalçasından almış olduğu 15 santimlik mermi yarasına rağmen sevk ve idareyi bırakmaz. Kendisi yaralı olmasına rağmen, diğer yaralıları araçla gönderir, kendisine yapılan

"Yaralısın geri dön." çağrısına "Askerlerim bana emanet" diyerek bu çağrıları reddeder. Özellikle teröristin elinde bulunan bir evden gelen ateşin şiddeti fazladır. Yaralı bacağını düşünmeksizin sürünerek oraya yaklaşır. RPG roket ile evin duvarına mevzilenen teröristleri el bombasıyla imha eder. O sırada kaçan bir teröristi vurması için keskin nişancısına işaret eder. Keskin nişancı teröristi imha edip, yüzbaşıya döndüğünde Yzb. Temel çoktan şehitler arasında bir kahraman olarak yerini almıştır.

Bütün bölge halkı, daha önceki görev yaptığı Kemalpaşa halkı ve O'nun kahramanlığını duyan tüm Türkiye o gün Yzb. Temel Kuşuoğlu'nu ebediyete uğurlamak için oradadır. Kemal Paşa halkı O'na duyduğu saygıdan dolayı bir sokağa O'nun ismini verir.

Yzb. Temel geride ismi anılınca gözleri yaşaran vefalı bir eş ve iki tane pırlıl şehit evladı bırakır. Bu vefalı insan, Hülya Kuşuoğlu yüzbaşımın kalan tak-

"Yöre halkıyla çok iyi geçinir cenazelerinde bulunur, düğünlerinde onları hiç yalnız bırakmazdı. Bana da ufak hediyeler alıp gitmemi tavsiye ederdi. Halk onu o kadar sevmişt ki bütün dertlerini problemlerini karakola gelip onunla paylaşırlardı."

dirnamelerden basında çıkan yazılardan, resimlerden bir dosya oluşturmuş adeta üzerine titriyor, büyük bir özenle sayfaları açıyor ve bize gösteriyordu. Bir yandan da gözyaşlarını tutamıyor, ağlıyor ve bizi de ağlatıyordu. O an Harbiyeli olmaktan, bunca kahraman yetiştiren bir okuldan mezun olmaktan ve

dahası Temel Yüzbaşımın aynı sıraları paylaşmaktan büyük gurur duyduk. "Efendim, çocuğunuzun subay olmasını ister misiniz?" hiç tereddüt etmeden:

"Biz bu vatana şehit verdik diye küs değiliz. Gerekirse oğlumu da subay yaparım." Bir de o mümtaz hanımefendiden dinleyelim. Temel yüzbaşımı...

"Çok iyi bir askerdir. Cesurdu, fedakardı, iyi silah kullanırdı şehre gidileceği zaman escort almazdı. Onca tehlikeye rağmen sivil bir araca biner öyle giderdi. Yöre halkıyla çok iyi geçinir cenazelerinde bulunur, düğünlerinde onları hiç yalnız bırakmazdı. Bana da ufak hediyeler alıp gitmemi tavsiye ederdi. Halk O'nu o kadar sevmişt ki bütün dertlerini problemlerini karakola gelip O'nunla paylaşırlardı. Terhis olan askerlerinden bir kısmı, görev yaptığı silah arkadaşları ve astları oradaydı. Hepsi Temel yüzbaşıya gözyaşı döküyordu. Kemalpaşa halkı O'nu o kadar sevmişt ki bir sokağa O'nun ismini verdiler."

Söze başlarken dedim. Temel yüzbaşımı kelimelerle anlatmak mümkün değil. O'nu akan gözyaşlarında, kalbin hissettiklerinde aramak lazım. Yüzbaşım senin gittiğin yoldan, aynı kaderi paylaşan Harbiyeliler olarak yola başlamanın gururu bizim.

Emin ol, sen bize daima örnek olacaksın. ■

KONUSUNU İNSANDAN ALAN BİR BİLİM

ERGONOMİ

Hakan EROL / 4 üncü Sınıf

Her şey insan için...Bu ortamda insan nasıl çalışır? Bu koltuk belimi ağrıtıyor, hiç rahat değil, kafam bozuk, canım hiç bir şey istemiyor. Çok gürültü var dikkatimi top- layamıyorum. Bugün buna benzer bir çok olumsuzluklar duyuyoruz. Peki bu sorunlar çözülmez mi? Elbette çözülebilir. Çünkü konusunu insandan alan bir bilimdeki bu sorunların çözümü için vardır : **ERGONOMİ**

İnsana insanca bir ortamda çalışma olanağı verebilmek; zamanın büyük bir kısmı çalışma yerinde geçiren insanın, bulunduğu çevredeki koşulların, yerleştirme düzeninin ve kullanılan yardımcı araç ve gereçlerin optimum verim sağlayacak şekilde düzenlenmesi O'nun işidir. Ergonomi ülkenin kalkınmasında önemli rol oynamaktadır da... Bu açıklamalardan sonra aklımıza gelen soru : Nedir **ERGONOMİ** ? ... "Ergonomi bir yandan verimliliği artırırken diğer yandan insanın daha rahat daha az yorulur ve daha az iş kazası ve meslek hastalıklarına maruz kalarak çalışmasını sağlamak için önemli işlevleri olan, ana amacı ekonomik kalkınma olsa da, insanı ön plana çıkartan bir bilim dalıdır." ("BİLİM TEKNİK - NİSAN 1994)

Günümüzde bilgisayarlar bir çok işi yapıyor görünür. Ama insanoğlu önemini kaybetmemiş ve her zaman üretken, yapıcı ve kurulmuş sistemleri kontrol edici faktör olarak ele alınmaktadır. Bunun

“Günümüzde bilgisayarlar bir çok işi yapıyor görünür. Ama insanoğlu önemini kaybetmemiş ve her zaman üretken, yapıcı ve kurulmuş sistemleri kontrol edici faktör olarak ele alınmaktadır.”

içindir ki, iş görülen onun sağlığı, psikolojik durumu, kapasitesi, cinsiyeti vb. etkenlere dikkat etmek gerekir. Amaç **VERİMLİLİKTİR**. Bunu maksimum seviyeye çıkarmak **İNSAN - MAKİNA - ÇEVRE** ilişkilerini dikkate almak demektir. Bu noktada ergonomi kendini göstermektedir.

İnsan yaptığı işe karşı bıkkınlık, isteksizlik, beceriksizlik gibi antisosyal kişilik davranışları gösteriyorsa, o insan fizyolojik kapasitesini aşmış, yorulmuş ve bu nedenle psikolojik özellikleri bo-

zulmuştur. Zaten insanın biyolojik varlık olarak doldurabileceği hacim, erişebileceği ve denetleyebileceği uzaklık, optimum hareket yeteneklerinin sınırları da bellidir. Bu nedenle çalışması esnasında tükettiği enerji ürettiğini aşarsa yorgunluk başlar. Önce organ ve yapı taşları zorlanıp fizyolojik olarak yıpranma ortaya çıkarken, yorgunluk ile psikolojik özellikler de bozulmaya başlar. Bu durum, insanı rahatlatan ayıran ve keskin ama en insani özelliktir. Ergonomiyi bu noktada şöyle ifade edebiliriz.

"İnsanların anatomik özelliklerini antropometrik karakteristiklerini, fizyolojik kapasite ve toleranslarını göz önünde tutarak endüstriyel iş ortamındaki tüm faktörlerin etkisi ile oluşabilecek, organik ve psikososyal stresler karşısında sistem verimliliği ve insan - makina - çevre uyumunun temel yasalarını ortaya koymaya çalışan, çok disiplinli bir araştırma ve geliştirme alanıdır." ("ERGONOMİ" MİLLİ PRODÜKTİVİTE MERKEZİ)

TARİHSEL GELİŞİMİ

Bu bilim dalı bilinçli ya da bilinçsiz olarak ilk çağlardan beri vardır. "İŞ DÜZENİ" denince akla F.W. Taylor gelir ve ergonominin gelişmesine büyük katkısı olmuştur. 1910'larda ergonomik yaklaşımlara öncülük eden Mühendis Gilbreth ve bir psikolog olan eşinin yetiştirdikleri "İŞ VE ZAMAN ETÜDÜ" (Time and Motion Study) ile Douglas'ın "OKSİJEN TÜKETİMİ" (Oxygen Uptake)

çalışmaları önemlidir. Daha sonra 1913'te Munsterberg'in "Endüstriyel Etkinliklerde Psikoloji" çalışması, 1921'de Cambridge Üniversitesi'nde ilk DeneySEL Psikoloji Laboratuvarı kurulması ve Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra İngiltere'de diğer çalışmaların yapılması ergonomi biliminin gelişmesini büyük ölçüde desteklemiştir. II. Dünya Savaşı'nı müteakip çalışmalar hız kazanmış, ABD'de Hava ve Deniz Kuvvetleri'nde yapılan çalışmalar araç - gereç ve malzeme tasarımlarına önemli yenilikler getirmiştir. Yapılan çalışmaların dağınık oluşu, çeşitli güçlükler yarattığından, 1949 yılında Oxford Üniversitesi'nde bir toplantı yapıldı. Anatomi, antropoloji, fizyoloji, psikoloji, mühendislik bilimleri, iş sağlığı, tasarımcılar gibi bir çok bilim kolunun uzmanlarını bir araya getiren Ergonomi Araştırma Konseyi'nde "Ergonomi" terimi önerildi. Yunanca İş (Ergo) ve YASALAR (Nomos) kelimelerinden üretilen bu isim ilk iş yasaları ve iş yapımını bir başlık altında toplama imkanı vermiştir. Bugün birçok ülkede bu konuda araştırmalar yapılmaktadır. Yurdumuzda gelişimi ise daha yeni sayılır. En erken 1969 yılında İTÜ'de "İŞBİLİM" ders konular içerisinde okutulmaya başlanmıştır. Ergonomi ODTÜ; İTÜ, Boğaziçi, Dokuz Eylül Üniversitesi'nin Endüstri Mühendisliği bölümlerinde, lisans ve yüksek lisans ders programları arasındadır.

İNSAN - MAKİNA - ÇEVRE (ORTAM)

Ergonomi için şüphesiz en önemli faktör 'İNSAN'dır. Bundan dolayı ergonomi ile uğraşan bir kişinin insan vücudunu çok iyi bilmesi gerekir. İnsanın

özelliklerine baktığımızda fizyolojik ve psikolojik olmak üzere belirgin iki özelliği vardır. Bu özellikleri inceleyerek maksimum verimi sağlamaya çalışarak ergonomi biliminin amacıdır. Çünkü insanın yaptığı iş; yorgunluktan, yetersizlikten; heyecan, sevinç, üzüntü, unutkanlık, ailevi sorunlar, meslek sorunları, ekonomik zorluklar gibi durumlarda insanda oluşan kızgınlıktan, öfkeden, isteksizlikten, ilgisizlikten ve

nının, araç - gereçlerin, kapının, koridorun, dolabın, masanın, tavanın, basamakların vb. unsurların işin durumuna göre uyumlu hale getirilmesiyle ...

İnsanın, işini yaparken harcadığı dinamik çabayı ve zihinsel çabayı en aza indirmek önemlidir. Çünkü doğrudan verimi etkilemektedir. Kişinin hareketleri, duruş şekilleri kısıtlanmamalı, iş güvenliği sağlanmalı, işe monotonluk, gerilim veren unsurlar ber taraf edilmeli,

motivasyon sağlanmalıdır. Ortamın sıcak - soğuk oluşu, nemliliği, titreşimi, aydınlanması, hava akımı, buhar ve gazlar, toksit maddeler, toz, basınç, renk ve manzara, dizayn, temizlik insan üzerinde önemli etkileri olan etmenlerdir. İşte ergonomi bu olumsuz etmenlerin iyileştirilmesini kendine uğraş edinmiştir. Bir iki örnekle konuyu pekiştirmek istersek : Çalışma masasının yerden yüksekliği 700 mm. civarında, yeterince bacak ve ayak hareketine olanak verecek şekilde, yüksekliği ayarlanabilir ve masa yüzeyi mat, %30-50 arasında yansıma kat sayılı olmalıdır. Sandalyenin ise tercihen 5 tekerlekli, oturma yüksekliği ve oturma düzeyi eğiminin, kol dayamalarının ve sırtlığının ayarlanabilir olması istenir. Aydınlatmada; ışık yoğunluğu yaklaşık 300 - 500 lüks, ışık yansımalarının olmaması, bakış yönünün pencerelere paralel olması, güneş ışığı olan

tembellikten olumsuz yönde etkilenir. Aynı şekilde makinanın ve çevrenin özelliklerini, yapılan işe göre, ergonomik açıdan optimum ve maksimum değerlerini bilmek, olumsuzlukları kaldırarak şekilde tedbirler almak, hem verimliliği artıracak, hem kaza ve ekonomik kayıpları minimuma indirecek, hem de ortamda çalışan insanın verimliliğini etkileyecektir.

İnsana çalışma ortamının ve makinanın uyumlandırılması gerekir. Nasıl mı? Tabi ki, görüş alanının, çalışma ala-

geniş pencere yüzeylerine tente ve perde takılması istenir. Gürültü de önemli bir çevresel faktördür. Bu nedenle gürültünün maksimum 55 - 65 desibel olması ve çevredeki cihazların gürültüye karşı izole edilmesi gerekir. Ortamda iyi bir havalandırma, 21-23 °C sıcaklık, %45-55 bağıl nem, 0.1 m/s hava hızı olmalıdır. Örnekleri çoğaltmak mümkündür...

Evet, ergonomi insanı ön planda tutan bir bilim dalı olarak çalışmalarına devam etmektedir. Her şey insan için.. ■

İŞ İŞTEN GEÇMEDEN... OYAK SİGORTA

ÇİZGİ ÖTESİ ABONE FORMU

Sayın abonelerimiz, artan posta ücretlerini karşılamakta bize yardımcı olacağınız umuduyla yıllık 300.000 TL. gibi sembolik bir fiyat talep ettik. Abone olabilmemiz için belirtilen banka hesabına ücreti yatırıp, Abone Formunu ve banka dekontunu **KHO Çizgi Ötesi 1 nci Tabur Bakanlıklar / ANKARA** adresine göndermeniz yeterli olacaktır.

ABONENİN

ADI , SOYADI

MESLEĞİ

ADRES

POSTA KODU

TELEFON

Abone ücreti olarak 300.000 TL.'sının Havale Makbuzu ektedir.

■ Aboneliğim sayıdan itibaren 1 yıl

Tarih

İmza

ABONE BEDELİ

- Yurtiçi 300.000 TL.
- Yurtdışı 20. \$

Banka Hesap No:

304001-60-6 Ziraat Bankası
Şube Kodu : 1484 KHO Şubesi

Adres:

Çizgi Ötesi Dergisi
Kara Harp Okulu 1 inci Tb.
Bakanlıklar / ANKARA

Murat KARACA / 3 Üncü Sınıf

MİLLETLERE GÖRE FİYAT FARKI

İstanbulda uzun yıllar yaşamış bir batılı tarihçi olan M.A. Volcini (1850)'nin şehirde yaşayan değişik milletlerin karakter yapılarını öğrendikten sonra, hatıralarında:

"Bir kaide olarak, Ermeniye istediği paranın yarısını, Ruma üçte birini, Yahudiye dörtte birini veriniz. Fakat bir Türk'le alışveriş ettiğiniz zaman istediği fiyattan emin olunuz ve istediğini veriniz" diye yazdığını biliyor muydunuz?

İNGİLİZ MANTIĞI (!)

Hindistan'ın Acmir şehrinde, bisikletle dolaşan bir İngiliz kızı ile alay ettikleri bahanesi ile, askerlerin olay yerindeki halktan 700 kişiyi oracıkta kurşuna dizdiklerini...

Bölge valisinin ceza olarak bütün şehir halkını günlerce yerde

sürünmeye mecbur ettiğini ve böyle davranmasının sebebi sorulunca da valinin de:

"Onlar ilahelere tapıyorlar, bir İngiliz kızı, onların taptıklarından daha azizdir!" diye cevap verdiğini... biliyor muydunuz?

YUNANDAN İNSANLIK DERSİ (!)

İstiklâl Harbi senelerinde, Yunanlıların Ege bölgesini işgal etmesinden sonra İzmir'e gelen Yunan Kralı'nın civar kasabalardan birini teftiş ederken, şehit edilerek hendeğe atılmış bir sivilin cesedini gördüğünde "Bu kokmuş ölüyü neden gömmüyorsunuz?" diye sorduğunda, yanındakiler de "Halka ibret olsun diye bırakıyoruz" karşılığını vermeleri üzerine bir krala değil, bir cellada bile yakışmayan:

"Başka öldürecek Türk mü yok? Bu pisliği kaldırın ve başkasını öldürüp onun yerine atın!" emrini verdiğini biliyor muydunuz?

BİBLİYOMAN

18. y.y. sonlarında yaşamış ve bugünkü İstanbul Millet kütüphanesinin kurucusu olan Ali Emirî Efendi'nin bir bibliyoman (Kitap hastası) olduğunu...

Elinde bulunan güzel bir kitabın kendisindeki noksan olan ikinci cildini temin etmek için, mevcut olduğunu öğrendiği Yemen'e tayinini çıkartmak istediğini biliyor muydunuz?

İADE-İ ZİYARET

Meşhur bir politikacıma Fran-sa'da : "Siz Osmanlıların Viyana kapılarında ne işiniz vardı?" diye sorulması üzerine, o politikacımın gayet veciz bir şekilde "Haçlı seferlerinin iade-i ziyaretiydi" diye cevap verdiğini biliyor muydunuz?

BİR MANDAYA DEĞİŞİLEN DEVLET

İstanbul'un batılı ülkelere işgal edildiği yıllarda "manda" fikrinin haremli bir şekilde tartışıldığı günlerin birinde, o devrin bir gazetesinde çıkan bir makalede:

"Bu şehre girmek için Fatih'in her topuna doksan manda koştuk. Koca devleti bir mandaya değişeceğiz" diye yazması üzerine bu makalenin sansüre uğrayarak köşesinin beyaz çıktığını biliyor muydunuz?

EŞEĞE NE ZAMAN TERS BİNME Lİ (!)

Türk halkının, nüktedan, hâzırcevap ve zeki bir fıkra kahramanı olarak tanıdığı Nasreddin Hoca'nın (1208-1284) aslında medresede ders veren büyük bir müderris ve ayrıca da kadı olduğunu...

Talebeleri arasında oldukça sevilen Nasreddin Hoca'nın ders verdiği medreseden merkebine binip evine giderken dahî talebeleri ta-

rafından yalnız bırakılmayıp yolda kendisine sorular sorulduğunu...

Hem yol alıp hem de talebelerin sorularına cevap veren Nasreddin Hoca'nın, soru soran talebelerine arkası dönük olarak cevap vermenin edebe aykırı olacağından dolayı, merkebine ters binip, talebeleri ile yüz yüze gelerek ders verdiğini biliyor muydunuz?

DÖRDÜNCÜ MURAT'IN SPORCULUĞU

Osmanoğullarının Onyedinci padişahı olan Bağdat Fatih'i IV. Murat'ın çok kuvvetli olduğunu...

Bir cirit mızrağı ile, arka arkaya konan dokuz kalkanı bir atışta deldiğini...

200 okkalık bir güzü kolayca kaldırıp salladıktan sonra fırlatabildiğini...

İstanbul Okmeydanı'ndaki kemankeşlik müsabakalarda 1070,5 gez (706,5 m) mesafeye okunu ulaştırıp rekor kırdığını ve okun düştüğü yere rekorunu belgeleyen menzil taşı dikildiğini...

Musul'da bulunduğu bir sırada oraya gelen Hint elçisinin "tüfek ve kılıç kâr eylemez" diye hediye ettiği fil kulağından yapılma üzeri gergedan postu kaplı çok sağlam si-

peri (kalkan) el mızrağı ile ortasından deldiğini ve içini altın ile doldurup elçiye geri hediye ettiğini biliyor muydunuz?

ULUĞ BEY ve RASATHANESİ

Büyük astronom ve devlet adamı Uluğ Bey'in (1394-

1449), Semerkant'ta kurmuş olduğu rasathanesinde, yeryüzünün güneş etrafındaki tam devrini yani bir yılı, 365 gün, 6 saat, 9 dakika, 6 saniye olarak hesapladığını....

Aradan asırlar geçip 20.yy'ın en modern cihazları ile yapılan hesaplarla, Uluğ Bey'in hesapları arasında sadece 58 saniye farkın bulunduğunu biliyor muydunuz?

ERMENİ ZULMÜ

Talat Paşa, anılarında, Ermenilerin Erzincan'da yapmış oldukları katliamı şöyle anlatır

Ermeniler büyük kuyular kazmış

ve oraya götürdükleri zavallı Türkleri hayvanlar gibi boğduktan sonra üst üste içine atmışlardır. bu idam işlerini yönetmekte olan bir Ermeni, kurbanlarını sayarak: Yalnız yetmiş mi vardık?.. Demek ki daha on kişi için yer var. Haydi bakalım!" diye bağirmiştir.

Bundan sonra boşluğu doldurmak için on zavallı daha öldürülmüş ve üstü toprakla örtülmüştür. Müteahhit, eğlenmek amacıyla 80 zavallıyı bir eve kapamış ve evden çıkanları birer birer kafalarına vurarak öldürmüştür."

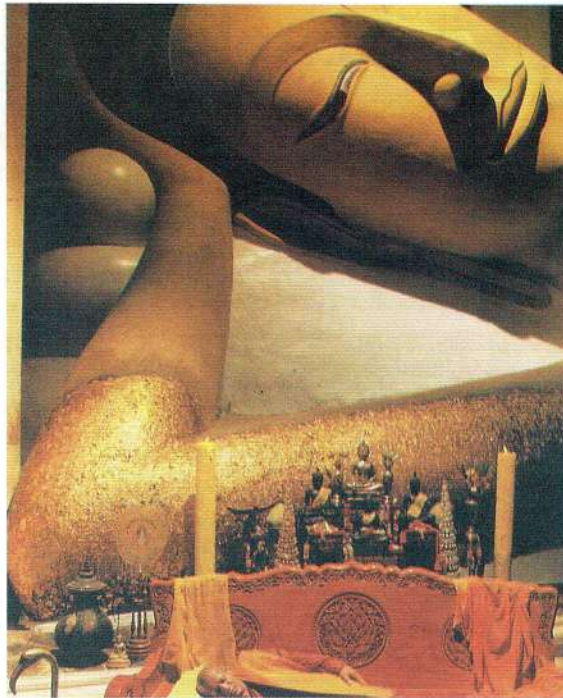
BALZAC VE TERZİSİ

Buisson, Balzac'ın dostu ve terzisiydi. Balzac'ın romanlarında adını anarak yaptığı reklama karşılık, O'na giysi dikerdi.

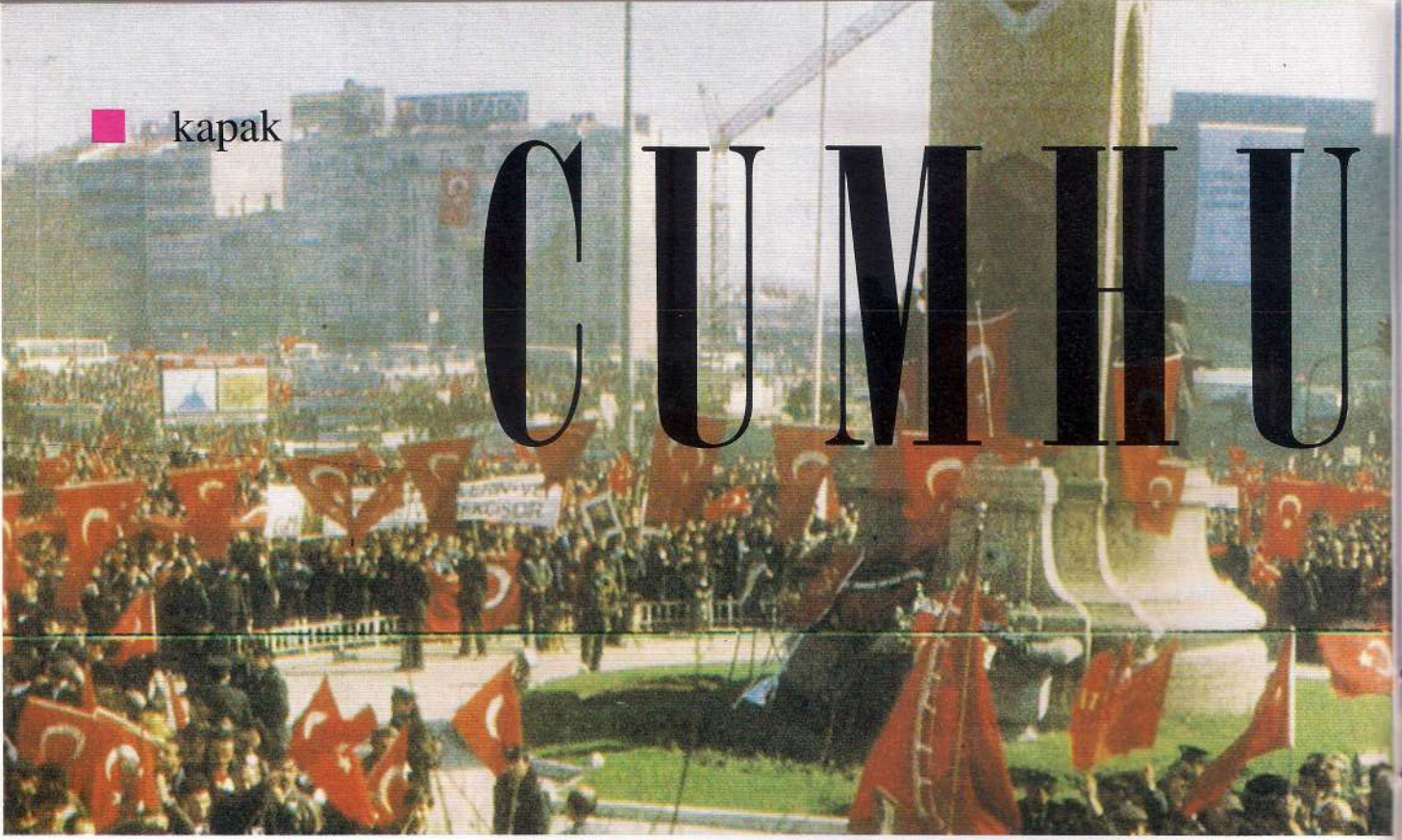
İNGİLİZ HOŞGÖRÜSÜ (!)

XIX. asır başlarında Londra caddelerinde dikkatsizlikle bir Lord'un veya Lady'nin ayağına basan hür bir ingiliz erkeği veya kadını, kürek mahkûm olarak ve köle statüsünde Avustralya'ya gönderiliyordu, bir daha anavatana

dönme hakkı yoktu. Kendi vatandaşına böyle muamele eden bir toplumun, yabancılara neler yapabileceği açıktır. Bu insanlar zaman zaman biz Türkler'e utanmadan "barbar" demişlerdir. Herhalde Yunanca'daki "yabancı" mânâsına.. Yoksa bugün kullanılan mânâsıyla kimin barbar olduğu, yarım asır önce Almanlar'ın Yahudiler'e, Bulgarlar'ın Türkler'e, Vietnam'lıların ve Nikaragua'lıların kendi vatandaşlarına uyguladıkları muameleden anlaşılır...

CUMHUR

*"Türk Milletinin
tabiat ve şiarına
en uygun olan
idare, cumhuriyet
idaresidir."*

**M. Kemal
ATATÜRK**

İlksen GÖRKEM / 4 ncü Sınıf

29

Ekim!... Türkiye Cumhuriyeti'nin doğum günü... Bugün, genç Türkiye Cumhuriyeti 72 yaşında. 72 yıl, insan için bir ömür demektir ama devletler için kısa bir zamandır. Hele bizim gibi binlerce yıllık tarihi olan bir millet için geçen süre pek de uzun olmasa gerek.

Neden Cumhuriyet? Yüzyıllarca kökleşmiş bir sistem vardı ve yapılacak reformlarla bu, iyi-kötü devam ettirilebilirdi. Ama ATATÜRK, Türk Milleti'ni tanıyor ve gelecekte dünyanın medeni milletleri arasına girmesini sağlayacak çizgiyi biliyordu. Bunu şu sözü ile ifade ediyor: "Tarih bir milletin nelere istidadı olduğunu ve neler başarmaya muktedir bulunduğunu gösterene en doğru bir kılavuzdur. Bizim yolumuzu çizen, içinde yaşadığımız yurt, bağrından çıktığımız Türk Milleti ve bir de milletler tarihinin binbir facia ve ıstırap yapıklarından çıkardığımız neticelerdir. Biz Türkler, rühen

demokratik doğmuş bir milletiz." O'na göre demokrasinin sağlayacağı en iyi ortak cumhuriyet idaresidirki "Cumhuriyet rejimi demek, demokrasi sistemi ile devlet şekli demektir." diyerek rejimi açıklamaktadır.

Cumhuriyete nasıl gelindi? Onaltıncı yüzyılın sonlarına kadar, iman gücü ile ateşlenen milli dinamizm, üstün bir savaş tekniği, dünyanın üç kıtasında hakim, kuvvetli ve ihtişamlı bir devlet haline gelmiştir. Ne var ki, dış görünüşte bu gösterişe rağmen geri kalışımızın tohumları da bu devirde atılmıştır. Çünkü, dünya yeni bir ekonomik düzene giriyor, yeni bir zihniyet doğuruyordu. Osmanlı İmparatorluğu ise bu gelişmeye ayak uyduramamıştı. Geri kalışımızın ve sonra yenilikler yapmaya mecbur oluşumuzun derindeki sebebi budur. (1)

Osmanlı İmparatorluğu, sömürgecilik hareketine katılmamış, sadece fetih peşinde koşmuştu. İmparatorluğun ana unsuru olan Türkler, mal ve canları ile fethin yükünü taşıyor ve gittikçe fa-

RİYET

kirleşiyordu. İmparatorluk, altını bol bir Avrupa karşısında kalmıştı. Bu ahlâkta ve idarede düşmeye yol açıyordu. Kanuni'nin çağdaşı Fuzuli "Şikayetname"sinde bu düşüşü ne kadar canlı ifade eder; "Selam verdim, rüşvet değildir deyu almadılar."(2) Artık ganimet yoktu, devlet sistemi çökmüştü. Savaşlarda sürekli toprak ve insan kaybediliyordu. Osmanlı Devleti, Avrupa gözünde "Hasta Adam" haline gelmişti. Halk arasında huzursuzluk gün geçtikçe tırmanıyor, özellikle aydınlar devlet düzenini eleştiriyorlardı. Zorluklara rağmen I. ve II. Meşrutiyet ilan edilmişti. Sonuçta halk, "meclis", "halk", "hürriyet" gibi kavramlarla tanışmıştı. Ama tüm bu çabalar daha ziyade zaruretlerin ve dış faktörlerin etkisi altında batılılaşmaya zorlanan memleketimiz ile batıyı uzlaştırma gayretinin verimidir. (3)

Balkan Savaşları ve Birinci Dünya Harbi, zaten sıkıntıda olan ülkeyi "yokluklar ülkesi" haline getirmiştir. Yenik sayılan Osmanlı Devleti, teslim olmuş ve İtilaf Devletleri, Batı'nın yüzyıllarca uygulamayı amaçladığı "Şark Me-

selesi" çerçevesinde devlete Anadolu'da dahi yaşama hakkı tanımayacak planı işletmeye başladılar. Son sahne Sevr Barış Antlaşması ile bitmek üzere idi. Ama Anadolu içten içe kaynıyordu, yurdun her tarafında önceleri böl-

gesel sonra gittikçe birleşen teşkilatlı bir hareket başlamıştı. Türk Milleti uyanıyordu.

Zaferler kazanılmıştır. Ankara'da, Lozan'dan sonra "savaş bitti" diyorlardı. Oysa savaş bitmiş değildi. Aslında yaptığı iş, bütün si-

CUMHURİYETİN İLANI

Mustafa Kemal Paşa, 23 Nisan 1920'de Ankara'da Büyük Millet Meclisi'ni toplamadan seçimden önce, kendisine telgrafla sorduğu soruya cevap olarak, bana şifreli bir telgrafla, kurulacak meclisin bir Müessesan Meclisi olacağını, fakat bunu şimdiden açıklamayacağını bildirmiş, Meclis'e Karesi bölgesinden mebus seçilmemi istemişti. Mustafa Kemal Sofya'ya Ateşemiliter olarak giderken bana İstanbul'da, Türkiye için düşündüğü en uygun idare şeklinin bir Cumhuriyet olacağını söylemişti. Diyordu ki "Enver Paşa'nın istikameti bellidir, bu Napolyon sistemidir, akrabalarını kilit mevkilerine getiriyor, hanedanın içine nüfuz etmeye çalışıyor. Böylece adeta münfesi hale gelmiş olan Osmanlı hanedanına kendi istediği şekilde istikamet verecek. Bu hanedandan memleketeye hayır yoktur. Diktatörlük milletleri mesut ve müreffeh kılmaz. Devletin esasını Cumhuriyet prensiplerine göre hazırlamak lazımdır." İşte bu nedenle kendisine kurulacak meclisin bir Müessesan (Ku-

yasal yankılara rağmen bir askerin planlama, örgütleme, ani karar verme ve harekete geçme konusunda ustalaşmış bir adamın işi idi. Şimdi yapacağı iş için daha fazla şey gerekiyordu. Bir inkılapçı liderin, bir devlet adamının vasıfları. Yurdu kurtardıktan sonra amacı; yeni bir yurt yaratmak olacaktı. Türk toplumunu kökünden değiştirmek istiyordu. Şeriata dayanan orta çağ yapısı bir toplum sistemini süpürüp atarak yerine batı uygarlığına dayanan, yeni, modern bir düzen getirmek. (4)

Ama herşeyin zamanı vardı. Atatürk olayların planlı ve programlı bir şekilde, zamanı gelince yapmayı prensip edinmiştir. İnkılapların oturmasında zaman faktörünün büyük rolü olmuştur. Gerçekçi Atatürk, zamanı gelinceye kadar düşüncelerini, kendi deyimi ile "bir milli sır" olarak vicdanında saklamasını bilmiş (5) ve çıkan fırsatları değerlendirerek veya fırsatlar yaratarak eserini meydana getirmiştir.

Kurtuluş Savaşı kazanılmış ve anlaşmalar ile Türk devleti, dünya tarafından resmen tanınmıştır. TBMM'nin çalışmaları çerçevesinde devletin işleyişi tamamen bir cumhuriyeti andırmaktadır. Yapılacak iş; yeni doğan çocuğa ad konulmasından ibarettir ve Atatürk (8 Temmuz 1919'da Mazhar Müfit Kansu'ya da söylediği gibi) "Cumhuriyet" adını yıllar önce hazırlamıştır. Lozan sonrası Ankara Başkent olur. Ekim 1923'ün sonlarında mecliste karar verme mekanizmasında tikanıklık meydana gelmiş ve hükümet istifa etmiştir. Artık son hamlenin zamanı gelmiştir. 28 Ekim gecesi yapılan toplantı ve anayasanın bazı maddelerinde değişiklik tasarılarının hazırlanması. Ertesi gün 29 Ekim 1923'de mecliste alkışlar içerisinde cumhuriyetin ilanı.

rucu) Meclisi mi olacağını sormuştum.

Millet Meclisi'nin kurulduğu günlerde Balıkesir bölgesinde Yunanlılarla çarpışmalar sürdüğünden ve ben buradaki kuvvetlerin kumandanı olduğumdan, mebus seçilsem bile cepheden ayrılmayacaktım. Mustafa Kemal Paşa'nın zihninde daha o günlerde cumhuriyet fikri doğmuştu. Diğer taraftan, İstanbul hükümetinin Lozan'a temsilci göndermeye teşebbüs etmesi üzerine çıkan tartışmalar sonucu Meclis, saltanat ile hilafetin ayrılmasına karar vermişti ki bu da cumhuriyete gidiş anlamını taşıyordu. Kemal Paşa gerekli eksikliklerin tamamlanması ve efkârın hazırlanması için yoğun çalışmalara girmişti ve bir fırsat kolluyordu.

Hükümette Vekiller Meclis'te ayrı ayrı seçildiğinden, açılan Dahiliye Vekilliği'ne Sabit Bey ve Meclis ikinci Reisliği'ne Rauf Bey seçilmişlerdi. Sabit Bey, İttihatçı Terakki devrinin valilerindendi. Mustafa Kemal Paşa Milli Mücadele'nin İttihatçılara mal edilmemesine çok dikkat ederdi, önem verirdi. O sıralarda İstanbul'da "İttihatçılar yeniden iktidara geliyorlar" diye propagandalar başlamıştı. Bu durumda Sabit Bey'in Dahiliye Vekilliği'ne gelmesini mahzurlu görüyordu. Fethi Bey vekillerin Meclis tarafından seçilmeleri nedeniyle, çok defa bağdaşamayacağı kimselerle işbirliği yapmak zorunda kaldığından da şikâyet ediyordu. Mustafa Kemal Paşa Sabit Bey'in seçimini uygun bulmadı. Meclis'te tartışmalar büyüdü. Fethi Bey hükümeti zor durumda kalarak istifa etti. Yeni hükümet bir türlü kurulamıyordu. Hoca mebuslar endişelenmeye başlamışlardı, "Canım Sabit Bey için buhrana ne lüzum var. Sabit Bey'den vazgeçtik, kim isterse vekil olsun" diyorlardı.

28 Ekim günü Meclis'ten ayrılırken Mustafa Kemal Paşa bana "Kemalettin Sami Paşa ile Halit Paşa'yı al, Çankaya'ya gel" dedi. Gittiğimizde, İsmet Paşa, Fethi Bey, Fuat (Bulca) ve Ruşen Eşref (Ünaydın) beyleri orada bulduk. Mustafa Kemal Paşa hemen söze başlayarak "Yarın Cumhuriyet'i ilan edeceğiz. Beni fırka grubuna davet edin, bir konuşma yapacağım" dedi. Erken dağıldık ve ertesi gün Kemalettin Sami Paşa, bir takdir vererek gruba Mustafa Kemal'i davet ettirdi. Mustafa Kemal gelir gelmez gruptan bazı çalışmalar yapmak üzere bir saat müsaade istedi. Bu arada bazı mebuslarla görüşerek hazırlık yapmak istiyordu. Tekrar toplandıktan sonra kürsüye gelerek Anayasa'nın 1 nci Maddesi'nin sonuna, "Türkiye Devleti'nin şekli hükümeti Cumhuriyet'tir." fıkrasının ilavesini ve bazı yeni maddeleri teklif etti. Cumhuriyet'in lehine çok değerli konuşmalar yapıldı. Tarihçi bilim adamı Abdürrahman Şeref Bey "Şimdiki idare tarzımız zaten Cumhuriyet'tir, fazla düşünmeyelim, doğmuş olan çocuğun adını şimdi koyalım" diyordu. Bazı mebuslar biraz acele edildiği görüşündeydiler. Gece saat 20.45'te konuşmalar tamamlandı, Cumhuriyet ilan edildi ve Mustafa Kemal ittifakla 158 oyla Birinci Cumhurbaşkanlığı'na seçildi. Hilafetin kaldırılması konusu da görüşüldü, ancak bir karar alınmadı. Bazı mebuslar Mustafa Kemal Paşa'nın halifelik görevini de almasını teklif ettiler. Mustafa Kemal bunun gerçekleşmeyeceği üzerinde mantıkî cevaplar verdi ve bu görevi reddetti. ■

Türk inkılabı devam etmektedir. Milli, demokratik, akılcı ve laik, ek kelime ile çağdaş bir dünya görüşünü memlekete yerleştirmek, devletin, bütün kurumlarını bu görüşte yeniden düzenlemek, Türk inkılabının temel ilkesidir. Milleti sadece kurtarması için değil aynı

zamanda ona ebedi ve özgür yaşama, fikirsel ve ruhsal yeteneklerini son sınırına kadar geliştirme olanağı sağlama uğrunda milletçe yapılmış bu ilerici hareketin önderi Kemal ATATÜRK'tür. (6)

Atatürk'ün önderliğinde ulaşılan

nokta, birçok engellerin geçilmesini gerektirmiştir. Önce yokluklar içindeki bir milleti kendinize inandıracaksınız, onları tek bir yumruk gibi birleştireceksiniz. Ardından kanlı mücadeleler, binlerce şehit verilerek kazanılan zaferler.. Ve işin en zor kısmı; insanların kafalarındaki tabuların yıkılması; onları hapseden zincirlerin kırılması... Ama hepsi başarılmıştır.

Türkiye gibi jeopolitik açıdan son derece önemli bir ülkenin istikrarı bölgede çıkarları olan güçlerce istenmeyen bir durumdur. İstikrarlı, gelişen bir Türkiye (her ne kadar "Yurtta Sulh, Cihanda Sulh" ilkesi ile yaklaşıp da) onlar için tehdit unsurudur. Geçmişte ve günümüzde meydana gelen olaylar bunun şahididir. Bunların bilincinde olarak her 29 Ekim bize ayrı bir dinamizm ve kararlılık katmalıdır. Türkiye Cumhuriyeti gelecekte daha güzel günlere gebedir. Nice mutlu yıllara "Türkiye". ■

- 1- IRMAK, Sadi ATATÜRK (194)
- 2- IRMAK, Sadi AGE (194)
- 3- IRMAK, Sadi Cumhuriyet (17.11.1967)
- 4- Lord KINROSS ATATÜRK (576)
- 5- M. KEMAL ATATÜRK, Nutuk
- 6- IRMAK, Sadi AGE (201)

**"Bir şahsın, yaşadıkça memnun ve mutlu olması için
lazım gelen şey, kendisi için değil, kendisinden sonra
gelecekler için çalışmaktır."**

M. Kemal ATATÜRK

"O'NU YAŞAMAK"

Muzaffer GEZER / 4 ncü Sınıf

Cumburiyetimizin 72 inci yıl dönümü kutlamalarını yaptığımız şu günlerden hemen sonra Atatız'dan ayrılışımızın 57 inci yılı anma törenlerini de icra edeceğiz . Yine pek çok değerli konu ortaya konacak, o günler anılacak ve tarihimizin bu büyük insanlarını rahmetle hatırlıyacağız, belki de ondan sonraki bir bayrama, törene, anma gününe kadar da nefessiz duracağız.

O'nu anlamak ibtiyacını en çok hissettiğimiz bir zamanda yaşıyoruz. Pek çoğumuz da bunu samimiyetle başarabilmiştir; fi-

kirsel boyutta bir ışığı arkalarına alabilmişlerdir. Oysa bugün, "O'nu anlamak"dan çok "O'nu yaşamak" a olan ibtiyacımız daha fazladır.

"Hayatın gerçek amacı bilgi değil eylemdir." Bilgi ise eylemin, atasıdır. Ne mutlu O insana ki, bildiğini, inandığını hayata geçirebilmiştir.

Atatürk ilkeleri altıdır ve bu bir gerçektir. Fakat bu ilkelere bakıldığında bir düzen ifadesinin dışında anlam taşıyan "İnkılapçılık" vardır. Aslında İnkılapçılık diğer beş ilkeden (Cumburiyetçilik, Halkçılık, Devletçilik, Milliyetçilik, Laiklik) farklı olaraktan bu ilkelerin

özündedir, bu beş yapı taşının harcını oluşturur, Atatürk ilkelerinin dinamik rubudur.

Atatürk'ün siyasi dehasının temelini askeri ufku oluşturmaktadır. "Söylev" memleketin genel bir tablosunu çizerek başlar, işte biz buna durum mubakemesi demekteyiz. Önce mesele tüm açıklığı ile ortaya konur, vazifemiz belirlenir. Oysa ki biz bugün çok olayı Aristo mantığından pek geri kalmayan, kalıplaşmış ifadeler ile açıklamaya çalışmaktan tarihe karşı gülünç düşmekten kendimizi geri alamıyoruz. Belki de bu bizim sadakatsız bir nesil olduğumuzun bedelidir.

Atatürk İnkılapçılığında yıkmak yok, yok etmek yoktur. En kısa tarifi ile zamanın gereklerine göre yeniden yapılanma demek olan İnkılapçılık süreç içinde sürekliliği ifade eder. Bunda başarısız olunur ise bugün için pek aşına olduğumuz çatlama sesleri yükselir ve belki de kafamıza bir balyoz gibi iner.

"O'nu yaşamak" demek eylem boyutunda O'nun inkılapçı rubunu yaşatmak demektir. Bunu kim yapacak diye bir soru ise yersizdir. Çünkü biliyoruz ki bu görev biz gençlere bırakılmıştır. Ama hemen burada belirtelim ki genç olmanın yaşla ilgisi yoktur. Maalesef yaş itibarıyla genç gözüken pek çok insan üretkenliği ve zamaneliğiyle çoktan yaşlanmış iken ne mutlu ki yaşlı diye bilinen pek çok büyüğümüz ise zamanı durgun bir göl suyu gibi kulaçlayabilmektedir; içlerinde inkılapçı rubunun tüm sıcaklığı ile. ■

SÖZÜM VAR BENİM

Acı tatlı anılarım,
Kaldırım taşlarında izmaritlerim,
Karlı dağlarda izlerim var benim.

Şen şakrak sohbetlerim,
Gönüllerde muhabbetlerim,
Dillerde şarkılarım var benim.

Yatsıya kadar yanan mumlarım,
Soldurup kırdığım kimselerim,
Ellerimde günahlarım var benim.

Yıldızlarda ideallerim,
Aslanın ağzında ekmeğim,
Yalçın kayalarda yumruklarım var benim.

Uçurumlarda yankılanan çığlıklarım,
Ciğerimi yakan acılarım, uzun yollarım,
Gurbette özlemlerim var benim.

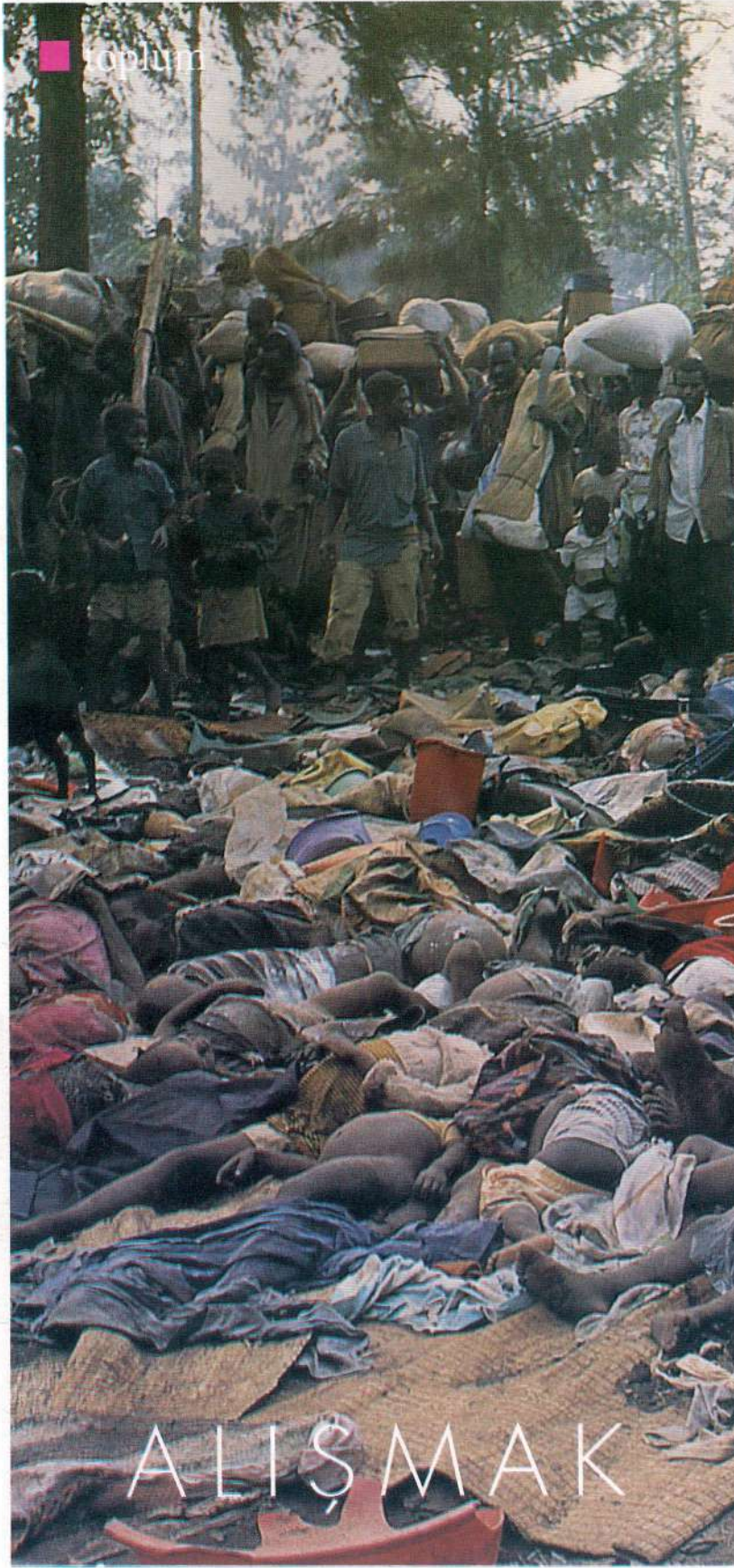
Gül goncasında şebnemlerim,
Beşinci mevsimde yağmurlarım,
Çiçeğimde ayrı bir koku var benim.

Deli akan ırmaklarım, kara topraklarım,
Dut ağacından sazlarım, sesi yanıklarım,
Gözleri sürmeli, elleri kınalı güzelim var benim.

Göğsü iman dolu yiğitlerim,
Yurdumda kanlı gömleklerim,
Soyu şehit bebelerim var benim.

Umudu bana bakan atam,
Kalbi bana atan anam,
Kendi güzel, huyu güzel yarım var benim

Karanlık yollarımda nuru,
Yüreğimde aşkı, ruhumda buzuru,
Onda gözüm, sözüm var benim.

Hakan ŞAHİN / 2 inci Sınıf

A

alışmak alışkanlıkların en kötüsü. "Pes et" dürtüsü ve dışın kendisine telkin ettiği tekliflere boyun büküşü iradenin. Zahirin, batına galip gelişi bir anlamda.

Buna sebep kimi zaman etrafta dönüp duran olayların çıldırtıcı çetinliği, çoğu zaman da hamlığı iradenin. Hamlığı ve idrakin kezzap içmişliği.

Kökü sanki alışmak, hayatımızın. Güncel'e ait herşey onun üstünde tohum açmakta. Yaşamıyor, alışıyoruz adeta. Alışmak kabullenmektir oysa. İğreti bir içe sindirmedir, hazmetmeden. Sıradanlaşmak, herhangi birleşmektir alışmak. Yüz yıl uyuyan güzelin üstüne atılmış cibinliktir. Settir, "daha iyi"ye giden patikaların önüne çekilmiş. Manisi değil, düşman hatta; "Yeis mani-i her-kemaldir" deyişini hatırlayınca. Her türlü yücelmenin, yükselmenin düşmanıdır, alışmak. Yalanın, yanlışın eğrinin ve vasatın onaylanışdır fertler arasında; kimsenin kimseye, kimsenin kendisine sezdirmeden. Gizli bir toplumsal akitir. Şunları söyleyecek belki, yanlışta ısrar ve iştirak olmasa, şuur altından yükselen ses: "Doğru, hakikat öyle ama..." "Bağırır insan ve insanlar, avazları çıktığı kadar. Bu, duyulmasın diyerdir "iç ses" in fısıltıları. Alışmak, şaşı bakması kişinin gerçeğe. Kekeme kelimesi. Ve alışmak beşere aittir.

Nelere alışıyoruz ve nelere alışmadık ki? Birkaç sene öncesine kadar, izlerken yüreklerimizi burkan Bosnalı masumun hâli, meselâ, bugün o kadar da eritmiyor kalpleri. "Zepa'nın 4 km doğusundaki..." sözleri döküldüğünde spikerin du-

“
Kökü sanki
alışmak,
bayatımızın.
Güncel'e ait
herşey onun
üstünde tohum
açmakta.
Yaşamıyor,
alışıyoruz adeta.
Alışmak
kabullenmektir
oysa.
”

daklarından, o kanalı "zaplayışımız" bundan mı? Ya da; üç-beş sene önce aklıktan karınları ve başları şişmiş Afrikalı çocukları görünce TV'de, ağzımıza götürmekte olduğumuz lokmaya baktık belki uzunca. Ya bugün, uluslararası bir yarışmada dereceye giren fotoğrafa bakarken kaçımızın titriyor yüreği? Enstantane şöyledir halbuki: BM yardım konvoylarının önünde bir parça ekmek için kuyruğa girmiş onlarca siyah çocuk. Etraf sinek dolu. Ve manzarayı düğümleyen son hüznün ilmeği: Sırada, ayakta beklemeğe bile takati olmadığından yandaki bir duvara başını yaslamış, iki büküm karınını tutan bir Afrikalı.

Gerek yok lafı uzatmaya, çokca anlatmaya. Etrafta onca misal dururken, bizde de göz varken... Hepsinin ortak bir fiili var, öznesi "biz" olan: alışmak.

Dinmeyen bir dikkat ister hayat bu yüzden, yaşamak için. Alışır, gerektiği gibi yaşamazsa, yaşadığı gibi gerektiğine inanır kişi, geniş perspektifte toplum. İbre ideali değil, realiteyi göstermeye başlar bir zaman. "Gündelik" demek daha doğru aslında "realite" değil. Kolaycı, menfaatçi, bugünü kurtarıcı, ufuksuz, erkânsız bir prensipler yumağından örülü gündelik duyuş, sezış ve anlayış, sabit bir kö-

ke sahip değildir gerçekten de. Tüm çiçeklerini tarümâr edebilir, esen bir meltem. Ve böylece dünün realitesi bugünün ideali olabilir. Bugünün realitesi de yarının ideali, belki. Bu sonu gelmez kısır dairenin sonu ne ki?

Bu maraz bir topluluğa sirayet etmişse bir de... Kitle ruh psikolojisinin değişik bir versiyonu: "Çoğunluk"un da ortak olması bu vasatlığa, salim kıyılarda gezindiğine inandırır ve rahatlatır kişiyi.

Halbuki...

Değer ölçüleri kaygan bir zeminde böyle bir cemiyette. Kavrımlar, ilkeler, kelimeler... Buz üstünde danseden rakkaseler. Eleyici olmayan, her "yeni"yi sünger iş-tahıyla emen bir anlayış, yatkındır toplumu macerelere sürüklemeye. Yazık ki tahammülü yok toplumun böyle serüvenlere.

Alışmaya alışmış bir gürühta iş zordur elbet. "Kuzu"ların arasından ayrılını önce çoban dırter, ardından kurt parçalar. Arkasından sürü de homurdanır: "Ne vardı dikbaşlılık edecek, yürüyüp gidiyorduk işte! "Böyle bir kalabalığa" isyan, insanın haysiyetidir" diyor bir düşünür. Ve ekliyor "uyuşukluğu reddetmek, şuurdan yana olmak. İsyanın kaynağı gurur değil, şuurdur."

Yığınların tahkir ve taciz etmesine gülüp geçebilmenin, liderin ayırıcı vasfı olduğunu bir kez de Gustave Le Bon'dan dinliyoruz ve: "Liderler, aksiyon adamıdır. Hareket ve tecavüz onları daha fazla hareket ve heyecana getirmekten başka bir işe yaramaz".

"Demem ne peki?" Şu ki; her zaman uyanık bir dikkat gerek, toplumsal hafıza gerek, şuur gerek, gerçeği kendine değil kendini gerçeğe oryante eden bireyler gerek; değişim ile yozlaşma ve kimiksizleşmenin ayrı şeyler olduğunu anlamak gerek, bazen akıntıya kürek çekmek gerek, yürek gerek "dur" diyecek. Gerçekle ve bilimle elele verip "abes"e ayak diremek gerek... Daha çok şey gerek ve bunlar alışmamak demek. Bir de "ç" eklemek gerek alışmak kelimesinin başına.

Alışmayanlar cümlesindenense eğer, lafım yok elbet. Aksiye fakat, ellerinin arasına alıp başını, düşünmek gerekecek. Bu da alışmama yolunda atılmış bir adım demek.

En azından emeklemek... ■

Kaynaklar:

Çizgi Ötesi, Buğra Karahan; Yeni Yüzyıl, Can Dündar; Yeni Yüzyıl, Ali Bayramoğlu.

Alışkanlık anahtarı kaybolmuş bir kelepçedir

A. Parrish

HARBİYE'DE 1 NCİ SİSTEM MÜHENDİSLİĞİ VE SAVUNMA UYGULAMALARI SEMPOZYUMU

Muzaffer ÇOBAN / 4 üncü Sınıf

Hedefi 21 yy subayını yetiştirmek olan Kara Harp Okulu, Harbiyelilere verdiği "Sistem Mühendisliği" akademik programını, düzenlediği Türkiye'nin bu konudaki ilk sempozyumuyla bilim çevrelerine tanıttı. 12-13 Ekim 1995 tarihleri arasında düzenlenen "1 inci Sistem Mühendisliği ve Savunma Uygulamaları Sempozyumu", Bilkent, Boğaziçi, ODTÜ ve diğer üniversitelerden öğretim üyelerinin ve kamu kurum ve kuruluşlarından gelen uzmanların katılımıyla gerçekleştirildi.

Silahlı Kuvvetler, dünyada ya-

şanan ve günümüzün en değişmez gerçeği olan sürekli değişimin etkisi altındadır.

Bu hızlı değişim, teknolojik ekonomik ve sosyal boyutlarıyla geleceğin subayından çok önemli taleplerde bulunmaktadır. Bu talepler, çoğunlukla ileri teknoloji ürünü olan savunma sistemlerini anlamak, işletmek ve savunma sistemlerinin temel ögesi olan insan yönetmek olarak ortaya konulabilir. Böylece Silahlı Kuvvetleri oluşturan her birimin, bu birimlerin teknik ve sosyal niteliklerini bilen subaş tarafından yönetilmesi gereksinmesini giderek daha önemli ve öncelikli hale gelmektedir.

2000'li yılların yönetim alanında en iddialı eğitim ve öğretim programı olan sistem mühendisliği ana bilim dalında lisans düzeyinde akademik program

uygulayan Kara Harp Okulu'ndaki eğitim ve öğretim sistemi, "sorun çözme metodolojisi ve öğrenmeyi öğrenme" ilkesini esas alan bir yaklaşıma dayanmaktadır. Bu yaklaşım içinde Harbiyeliler 1991-1992 Eğitim ve Öğretim yılından itibaren "sistem mühendisliği" dalında lisans düzeyinde öğrenim görmektedirler.

Uygulanan sistem mühendisliği programının esas amacı kısa ve uzun vadede Kara Kuvvetleri'nin ihtiyaç duyduğu liderlik, yöneticilik, komutanlık ve eğiticilik yeteneklerin gelişmiş, sorun çözebilen, dürüst, itaatkar, cesaret ve feragat sahibi, vatan sevgisi yüksek, ATATÜRKÇÜ DÜŞÜNCE SİSTEMİ'ni içtenlikle benimsemiş, öğrenimlerini tamamlamayı müteakip askeri bilim ve/veya Türk Silahlı Kuvvetleri'nin ihtiyacı olan diğer ana bilim dallarında bilisel çalışma ve araştırma yapabilecek, bilgi toplumunun gerektirdiği niteliklerde subaylar yetiştirmektir.

2000'li yılların yönetim alanında en iddialı eğitim ve öğretim programı olan sistem mühendisliği Ana Bilim Dalı'nda akademik program uygulayan Kara Harp Okulu bu bilimsel sempozyum vasıtasıyla yukarıda açıklanan sistem mühendisliğinin çeşitli boyutlarını üniversite öğretim üyeleri, çok çeşitli kamu-özel kuruluş temsilcileri ve Silahlı Kuvvetler mensupları ile birlikte akademik düzeyde ele almayı amaçlamıştır.

Sempozyum içerisinde dokuz panel, kırkdört paralel oturum gerçekleştirilmiş olup 194 bildiri sunulmuş ve tartışılmıştır. Oturumlar sabah saat 09.00'da başlamış ve 18.15'e kadar sürmüştür.

Büyük bir başarı ve mükemmellikle Sistem Mühendisliği Akademik Programını uygulayan KARA HARP OKULU, bu bilim dalının özel bir alanı olan savunma yönetimi uygulamalarına ilişkin bilimsel tartışmayı başlatacak sempozyum içerisinde paralel oturumlar, sergi ve gösteriler de yer almıştır. Gerçekleştirilen bilimsel sempozyum, bugün olduğu kadar gelecekte de yüksek bir akademik platforma birlikte ulaşmak açısından oldukça yararlı olacağı değerlendirilmektedir. ■

PROF. DR. ÖMER SAATÇIOĞLU

Ç.Ö: Şu an KHO'da yapılan sempozyumla ilgili havayı nasıl buldunuz?

Ö.S: Son derece olumlu buluyorum. Gerçekten silahlı kuvvetlerin böyle bir sempozyumu yapması çok önemli. TSK'nin yenilikleri, gelişmeleri takip ettiğini gösteren bir emaredir. Umarım bundan sonraki yıllarda da giderek artan bir hevesle bu tür sempozyumları organize ederler. Öğretim üyeleri olarak biz büyük bir kıvanç duyduk. Destek vermeye her zaman gönüllüyüz. Öğretim üyeleri ile TSK'nin daha fazla işbirliği içinde olmalarını öneriyoruz. Bunu görmekten de her zaman haz duyuyoruz.

Ç.Ö: Sistem mühendisliği gelecekte diğer mühendislikler arasında yer alabilecek mi?

Ö.S: Sistem mühendisliği batıda şu an uygulanan bir mühendislik alanı ancak sistem mühendisliğini iyi tanımlamak lazım. Hangi sistemin mühendisliği olduğunu bir şekilde belirtmekte yarar olduğu kanısındayım. Sanıyorum KHO'da her ne kadar programın adı Sistem Mühendisliği ise de bence savunma sistemleri yönetim mühendisliğidir. Organizasyonun adı benim şahsi kanım. İsimler o kadar önemli değil. Önemli olan bu programın ihtiyacını muntazaman belirlemek. Gelişmiş ülkelerde komutan düzeyinde master doktora alanları sayısı çok fazladır. Onun için KHO'da olduğu gibi diğer harp okullarında da giderek lisansüstü programlara yer vermesinde yarar görüyorum.

YRD. DOÇ. DR. ÖĞ. BNB. A. KADİR VAROĞLU

K.V: Sempozyumun birkaç boyutu var.

Birincisi akademik boyutu. Benim açımdan en kritik olan akademik boyut birçok kongreden daha geniş kapsamlı, detaylı ve bu işin en iyi uzmanlarının katıldığı bir sempozyum oldu. İkinci boyut burasının tanıtımı açısından; Burada da çok başarılı olduğuna inanıyorum. Öğrencilerimizin potansiyeli, sistem mühendisi programının yeterliliklerini aktarma bakımından çok yararlı oldu. Üçüncü boyut olarak da KHO'da diğer imkan ve kabiliyetler; yeni laboratuvarlarımızın, buradaki servis ve organizasyon kapasitesinin gösterilmesi açısından

sempozyumun çok yararlı olduğuna inanıyorum.

Ç.Ö: Sempozyuma katılanlar açısından KHO ile ilgili düşüncelerinde bir değişme oldu mu?

K.V: Çok iyi düşünen insanlar bile potansiyeli görmediği zaman bu sadece duygusal anlamda kalabiliyor. Bunun somutlaştırılması imkanını bulduk. Yanlış düşünceleri olanlar zaten otomatikman düzeliyor. Ama duygusal bağlılığın ötesinde buranın potansiyelini görüp daha objektif daha somut bir takım verilerle değerlendirme imkanı buldular. Sunulan bildiriler, öğrencilerimizin tutumu, aldıkları derslerin nitelikleri, buradaki teknik kapasite yani bilgisayar teknolojisinin görülmesi açısından bugün Ankara üniversiteleri dahil belirli ölçülerde yol gösterici olmuştur. Mesela internetin kullanımı, yönetim ve liderlik laboratuvarlarında kullanılan özel video, laser, cd, kullanımı yol gösterici nitelikte.

YRD. DOÇ. DR. ÖĞ. BNB. BARANSEL ATÇI

Ç.Ö: Sempozyumun fikir aşaması nasıl oluştu?

B.A: Sempozyumun temel amacı KHO'da uy-

günlük sistem mühendisliği programının ne tür bir aşamaya eriştiğine ilişkin olarak kanıt ortaya koymaktı. İkinci amaç; akademik çevrelerle kendi programımız hakkında bir bağlantı kurup değerlendirme yapmak. Üçüncü amaç; savunma sanayi silahlı kuvvetlerin yönetim kademeleri ve

akademik çevrelerin bir araya geleceği bir platform oluşturmak. Sempozyum sonucu olarak her üç amacı da gerçekleştirmiş durumdayız. O anlamda başarılı bir sempozyum geçirdik. Bunun sonucunda varmış olduğumuz noktaları hemen faaliyete dönüştürmek için bir çaba içine girmemiz ve bu faaliyeti de eksiklerimizi gidermekten ziyade daha iyi neler yapabileceğimiz yönünde bir çalışma şeklinde görüyorum. Sempozyuma katılanların sempozyum hakkındaki fikirleri en önemli düşüncemizdi. Bu anlamda askeri kesime, üniversite öğretim üyelerine, öğrencilere ve stand açan firmalara teker teker sorular sordum. Takdir edersiniz ki bu objektif bir çalışma değil yanlı olabilir. Ancak edindiğim izlenim şu; her üç dört gruptaki kişilerin tümü bundan önceki yıllarda Türkiye'de düzenlenen sempozyumlarla yaptıkları karşılaştırma sonucunda sempozyumun çok olumlu gördüklerini ve beklentilerinin üzerinde bir kalitede ve katılımla gerçekleştiğini ifade ettiler.

CUMHURBAŞKANI DANIŞMANI MEHMET ATAY

Ç.Ö: Sempozyumla ilgili çalışmalarınız hakkında bilgi alabilir miyiz?

M.O: Öncelikle bu sempozyumu düzenleyenlere şükranlarımı belirtiyorum. Çünkü KHO açısından önemli bir başlangıç. Sempozyumun havası iyi, ilgi iyi. Ben yıkıcı bölücü terör eylemleri, diğer ayaklanmaları bastırma ile ilgili kullanılan teknikleri daha doğrusu örtülü faaliyetler ile ilgili bir tebliğ sundum dün. Bu-

günde değişen bölge ve dünya dengeleri ışığında Türkiye'nin ulusal stratejik güvenlik istihbaratıyla ilgili bir tebliğ sundum.

Ç.Ö: KHO ile ilgili düşünceleriniz ne şekilde değişti?

M.O: Ben KHO topraklarına ilk kez dün ayak bastım. Ama yarı bir paramiliter sayılırım.

Çünkü TSK en üst akademisi mezunuyum. MGK 'da bazı güvenlik kurslarına katıldığım için kendimi sizlerden ayrı olarak görmüyorum. O bakımdan sıcak bir ortamda zaten asker millet işbirliği çerçevesinde bir ortamdayız. O yüzden son derece mutluyuz.

DOÇ. DR. YAMAN BARLAS

Ç.Ö: Sizi tanıyabilir miyiz? Görev yaptığınız yerler olarak çalışmalarınız hakkında kısa bir bilgi verir misiniz?

Y.B: Boğaziçi Üniversitesinde öğretim üyesiyim. ODTÜ Endüstri mühendisliğinden mezunum. 70'lerde mezun oldum Master ve doktora yapmak için ABD'ne gittim. Doktoramı Georgia Institute of Technology'de yaptım. Endüstri ve sistem mühendisliği üzerine ABD'de çalıştım. Bir sürede Miami Üniversitesi'nde. 2.5 yıl önce de doçent olarak Boğaziçi Üniversitesi'ne endüstri mühendisi olarak geldim.

Ç.Ö: Şimdi sempozyumun 2nci günündeyiz. Sempozyumun havasını nasıl buluyorsunuz?

Y.B: Hem kendi arkadaşlarıma hem de dü-

zenleyenlere de söylediğim gibi gayet başarılı bir sempozyum. Çünkü ilk gibi durmuyor. İlk yapılan bir şeyde panikler vardır, koşuşturma vardır. Fakat burda bir ilklik yok. Bütün işlemler gayet rahat gayet yerleşik bir şekilde akıyor. Hiçbir aksaklık gözümü batmadı. Ben beğendim, gayet başarılı.

■ deneme

solmadan yaşamak

Mehmet ÖZKAN / 4 üncü sınıf

"S

enin zavallı gölgen, belki zaman perdesine bir tek defa aksedip al-kışlanmadan, oyu-na katılmayan bir kukla gibi çü-rüyecek" işte bütün ızdırabımız. Eğer insan olmak bir lütufsa, onu en iyi yaşamaksa bo-

yun borcumuz olsa gerek. Fakat yaşayanlarımızın çoğu ölü, ölü-lerimizin çoğu bugünkü kadar diri.

Yaşamak... solmadan pör-sümeden her an gül dalındaki bir gonca gibi taptaze olmak. Ölüm-süzlük ilacından bahsetmiyorum. Ona ne hacet! Onun ilacı bulunalı bir "insanlık" yıl oldu. İnsan geride bıraktıklarıyla ölümsüz. Onlarla ebediyet...

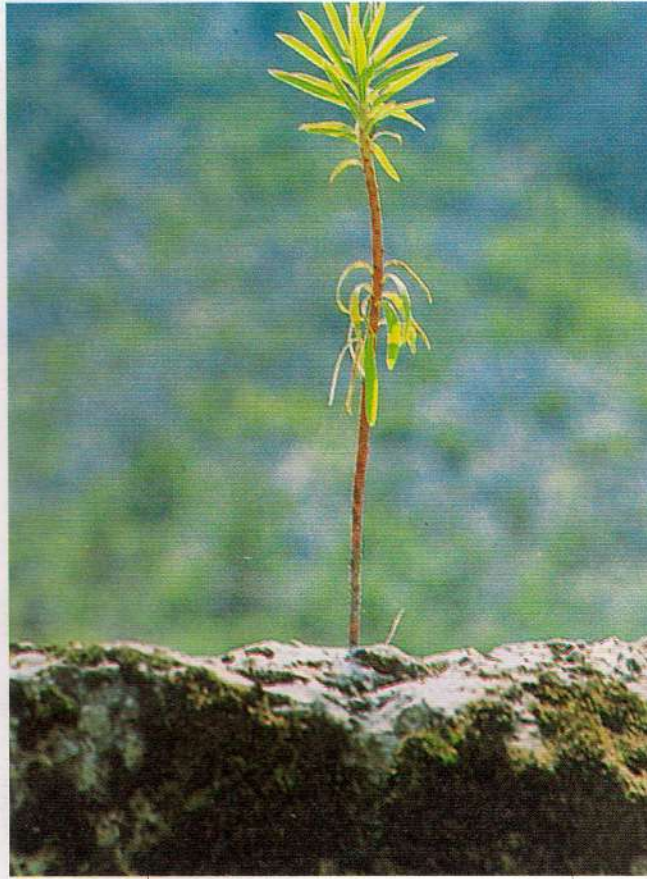
Hayat ne kadar uzun ve biz-

de ne kadar cesur olursak olalım yokluk bizi ürkütüyor. İz bı-rakmadan silinip koca bir ger-gedan gibi devrilip gitmek. Bütün rüyalarımızla, bütün acılarımızla, ideallerimizle yok olmak. Kendimizi aşmak, "ben"i'n dar ve sevimsiz zin-danının ötesine geçmek ve sonsuz olmak. Sessizce solan yabani ge-linciğin kaderi ne kadar cazip. Ha-yat ne kadar hain ne kadar kısa ve ne kadar aldatıcı olursa olsun bı-k-

madan usanmadan yaşamaya devam etmek. Yaşamak, yaratmaktır. Düşünmek yaratmak, boyut kazanmaktır. Dolmadan taşılmaz. Kabına sığmayan bir testiden taşıp coşan sular, seller olmak. İnsanların acılarını kendimizde duymak bütün mutluluklarımıza onları ortak etmek. Bütün kötü fikirleri beynin kaynar kazanında eritmek. İşte ölümsüzlük tılsımı...

Aydınlanmak ve aydınlatmak istisnasız bütün renkleri, bütün dekorları, bütün insanlığı. "Kimi insanların düşüncesi etraflarını yansıtan bir aynadır. Başkalarının kaydettiklerini bıkmadan tekrarlayan plak gibidirler. Dünyaları vücutlarıyla sınırlıdır ve vücutlarıyla beraber yok olurlar. Bir kısım insanlarsa kendilerini aşarlar ve kendilerini feda etmesini bilirler; vatanına milletine hasılı tüm insanlığa. Sonra anıta, olaya, kitaba dönüşürler."

Düşünüyorsak ve samimi isek inanın geriye bırakacak o kadar çok mesajımız var ki. Denizde bir sal ve yolcu... Fırtınaya tutulan yolcunun içine etinden tırnağından, tecrübesinden fikirlerinden, yaptığı tomarı, dalgalara fırlattığı şişe. Kimin bulacağını düşünmeksizin. Kimbilir hangi bahtiyar insan tarafından bulunacak. Kumsalda oynayan çocuklar içindeki tomarı uçurtma yapıp göklerde mi dalgalandırarak bilinmez. Birçok yazar, bilim adamı var ki; değerleri öldükten yıllar sonra anlaşılmış.

Hiçbiri çağının meşhuru değil. Sefaletler içinde, geleceğin alkışlarını duyan insanlar.

Önemli olan bizim hayattan bekleдикlerimiz değil, hayatın bizden ne beklediğidir. "Ben"i asmak gerek. Sevmek gerek. Sevmek zenginleşmektir. Çoğalmaktır, her çiçekle her fikirle. Fedakar olmak "ben"in kapılarını aralamak için. Kimi zaman kendimizi çaresiz hissediyoruz. Hiçbir işe yaramadığımız ve hiçbir iş beceremeyeceğimizi düşünüyoruz. Lüzumsuzluğumuzu hissediyoruz. Gereksiz biriyizdir, acımız kırsırdır. Ve en büyük hatayı bu noktada yaparız fakat insan olarak yapabileceğimiz o kadar çok şey var ki. O noktada kendimizi şöyle bir silkeleyip, "ben" in olmadığı hayatın bizden ne beklediğine karşılık verebilmek. Ama asla ümitsizliğe düşmeden.

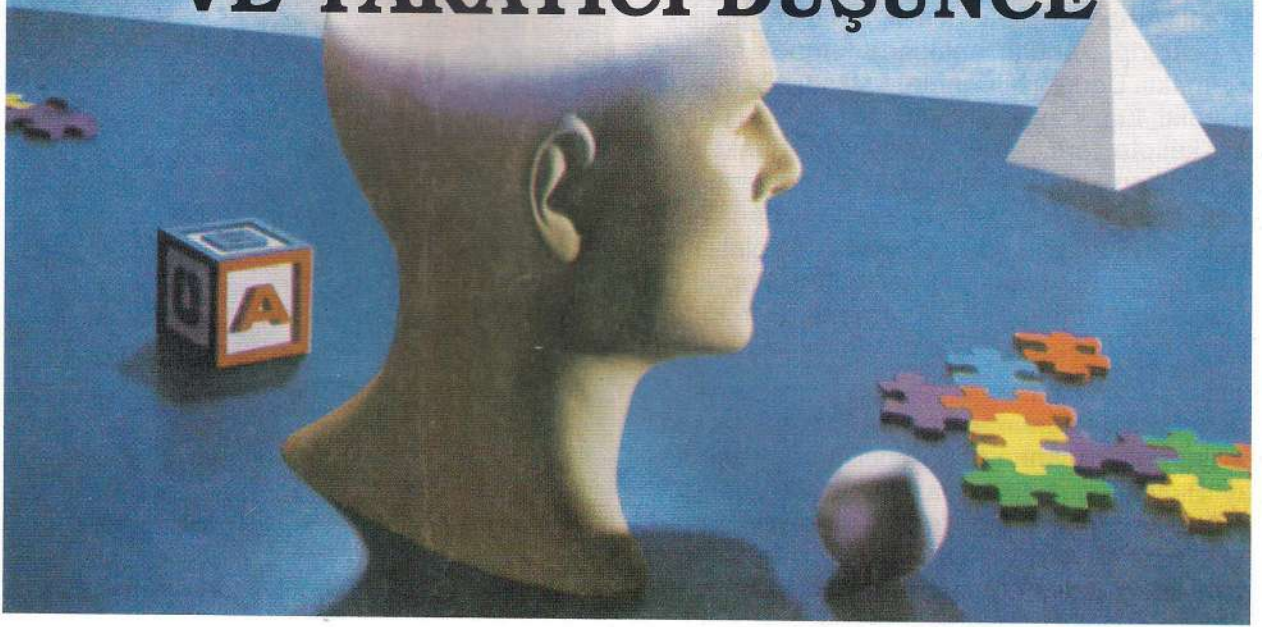
Bunun ne demek olduğunu II.

Dünya Savaşında Almanların toplama kamplarında ölüme mahkum edilmiş Polonyalı bir esirden dinleyelim."

"Ağabeyim ölümüne onbeş gün kala yakın bir arkadaşıyla bahçeye doluşmaya çıkmış. Bir yere oturmuşlar. Ağabeyimin arkadaşı o sırada güneşin doğuşunu görünce duygulanmış. Aman Tanrım, ne güzel bir tablo demiş. Ağabeyim de benimle alay mı ediyorsun? kısa bir süre içinde öldürüleceğimi biliyorum. Bu güzelliklerin benim için ne anlamı olabilir? Hayattan beklediğim hiçbir şey kalmadı ki demiş umutsuzlukla. Ağabeyimin arkadaşı, bu yanlış bir düşünce diye karşı çıkmış. Hayatta Herşeyini kaybetmiş olabilirsin, ama önemli olan

senin hayattan beklediklerin değil HAYATIN SENDEN BEKLEDİKLERİDİR. Ben ölüyorum, hayat benden ne bekleyebilir diye sormuş ağabeyim. Arkadaşı ısrar etmiş. Herşeyini kaybettiğin zaman bilegeride iyi bir iş bırakabilirsin. Seni potansiyeli, yaratıcılığı olan zeki bir kişisin. Şansızlığın seni herşeyini kaybetme noktasına getirmiş olabilir. Ama kaybetmediğin yeteneklerinle birşeyler bırakabilirsin yakınlarına. Bunun üzerine ağabeyim birşeyler yapmak için kendinde güç bulmuş olacak ki daha önce başlayıp da yarım bıraktığı anılarını ölümden sonra bana verilmek üzere, şu ithaf cümlesi ile bitirmiş. Önemli olan sizin hayattan bekledikleriniz değil, hayatın sizden bekledikleridir. Ben, hayatın benden beklediklerini bu kitabımla verebildim mi acaba? ■

ÖĞRENMEYİ ÖĞRENMEK VE YARATICI DÜŞÜNCE

"Bilginin yapıcı
yitirici
olduğu atom
çağında teknik değişmelerin
dev adımlarla ilerlediği bir
zamanda ancak "gerçek
yaratıcılık", dünyadaki
inanılmaz değişikliğe ayak
uydurabilecektir. Değişimler
ve gelişmeler yaratıcı
düşünen bireylere yön
vermektedir. Tutum, düşünce;
bağnaz ise yeni gerçeklere ve
yeni değişmelere özünü
kapatmıştır. Oysa yaratıcı
düşünce, inanma cesaretini
gösterir

Ismail YILDIRIM / 4ncü Sınıf

Insan, hayatının ilk anından itibaren son nefesine kadar geçen zaman içinde sürekli olarak bir şeyler öğrenmekte ve onu işlemektedir. Yalnızca bunu düşünmek bile, bu konunun ne kadar geniş ve çok yönlü olduğunu anlamaya yeter. Bugün, bu konularla ilgili çalışmaların toplamının on binlerce sayfayı geçtiği söylenebilir.

İnsanı insan yapan en önemli yanlarından biri de, öğrenme, öğrendiklerini biriktirebilme ve bunların sentezini yapabilme yetisidir. Yaşamımızı -insan olarak- sürdürebilmek bir bakıma her an yeni bir şeyler öğrenmemize, bu öğrendiklerimizi eski bilgilerimizle karşılaştırıp, birleştirip analiz ve sentez yapmamıza bağlıdır. Yani insan, dış dünyadan görerek, duyarak, sezerek aldığı verileri saklama, seç-

me, ayıklama, birleştirme, düzenleme, kodlama gibi sistemli bir işlemler dizisine tabi tutabileceği bir "bilgi-işlem" yeteneğine sahiptir. Üstelik bu işlemlerin pek çoğu sağlıklı insanda kendiliğinden olmaktadır. İşte bundan dolayı, insanlar yüzyıllardan beri iyi, güçlü bir hafızanın, işlek bir öğrenme yeteneğinin özlemine çekmişlerdir. Bu konuda en akla gelmeyecek yollara başvurmışlardır. Bunlar arasında çeşitli ilaçlar ya da büyü gibi fizik ötesi yöntemler, fantastik yaklaşımlar sayılabilir.(Örneğin daha 17. yy'da kunduz derisinden bir şapka giymenin, başa ve omurgaya ayda bir Hint yağı sürmenin ve aynı Hint yağından her gün bir miktar içmenin, her şeyi hatırlamaya yarayacak bir yöntem olacağı sanılmaktaydı.)

Geçmişte yapılmış olanlar bir yana bırakılıp bugüne dönülürse, öğrenmeyi kolaylaştırma, hafızayı kuvvetlendirme hakkında acaba ne-

ler söylenebilir? Genel olarak öğrenme ve hafıza konularına el atıldığında, alabildiğine bir sonsuzluk göze çarpar. Bu konularla ilgili olarak değişik amaçlara yönelik, pek çok sınıflama yapılabilir.. Aynı konular değişik açıdan ele alınabilir.

2000'li yıllara yaklaşıırken; bilginin çok yoğun oluşu, artık "bilgi verme çağına geçtiğini" onun yerini "bilginin adresine göndermenin ve o adrese ulaşmanın" yer aldığı görülüyor.

Şartlar insanların, toplumların ve ülkelerin "bilgiye hakim olmaları gerekliliğini" ortaya koyuyor. Bu da bizi belki pratikte kullanımı eski ama teori olarak yeni bir kavrama "öğrenmeyi öğrenme" ye itiyor. Bir subay olarak bütün talimnameleri öğrenmeniz, bilmeniz haliyle mümkün değildir. Ancak hangi talimnamede hangi ve ne tür bilgiye ulaşabileceğinizi bilerseniz, "bilgiye hakim olursunuz."

Bilginin yapıcı yitirici olduğu atom çağına teknik değişmelerin dev adımlarla ilerlediği bir zamanda ancak "gerçek yaratıcılık", dünyadaki inanılmaz değişikliğe ayak uydurabilecektir. Değişimler ve gelişmeler yaratıcı düşünen bireylere yön vermektedir. Tutum, düşünce;

başnaz ise yeni gerçeklere ve yeni değişmelere özünü kapatmıştır. Oysa yaratıcı düşünce, inanma cesaretini gösterir. Aynı zamanda kuşkularını kabullenir, esnek ve yeni öğrenimlere açıktır. Değişmelere ve gelişmelere yön veren fikirlerin ve yapılanmaların temelinde hep bu yaratıcı düşünce ve yaratıcı düşünen bireylerin olduğu; hemen

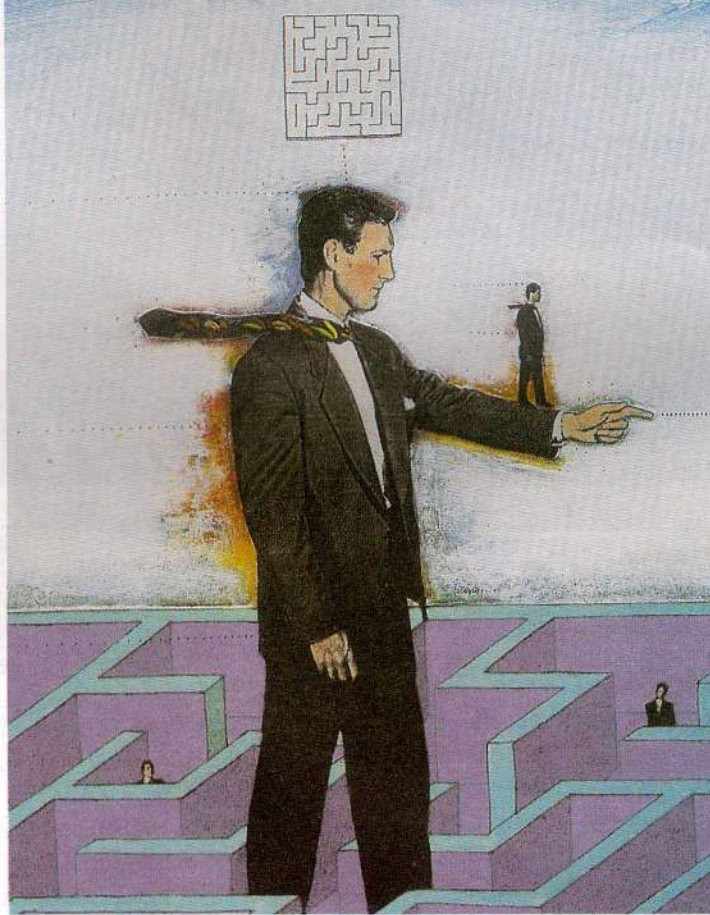
hafızalara kaydedilen tecrübe, duygu ve görüşlerin ham-madelerini bir araya getirerek onlarla yepyeni fikirler, görüşler üretir.. Diğer bir deyimle akıl "yaratır." Dahı, yaratıcılık potansiyeli yüksek olan kişidir. Akıl, daha önce var olmayan şeyleri düşünüp ortaya çıkarabilir.

İşte bu özelliği sayesinde insanoğlu; sanat, bilim, askerlik, iş hayatı ve devamlı olarak değişen kültüründe önemli değişmeler yapmaya muktaedir olabilmektedir. Dünyada herkes, bu zihinsel faaliyeti yürütecek potansiyele sahiptir.

Yaratıcı düşüncenin askeri alanlarda daha ayrı bir önemi vardır. Çünkü mevcut doktrin, yönergeler ve devamlı talimatlar görünen ihtiyaçlara cevap veriyorsa aynen uygulanır. Ancak ortaya çıkan problemler için istenilen sonuçlar vermiyorsa eski veya halen kullanılan metodların değiştirilmesi gerekecektir. İşte bu noktada "yaratıcı düşünce" faaliyete geçer ve gücünü gösterir. ■

YARARLANILAN KAYNAKLAR:

1. Levon ANTİKACIOĞLU ve Nevin ERGİN, Öğrenmeyi öğrenmek, Teknoğrafik Basımevi, 1988
2. Halide S.YAVUZER, Yaratıcılık, Boğaziçi Üniversitesi Matbaası, 1989
3. Yaratıcı Düşünce Fonksiyonları ve Geliştirilmesi Yöntemleri, KHO Basımevi, 1994

her "değişim ajanlarına ve think-tanklara" baktığınızda göze çarpmaktadır.

İnsan aklı, yaratıcı düşünme kabiliyetiyle daha önce tasavvur bile edilemeyen tasarı, fikir ve görüşleri kavrama özelliğine sahiptir. Akıl,

"Öyle hazin bir çağda yaşıyoruz ki, bir ön yargıyı ortadan kaldırmak atomu parçalamaktan daha güç"

A. Einstein

Ödül Almak İçin, Kötülemek Şart mı?

Ö

dül kazanan Türk filmlerinde sizin de dikkatinizi çekiyor mu bilmiyorum, hep çirkin, bakımsız insanlar gösteriliyor... Türkiye'de sinemacılar her konuda aşırı hassas oldukları için bu sözlere

de hemen itiraz edeceklerdir. Onun için ilave edeyim, "İstisnalar" var tabii ama bunlar geneli etkilemiyor. Son yıllarda özellikle yurt dışında ödül alan filmleri görünce (hele arka arkaya parçalar izleyince daha çok farkediliyor) biz bile; -Yahu biz bu kadar çirkin bir milletmiyiz ki insanlarımız hep bakımsız, sefil ve çirkin gösteriliyor. Ülkemizde sadece hapishaneler, Güneydoğu ve Doğu Anadolu bölgeleri mi var ki bir tek oralarda çekim yapılıyor? Hiç huzurlu ve mutlu insanımız yok mu ki hep sinirli, mutsuz, huzursuz tipler canlandırılıyor, körler, sakatlar, burnu sümüklü çocuklar, ezilen, ısırdap çeken insan manzaraları veriliyor- diyoruz... Geçtiğimiz haftalarda bir televizyon programında ödüllü filmlerden söz edildikten sonra çok kişiden bu yakınmaları dinledim."

Bu filmlerde hep bir çarpıklık, Türk insanını zavallı, acınacak vaziyette gösteren sahneler yer alıyor... Örneğin; At filmi... Kavruk, ezik, zavallı bir karakteri anlatıyor. Son Paolo ve Tokyo Film Festivallerinde en iyi Film

Ödülü'nü almış.

Hazal; Manheim

Festivali altın Düka; Katolik Jürisi ve Halk Jürisi Ödülleri, San Sebastian ve Prades Festivalleri En iyi Film Ödülleri almış.

Uçurtmayı Vurmasınlar; Valencia Festivali İkincilik Ödülü, Lyon Çocuk Filmleri Festivali Büyük Ödülü'nü almış.

Ve Hakkari'de Bir Mevsim, Anayurt Oteli gibi yine birçok ödüller alan diğerleri.

Filmlerimizin ödül alması bize de gurur veriyor. Ama neden hep benzer öğeler kullanılıyor bu filmlerde?

Türkiye'yi Somali gibi, Uganda gibi göstermezsek ödül alamıyor muyuz?

Türkiye'de niçin hiç şehir filmi yapılamıyor? Yasak mı yoksa?

Amerikan Filmlerinde o kadar güzel mekanlar, öyle güzel insanlar kullanılır ki insan, içinde oraları gidip görmek için büyük bir istek duyar. Neredeyse otobüs şoföründen,

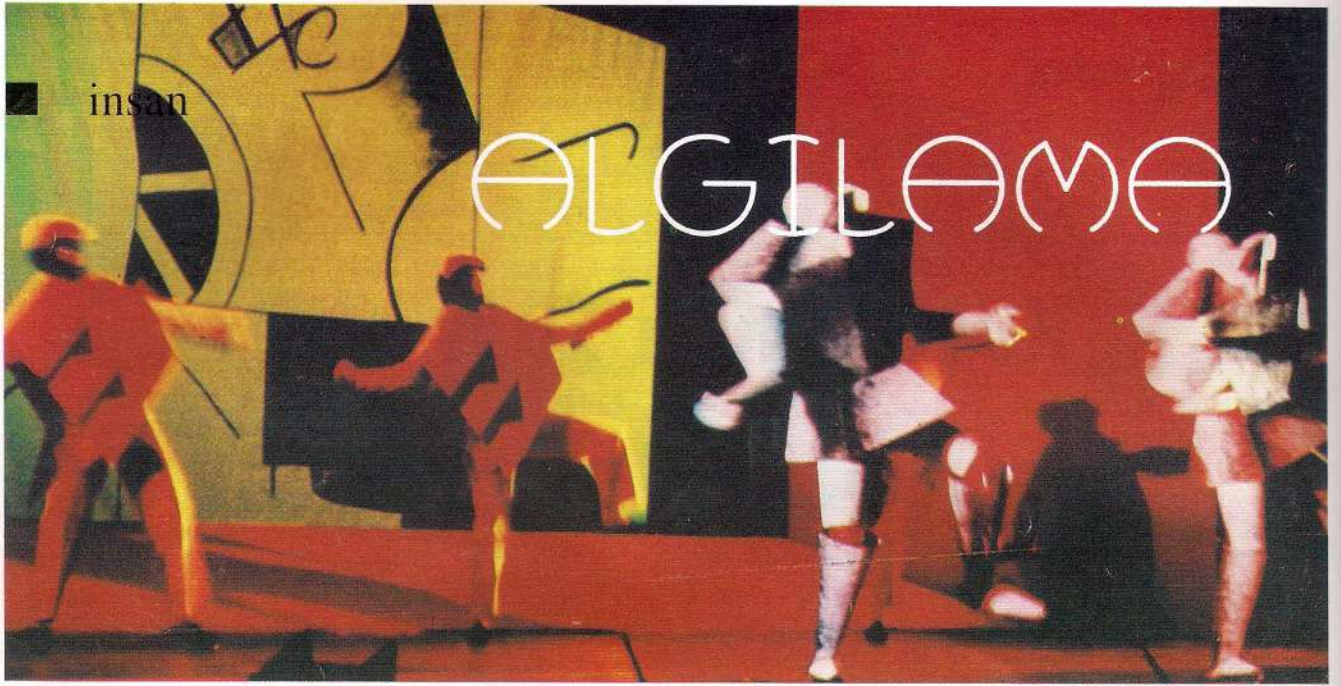
köprü altındaki fakirine hatta katiline, sapığına kadar herkes güzeldir. Bu sanatçılar ajanslar tarafından seçilirler (Özel yarışmalarda). Geçenlerde ilk kez Amerika'ya giden ve on beş gün birçok bölgeyi gezen bir yakınım şunları söylüyordu: "Ne hayal kırıklığıydı ama. Filmlerdeki gibi güzel insanlar görmeyi umduk. Oysa gerçek hiç de öyle değil".

Düşünüyorum da güzel sanatçılar daha genç ve güzel oldukları dönemde ödül alamazken, kendilerini sanki özellikle değiştirip daha çatık kaşlı ve bakımsız hale geldiklerinde ödül almaya başladılar.

Neden? Senaryo yazarları ve film yapımcıları biraz da ülkenin görülmeye değer güzelliklerini, normal insanların farklı öykülerle işleseler, sinema dernekleri güzel, yetenekli gençleri sinemaya kazandırmaya ve sonra da onları başarılı sanatçıların yardımıyla yetiştirmeye çalışsalar, fena mı olur?

Sabah Gazetesi

"G"ülümseyerek: "Erkekler komik" dedi. Bunun kabahat mı, yoksa övme mi belirttiğini anlamadığım için, "Gerçekten doğru" diye cevap verdim.

"Kocam tam bir Othello. Bazen onunla evlendiğime üzülüyorum".

Anlamayarak baktım, "Açıklamandan..." diye söze başlayacak oldum. "Ha, senin duymadığını unutmuştum" diye sözüne devam etti. "Üç hafta kadar önce kocamla alandan geçip yürüyordum. Bana çok yakışan siyah bir şapkam vardı ve yürümekten yanaklarım pembeleşmişti. Bir ışığın altından geçerken, esmer bir adam bana baktı ve aniden kocamı kolundan tuttu."

"Ateşinizi verebilir misiniz? dedi. Alexander kolunu çekti, eğildi ve şimşek gibi bir hızla aldığı tuğla ile adamın kafasına vurdu. Adam yere yığıldı. Korkunç bir şey!"

"Kocanı ansızın ne gibi bir şey öyle kıskanç yaptı?"

Omuzlarını silkeli. "Söyledim ya, erkekler komik."

"Hoşçakal" deyip çıktım, köşede

kocasıyla karşılaştım.

"Merhaba" dedim. "İnsanların kafalarını kırmaya başladığını duydum".

Gülmeye başladı. "Anlaşıldı, karımla konuştun. Çok şanslıydım. O tuğla hemen elime geldi. Yoksa bir düşün: Cebimde bin beş yüz ruble vardı ve karım elmas küpelerini takmıştı."

"Seni soyamak istediğini mi zannettin?"

"Karanlık bir köşede adamın biri sana yanaşiyor. Daha ne beklersin?" Şaşkın, ondan ayrıldım ve yürümeye devam ettim.

"Sana bugün yetişmek imkansız" diye bir ses duyup döndüm baktım ve üç haftadır görmediğim bir arkadaşımı gördüm. "Aman Tanrım, senin başına ne geldi?"

Hafifçe gülümsedi. "Bir takım delilerin başıboş dolaştığından haberin var mı? Üç hafta önce biri bana saldırdı. Hastaneden bugün çıktım".

Ani bir ilgiyle sordum: "Üç hafta önce mi? Alanda mı duruyordun?"

"Evet. Çok saçma bir şey. Alanda oturuyordum, canım sigara içmek istiyordu. Kibrit yok. On dakika filân sonra, bir bey yanında

yaşlı bir kadınla sigara içerek geçiyordu. Yanına gittim, koluna dokundum ve en kibar tavrımla, "Ateşinizi verebilir misiniz?" diye sordum. Sonra ne oldu düşünebiliyor musun? Deli yere eğildi, bir şeyi kaptı, bir dakika sonra ben kafam kanar halde, kendimden geçmiş, yerde yatıyordum. Herhalde gazetede okudun?"

Ona baktım ve içtenlikle sordum: "Gerçekten bir deliyle karşılaştığını inanıyor musun?"

"Eminim."

Bir saat sonra kent gazetesinin eski sayılarını merakla karıştırıyordum. En sonunda aradığımı buldum. Kaza sütununda kısa bir not:

İçkinin etkisi altında:

Dün sabah, alanın bekçileri, bir bankın üzerinde kimliğinden iyi bir aileden olduğu anlaşılan bir genç adam bulmuştur. Aşırı içkili olmanın sonucunda, yere düşüp kafasını yakındaki tuğlaya vurarak yaralandığına inanılmaktadır. Haşarı gencin ana-babasının üzüntüsü derin olmalı." ■

Doğan CÜCELOĞLU
YENİDEN İNSAN İNSANA

BİRİLERİNE ve BİRŞEYLERE İLGİ

Ulaş PEHLIVAN / 3 ncü Sınıf

"Kendim olmak zorundayım. Yoksa beynimi başkalarının ellerine teslim etmiş olacağım. Düşünecek ve kıyaslama ya-

pacağım

"Benim işim üretmektir.." diyor William Blake. Evet herkesin kendi paradigmasını oluşturabilmesi ancak kendi emsalsizliğini yaşayabilmesiyle mümkündür.

İlk etapta, insanların yüzlerinin olduğu kadar, kişiliklerinin de farklı olduğu ama bu sonsuz zenginliği pek azımızın yaşayabildiğinin bilincine varmalıyız.

Birçoğumuz insanları, çevremizden alıp benimsediğimiz kalıplara yerleştiriyoruz. Fakat onların bu kalıpların dışında yaşayabildiklerini pek düşünmüyor veya egosantrik oluşumuz bizi ilgisizliğe ve düşüncesizliğe itiyor. Bunun daha da üzücü bir yanı var; bu kalıpları zamanla ve bilinçsizce kişiliğimize mal ederek kendimizi de benzer kalıplarla değerlendiriyoruz. Ve böylece özümüzle, bağlarımızı koparmakta,

özümüzü anlamamakta ve ona yabancılaşmaktayız. Kendine yabancılaşan birey başkaları tarafından kullanılmaya hazır hale gelmiştir artık.

Kanımca, bu tür insanlar, sağlıksız bir eğitimin günahları. Okul hayatı boyunca anlatılanları belleyen veya buna zorlanan, tartışma ve eleştirme olanağı verilmeyen öğrencilerden, birer yetişkin olduklarında araştırma isteği ve yaratıcılık beklenemez. O artık televizyonda, gazetelerde duyduklarına ve gördüklerine kolayca inanacak ve düşünsel edillenliğini yıkması pek güç olacaktır.

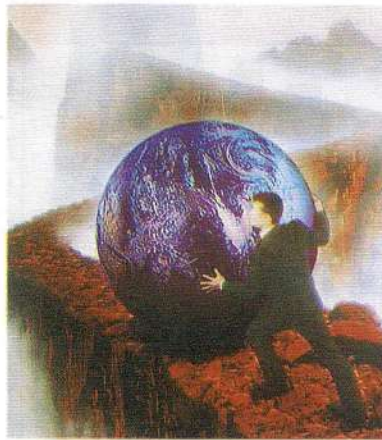
Etkili bir yaşam sürdürmek isteyen bizler çevremize karşı etkin ve duyarlı olmak zorundayız. Bu zaten ilgi görebilmenin en önemli ko-

şulu. Biz insanlar ilgi görmeye ve duymaya muhtacız. "Yaşamda en büyük güçlüklerle karşılaşan ve çevresine en büyük zararı veren insan başkalarıyla ilgilenmeyen insandır. Ve bütün başarısız insanlar bunların arasından çıkmaktadır" der Alfred Adler.

Ve ilgi ve araştırmanın, gelişmenin temelinde olduğunu düşünür Konfüçyüs şöyle değerlendiriyor:

"Dünyaya güzel karakterini göstermeyi isteyen eskiler önce devletlerini bir düzene koyacaktı. Devletlerini düzenlemek isteyenler önce evlerine bir çeki düzen verecekti. Evlerini düzene koymak isteyenler önce kişiliklerini terbiyeden geçirecekti.

Kişiliklerini terbiyeden geçirmek isteyenler önce akıllarının düzelmesini sağlamalılar. Akıllarının düzelmesini isteyenler önce isteklerinin içten oluşunu elde etmelidir. Ve bunu isteyenler önce bilgilerini artırmalıdır. Bilginin artırılması BİRİLERİNİN ve ŞEYLERİN İNCELENİP ARAŞTIRILMASINA BAĞLIDIR. Şeyler incelendiğinde bilgiler artıp genişler, Bilgiler artınca isteğin içtenliği elde edilir. İçtenlik kazanılınca akıl düzelir, akıl düzelince kişilik terbiyeden geçmiş olur." ■

Azerbaycan şiirinin parlak yıldızı: *Gencevi*

Hakverdi HAKVERDİYEV
4 Üncü sınıf

Azeri Tü-
künün ölmez
şairi Nizami
GENCEVİ 1141-
1209.cu yıl-
larda GENCE
şehrinde ya-
şamıştır. Aynı devirde onun ya-
şayıp yaratması hiç şüphesiz XII
asır Azerbaycan'ın da en büyük
bir medeni hadisedir. Aynı ta-
rihi şartlar ve nedenler yü-
zünden fars dilinde eserler yaz-
mışsada, ana diline, dünyaya
göz açtığı toprağa bağlılığını yi-
tirmemiştir. Azerbaycan hal-
kının XIII. yüzyıla dek geçirdiği
tarihi keşmekeşlerin asırlık zen-
gin tecrübesi, maddi ve manevi
medeniyetinin büyüklüğü, hür-
riyet ve istiklâl uğrunda mü-
cadelesi N.GENCEVİ şiirlerinde
kendi aksini bulur. Nizami ya-
ratıcılığı o vakte kadarki Azer-
baycan gerçekliğinin ve me-
deniyetinin bedii an-
siklopedisidir. Nizami şiirlerinde
zehmetkeş halkın fikir ve ümit
çırıntıları, mukaddes niyeti ka-
leme alınır. Nizami sözün kud-
retine inanırdı. O; sözü, ilmi ve

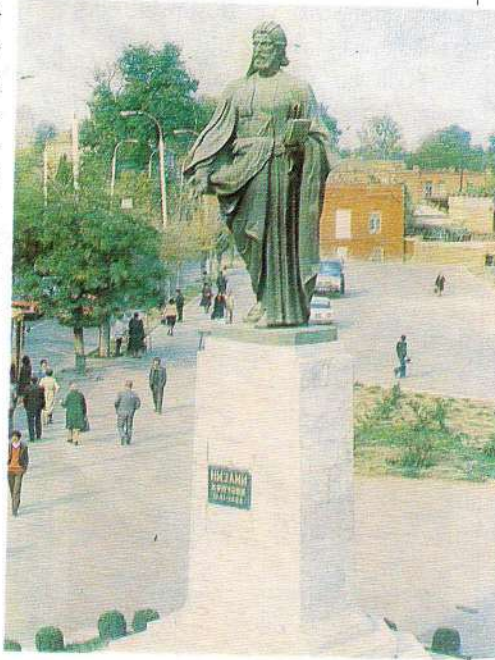
muhtelif nesilleri birbirine bağ-
layan, geçmişi ile bugün ve yarın
arasında kırılmaz köprü yaratan
yalnız özün kudretidir.

Sekiz asırdan çoktur ki, bedii
sözün kudretini .bilen beşeriyetin
muhtelif kıtalarından yönelen na-
zarlar Nizami'nin Azerbaycan'da
yükselen azametli heykeline yö-
nelmiştir. Bunun sebebi şudur ki,
kendi asrının en büyük evladı sa-
yılan Nizami bütün asırlar, za-
manlar için kendi bedii gücünü
saklayan ölmez eserler yaratmasını

bilmiştir. Ne sağlığında, ne de ve-
fatından geçen yıllar arzında Ni-
zami prensiplerine merak ve sevgi
hiç bir vakit soğumamış ve azal-
mamıştır.

Nizami'ye dünya şöhreti ka-
zandıran ölmez "Hemse"si olmuşsa
da, onun yaratıcılığının esasını "li-
rika" divanı teşkil etmiştir. 20 bin
beyit hacminde olan bu divanın
çok az bir parçası bize gelip çat-
mıştır. Dahi şairin kaleme aldığı ka-
side ve gazellerin, rubai ve
kıt'aların, beyitlerin sayı gibi,
manâsı da çok derindir.. Bu
eserleri yaratmak ise şairden bü-
yük yürek, güç, irade talep eder.
Nizami lirikasında insanın kainat
kadar geniş, sonsuz manevi ha-
yatı tesvir olunur. Burada sevgi,
dünyayı idrak ve derk etme va-
sıtasına çevrilir. Yani sevgisiz ha-
yat manasızdır. Bu bakımdan şa-
irin kaleme aldığı "Sırlar Ha-
zinesi", "Şerefname", "Hasraf ve
Şirin", "Leyla ve Mecnun", "Yedi
Güzel" eserleri dikkate sayandır.

Şairin yaratıcılığında geniş
yer tutan "lirika" onu daha çok
sevdirir. Sanat aleminde Nizami
lirik eserleri ile kadem basmış, ilk
şöhretini şiirin bu türündeki ka-
lem tecrübeleri ile kazanmıştır.
Nizamının "Divanı", hususen

onun gazellerini hala şairin sağlığında şenliklerin süsü olmuş, meşhur şarkıcılar tarafından terennüm edilmiş, sevilmiştir. Şair lirik şiir alanındaki faaliyetini sürekli devam ettirmiş ve hayat boyu güzel sanat harikaları yaratmıştır. Onun eserlerinde hümanizm, insanı mutlu görmek, hayat güzelliklerini sevmek, hür insan şahsiyeti, ulvî manevi hislerin ilk sırada, aşkın terennümü, adalet ve sadakate çağırış, idealin galebesi namına kötülükleri tenkid ediyor, zulm ve haksızlıklara karşı barışmaz kin ve nefret esas yer tutar.

Şair lirik eserleri ile de, insanlığa güzel hayat hasretleri, necip duygular, umumun hayrına aktif faaliyet, ahmete hürmet arzu ve meyilleri aşılayır. İnsan zahiri de, düşüncesi de, kalbi de, hareketleri de güzel olmalıdır. Genellikle "Hemse" de olduğu gibi lirik şiirlerinde de şair kamil insan güzelliğinin solmaz bedii suretini yaratmak prensibine riyaet eder. Nizami'nin lirik eserlerinde de ideal insanın dahil ve harici, manevi ve fiziki, içtimai güzelliği ve ezemeti problemleri insanı düşündürdü.

Nizami kalemi ilk sırada cemiyetin içerisine ışık salmaya, oradaki koyu boyaları açıkları ile değiştirmeye yöneltmiştir. Nizami bu problemin hallinde enginlikler kesbeder. Şair hayatı zıtlıkları ile görürdü. O, etrafında cereyan eden hadiseler-haksız yere akıtılan göz yaşlarına, ah-halelere, feryadlara lakayt kalabilir miydi?

Kimdir, değil, değersen, şimdi cahanda bedbeht?!

Bir yermi var ki, orda yalmaz felek esaret.

Ziynet verib de, harda bir tane gelin tek,

Bu aineye benzer, dokuz yü-

lerine nüfus etmeye, kötülük ve çetinlikler üzerine güçlü bir ışık şüası salmağa yöneltirdi. O, kötülüğü güzelliğin, idealin tentenesi namıyla kılınçlarıydı.

Nizamiye göre insan şahsi zahmeti ve helal emeği ile yükselmelidir. Yarı aç ömür sürüp, manen yüksek olmak, boş bir hayat geçirip şaşöhretle yaşamaktan çok-çok iyidir.

Kimsenin su içme arkından gülab, şerbetse de,

Kimsenin ekmeğine tesbih de olsa atma can.

Sür heyat kendi zehmetinle, şirin ol sen hüm-metin,

Ta şikarine gelip vahşiler olsun mehman.

Şanslıdır dahiler. Onlar bu dünyaya veda edip kendi gözlerini kapatırken bile, halkın gözlerini açıyorlar. Onlar ölümlükten bile inkişaftan, yürüyüşten geri kalmıyor, yarattıkları manevi servet sayesinde yeni yeni yürekleri, şuuruları, ülkeleri feth ediyorlar. Bu manevi feth hiç bir vakit durmuyor, aksine kendi hudutlarını genişletiyor. Sekiz asrı arkada bırakıp dokuz asra nüfus eden dahi bu yılların keşmekeşleri, tufanları arasında yalnız, تنها geçmeyip, yarattığı ve dünya vatandaşına çevirdiği kahramanları ile bir sırada adımlamıştır. İnsana öyle geliyor ki, başı bulutlara dayanmış efsanevi Bisutun dağını parça parça koparıp Şirinin aşkıyla süt arkı açan, nefesiyle kayaları eriten kahraman yalnız Ferhad değil, hem de Nizami'dir. Budur ulu Nizami'yi sevdiren ve yaşatan. Bugün Gence şehrinin koynunda yerleşen Nizami Türbesi, şiir ve sanat hoveskarlarının ziyaretgâhına çevrilmiştir. Türk dünyasının ölmez şairi Nizami bak, böylece hatırlanıyor. ■

“
Şanslıdır dahiler. Onlar bu dünyaya veda edip kendi gözlerini kapatırken bile, halkın gözlerini açıyorlar. Onlar ölümlükten bile inkişaftan, yürüyüşten geri kalmıyor, yarattıkları manevi servet sayesinde yeni yeni yürekleri, şuuruları, ülkeleri feth ediyorlar.
”

züklü hilget?...

Besler felek göbekte müşk ile enber, ancak

Ta sıkmayınca olmaz onda öyle letafet.

Müşk ile doldurursa dövranı bu zeman,

Var müşkünün yüzünde mutlak kandan işaret.

Şair muasırı olduğu cemiyetin yaralarını, burada hüküm süren derbeyliklerin, zorakılık ve harcmeclikleri korkmadan, çekinmeden açıp gösterirdi. Onda azametli bir sanatkar cesareti var idi ve bu cesaret şairi cemiyetin derinlik-

okuyucu gözüyle

Bu sayımızla birlikte Çizgi Ötesi 12. sayısına ulaşıyor. Amacımız, Harbiyeliler olarak, yapabileceklerimizin en güzelini yapabilmek ve en iyiye ulaşabilmek. Çizgi Ötesi hakkında bize gelen mektupları, eleştirileri saygılarımızla bulacaksınız.

Çizgi Ötesi Dergisi olarak, göstermiş olduğunuz sıcak ilgi ve destekleriniz için teşekkür ediyoruz.

Adres: Kara Harp Okulu, 1. ncı Tabur, Çizgi Ötesi Dergisi, Bakanlıklar - ANKARA

SEVGİLİ ÇİZGİ ÖTESİ,

Ağustos 1995 ayında yayımlanan 11 nci özel sayısını okuyarak Harbiyelilerin ürettikleri "Çizgi Ötesi" ile tanışmıştım. Daha önceki sayıların elime geçmemiş olması nedeniyle her zaman özlemine duyduğum böyle bir yayından 11. nci sayısının bence sahibi olabildim.

Büyük bir mutluluk duydum.

Çizgi Ötesi okumanın üzerinden üç hafta kadar bir zaman geçmişti. Çalışma odamda, dergi hakkındaki görüşlerimi almak için gelmiş olan genç bir Harbiyeli ile karşılaştım. O anda 37 yıl öncesine dönmüş olmanın heyecanını, karşımdaki genç Harbiyelinin verdiği güven ve gurur duygularını yaşıyordum.

Konuşurken, fizyolojik olarak karşımdaki genç Harbiyeliye bakıyordum. Ama düşüncelerim 37 yıl önceye gilmisti. Harbiyeliliği, sinikliği arasındaki su katılmamış sevgi

ve saygıya dayanan abi-kardeşlik ilişkisini, Harbiye-Mülkiye basketbol maçlarındaki gurur duyulacak Harbiyelilik fanatizmini, mali sıkıntı içerisinde bulunan bir arkadaşını için dolandırılan kep içerisinde cebindeki son kuruşunu sevgiyle ve tereddütsüz atabilen Harbiyeliliği yaşıyordum. Bunlar o anda aklıma geliverenlerdi. Bana bu duyguları yaşatan Çizgi Ötesine, bu değerli hizmeti yürüten Kara Harp Okulu Alay Komutanı Kur.

Alb. Eyüp KAPTAN başta olmak üzere tüm yayın ekibini kutlar ve teşekkür ederim.

Bu kutsal ocaktan geçen herkesin beğenerek ve seviererek okuduguna inandığım Çizgi Ötesi'nin, eski Harbiyelilerin düşünce ve yazılarına da verilecek şekilde devamını ve başarı dileklerini iletirim.

MUSTAFA ERBAY / TUĞGENERAL MSB. İNŞ EML.D.BSK.

İlksayısından son sayısına kadar inceleme ve okuma fırsatını bulduğum "Çizgi Ötesi" amatör ruhların profesyonel bir çabasını sergiliyor. Gerek dizgi ve gerekse içerik zenginliği ile popüler dergilerden hiç de farklı değil. Bravo Harbiyeli! Başarılarınızın sürekli yükselmesini diliyorum.

Ahmet CELEBİ / Og. Yb. Harbiye Tv. Ks. A.

Daha önce hiç karşılaşmadığım bu dergiyi ilk olarak masamın üzerinde gördüm. Alıp incelediğimde çok hoşuma gitti. Gerek içerik olarak, gerekse dizgi ve baskı kalitesi olarak fevkalade başarılı bir çalışma. Sonradan, tamamen öğrencilerin gayretleriyle yayımlandığını öğrendiğimde ziyadesiyle memnun oldum. Diğer askeri dergilerde de olmasını istediğim çok yönlülüğü "Çizgi Ötesi" nde buldum. Daha sonra eski sayılarına kıyasla ne kadar gelişme gösterdiğini farkettim. Sizin ve sonraki Harbiyelilerin çabalarıyla daha da iyiye gideceğine inanıyorum. Çünkü mükemmelliğin sonu yoktur.

Atilla ONKÖK / Kur. Yb. 1 inci Tabur Komutanı

Öğrencilik yıllarımdan itibaren değişik eğitim ve öğretim kurumlarının kendilerini tanıtıcı yayınlarını görür, okur ve aynı zamanda Harbiye'mizin benzeri bir dergiye sahip olmamasının burukluğu hissederim.

Harp Okuluna atandığım günlerin başlangıcında, henüz proje aşamasında olan Karma Tabur Sistemi hakkında nereden bilgi alabileceğimi, görevi devr aldığım Tabur Komutanına sorduğumda bana "Çizgi Ötesi Dergisi"ni tavsiye etti ve son sayısını verdi. Böylece Çizgi Ötesi ile tanıştım ve yılların özlemine kavuştum.

Gerek içerik, gerekse fiziki kalite açısından Çizgi Ötesi'ni çok üstün düzeyde buldum. Bu değerlendirmem sevincimi birkat daha artırdı. O günden beri Çizgi Ötesi'ni çok yakından takip ediyor ve her sayısını artan bir gıpta ile okuyorum.

Dergiye emeği geçenlerin şu ana kadar gerçekleştirdiklerinin, bundan sonra gerçekleştirecekleri güzelliklerin teminatı olduğuna inanıyor, artarak süregelen başarılarının devamını diliyorum.

Hasan F. CANAN / Kur. Yb. 3 ncü Tabur Komutanı

MERHABA,

On beş dakika önce şans eseri olarak "ÇİZGİ ÖTESİ" dergisini muhabere B.I.K.'nın odasında gördüm ve bir solukta okudum. Okumamla beraber muazzam bir mektup yazma ve size olan duygularımı anlatma isteği belirdi içimde. Her ne kadar mektup yazmayı sevmesem de....

Henüz 1994 yılı mezunu teğmen arkadaşlarımla tanışma fırsatı bulamadım. Fakat eminim ki onlar da bizlerden daha farklı, daha iyi. Çıkardığınız bu güzel dergi de bunun bir kanıtı olsa gerek. Bunun da en temel nedeni değişen dünya olaylarını iyi yorumlayarak eğitim sistemini dinamik hale getirip devamlı geliştiren bir "Kara Harp Okulu". Sizlerin nezdinde bunu geliştiren komutanlarımıza bir "harbiyeli" olarak teşekkür ediyorum.

GÖKHAN VİRLAN / Kr.Plt. Tğm./ 1993-1 / 3 ncü Ordu Hava Alayı / ERZİNCAN

SAYIN 'ÇİZGİ ÖTESİ' ÇALIŞANLARI;

Derginizle Polis Akademisi'nde tanıştım. O zamanki görünüş itibarıyla fazla çekici olmayan çalışmanız içerdiği bilgiler ve yorumladığınız konuların kalitesi sebebiyle diğer sayılarınızı alıp incelememi yol açtı. Asyanın gömülmüş şarkısı başlığıyla, düşünen mücadeleci ve vatanını seven insanlara örnek olarak yeniden günyüzüne çıkardığınız Gandhi'nin hayatı bizlere bir kere daha ciddiyetle, sabırla ülkemizin geleceği için yılmadan çalışmamız gereği konusunu hatırlattı. Sine son sayınızdaki zamanın önemi dikkat çeken yazı, değişik ama insanlara cesaret aşılayabilen bir fıkra hikaye denemesi ve şu anda hatırlayamadığım diğer bir çok hayata motive edip dikkatli olmamızı öğütleyici yazılar derginizi okuyup da zamanımı iyi değerlendirdiğim düşüncesinde olduğum bir günümün parçası oldular.

Derginiz kademe kademe bu bakı ve kalite seviyesini yakaladı.

Başarılarınızın devamı Türkiye'nin geleceğinde kendisini sorumlu hisseden insanlarımızın umudu ve gururu olacaktır. Saygılarımla...

ULVI KUM / Komiser Yardımcısı

Sn. "ÇİZGİ ÖTESİ" dergisi yetkilileri,

Kütüphanemize gelen dergilerinizi severek takip ediyordum. Güzel çabalarınızdan dolayı tebrik ederim. İnt. Dr.Ömer KAPLAN / GATA son sınıf öğr. / Etlik/ANKARA

MERHABA ÇİZGİ ÖTESİ,

Dergiyi ilk defa geçen Yılbaşı tatilinde görme fırsatım oldu. Tesadüfen karşılaştığım dergi sorumlusu harbiyelilerle mektuplaşmak üzere tanıştım. Ama maalesef mubatsızlık oldu. Bu sene diğer arkadaşlarla da konuştum ve "ÇİZGİ ÖTESİ"ne nasıl katkıda bulunabiliriz" sorusunu sordum. Onları da benim gibi istekli görünce oturup bu mektubu yazmaya, sizlerle tanışmaya karar verdim.

Öncelikle dergiye emeği geçen herkese West Point'te ki harbiyeliler adına selamlar, saygılar ve tebrikler. Gerçekten oldukça güzel, kaliteli bir çalışma ortaya konulduğunu düşünüyorum ve seviniyorum.

Sedat ÇEVİKPARMAK / West Point / 10. Sınıf öğr.

DEĞERLİ ÇİZGİ ÖTESİ PERSONELİ;

Şu ana kadar çıkarmış olduğunuz tüm sayıları zevkle ve heyecanla takip ediyoruz. Güncel konuların yanında HARBIYE'yi tanıtırıcı bilgiler vermeniz, ÇİZGİ ÖTESİ'ni diğer aktüel dergilerden ayıran en büyük özelliğinizdir. Bu kadar güzel, ilgi çekici ve askeri konular hakkında bilgi vermeniz, bizi bu dergiye abone olmaya zorladı. Biz Kuleli Askeri Lisesi 151. dönem 2000 devresi olarak ÇİZGİ ÖTESİ personeline candan teşekkür eder, yayın hayatında başarılar dileriz.

KULELİ ASKERİ LİSESİ - 151 nci dönem 2000 devresi

K.H.O. Kom. Yayın Kolu Başkanlığı,

Deniz Lisesi Komutanlığına da göndermekte olduğunuz Çizgi Ötesi Dergisini devamlı olarak takip etmekteyim. Ben ve arkadaşlarım derginizi oldukça beğeniyoruz. Derginizden bilimsel, teknik, aktüel (v.b.) gibi bir çok konuda yararlanıyoruz.

Böyle kaliteli bir yayından dolayı, sizleri kutlar, başarılarınızın devamını dilerim.

Oğuzhan TABAN / Deniz Lis. / III.Sınıf

ÇİZGİ ÖTESİ Dergisi

Sürekli okuduğum ve en sevdiğim dergi olan ÇİZGİ ÖTESİ'ni aileminde okuyup bu güzellikten mahrum kalmamasını istiyorum. Bu yüzden ben de sizleri da abone yapmak istiyorum.

Murat SAGLAM / Işık Yalı Lisesi / I nci sınıf 4115

DEĞERLİ ÇİZGİ ÖTESİ PERSONELİ,

Derginizle tesadüfen karşılaştım, itiraf etmeliyim ki çok etkileyici ve nitelikli bir dergi. Her yazısı itinalı, detaylı bir çalışmayı yansıtıyor. Harbiyeliler olarak çizginin ötesine çıktığınız, özgenü bize sunduğunuz için teşekkür ederim.

Ben Trakya Üniversitesi Edebiyat Fak. Öğrencisiyim. Çıkacak diğer sayılarınızı sabırsızlıkla bekliyorum.

Başarılarınızın devamını diler, saygılarımı sunarım.

Gülseren ŞENTÜRK

ZAMANIN ELLERİNDE

Zaman dokur beni gözlerimden başlayarak
Gözlerimden ve her yerimi
Ben onun çocuğuyum
Zaman...
Annemdir beni saklar büyütür de
Sebepsiz bir rüyaya yaslanır başım
Kayırır beni zaman avutur da

Yorgunluğu perçemlerinde şehrin
Paslanmış taraklarda oysa ki zülfüleri...
Uzanır amansız gözlerimize
Gözlerimden başlar ve zaman dokunur

Kızgınlığımdan değil eksitmem yüzümü
Belki hüzün tadıdır kattığı iksir diye
İksir diyerek nice sarnıclar akıtır...
Kader ki ah zinciri kadedir
Bir zinciri kadedir gözlerimize

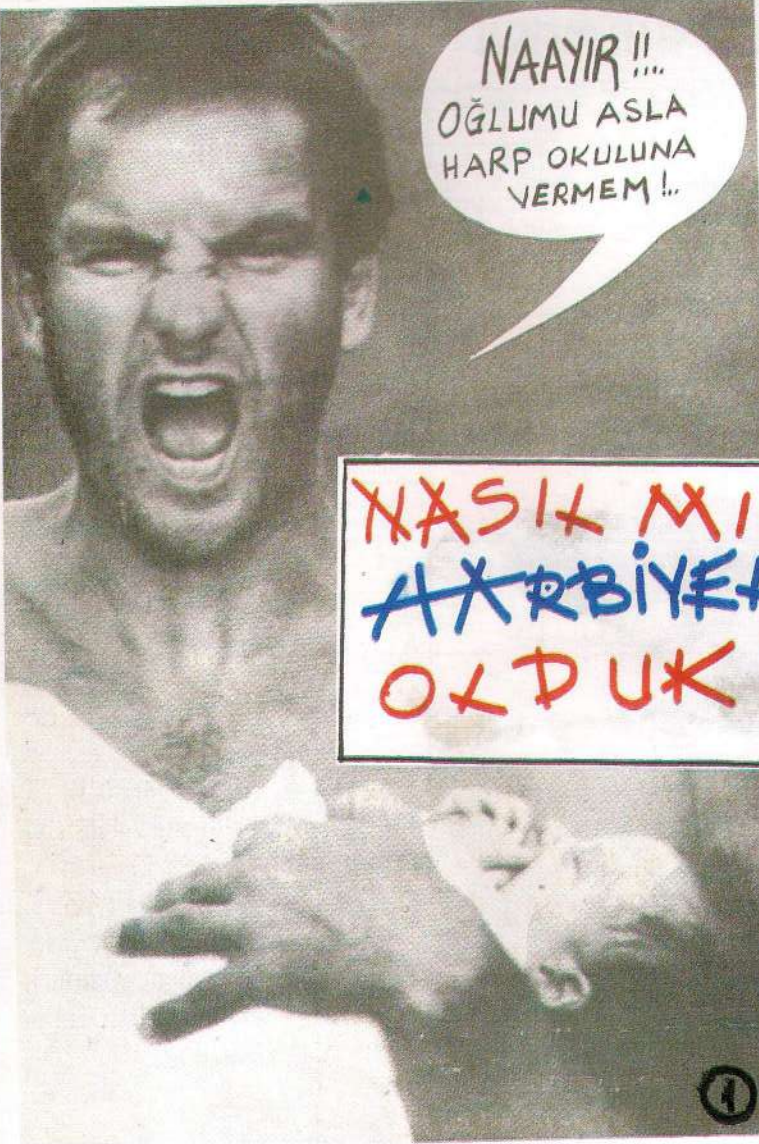
Ben ve zaman keşke
Keşkelerin artsız yağmacları
Hep hasret çekeriz vuslat peşinde
Derme çatma hayallerle uyuyan

Korunmuş bir hayatın ardında
Bırakılabilmek için hep doğarmış güneş
Mevsim değişir de değişmez zaman

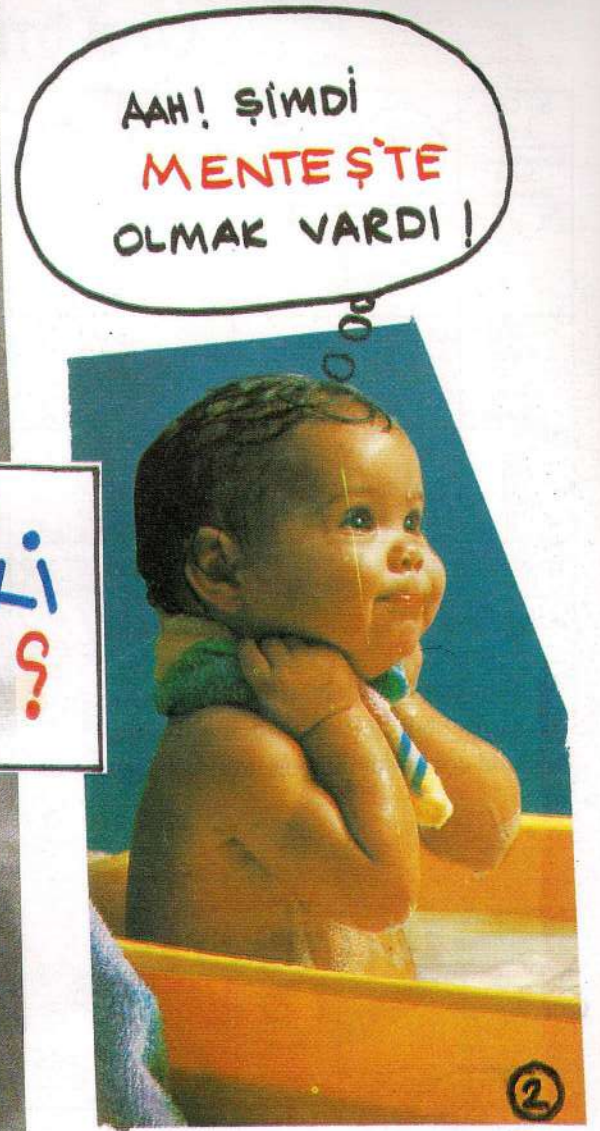
Erdal TURNA

ÇİZGİ ÖTESİ BULMACA

Bir Çam türü	13	Namluyu Oluşturan Sarmal Yuva	6	Anlayış Kavrayış		İstek dışı davranış		1. Tekil Şahıs	
Resimdeki Milli Takım Antrenörü		Döşeme		Eski dilde seyretme	12	Çokaz kalmak (biraz)		Dilek istek	Çoğul eki
Hastalığa Çare				Akla manlığa uygun					
(Tersi) Gümüş			Eski dilde yemek				Eski mısır tanrısı		
			Hayat, yaşama, can				Kavgalarda ele takılan demirlik		
Çağırma			2	Açık elle yüze vurulan tokat				14	
(Tersi) Bol									
	Bir nota			Değerli bir taş türü					Haysiyet Şeref
	(Tersi) bir içki								
	Bakanlar Kurulu		3				Güneşin doğuş vakti		
							yavaş yavaş		
Kesin								1	
Ozel koruma alanı		Olgun							
			İlkharf		Bağışlama	İngiliz Uzaklık birimi	Ceylan		
			Bir geyik türü				Rübesiz asker		
Bir tür meyva	10			Kişinin Öz varlığı			Bir binek hayvanı		Defter yaprağının bir yüzü
Sağ alttaki sanatçının ön adı						..ye gitti çocuk avıtma			Beyaz
						Geri verme			
	Malik, sahip	Anma	Düzyazı				İlave		
			Doğum yaptırın						
			Bir erkek ismi				(Tersi) Dansta kavalayenin eşi		
			Akıl						
					Sanat öğreticisi				
Korku, sıkıntı veren			5						
Aldatma, Oyun, Düzen						İlaç Deva	7		

Bâzı babaların tüm isyanlarına rağmen

yüreğlerimiz Harbiye için otıyordu

...ve daha fazla bekleyemeyip SAĞLIK muayenelerine giriverdik ...!

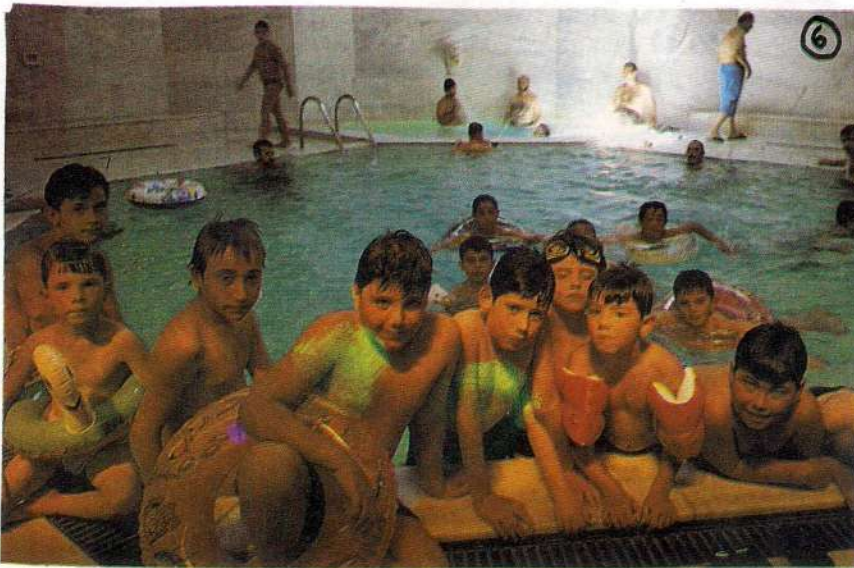

—DİKKAT!
SOLA BAK! —

④

Bir türlü
hizaya bakamodun!

⑥

OKULDA
TEMEL

ASKERİ VE

FİZİKİ

programları
takip
ettik ...

—Yüzme havuzunda—

— DEVAM EDECEK —

HAYVANLARI KORUMA DERNEĞİ

'95 YILI BASIN BİLDİRİSİ

- * Köprüyü geçinceye kadar hatta geçtikten sonra da AYI'ya DAYI de! O da sana YİĞENİM desin, böyle bir diyalog kurulsun...!
- * İti andığın zamanlar onun geçmişteki başarılarından bahset
- * Kazın ayağı üzerine yapılan tortismolar sona erdirilsin! Kazın ayağı okluğu gibi kabul edilsin
- * Pire için yorgon falan yakılmasın. Sevgi başka şekillerde dile getirilsin!
- * Develeri artık ikel müsabakalara değil Olimpiyatlara göndereyim, gerekirse engelli parkura sokulsun!
- * Eşekler dayak dayalarında mevzu-bahis olmasın. Zira dayak olacaksın KRONOMETRE kullanılsın her defasında eşekler suya gidip gelmesin.
- * Greenwich mean-time'a göre 5ten horozlara ilgilmesin!

(YER: PAÇOZ BAR)

-Börtü Hengül benimle eğlenir misin?

- Hidir

- Bu tamamen onun fikri

- O da kim?

- Hayatımdaki diğer biri...

- KİM BU KADIN!

- Kadın değil

- Nee! Erkek mi?

- Eee evet! Ne biliyim bana kontrol formu verdi, derslerden sonra koşturdu...

- Kim buuu

- Nasıl söylesem sıraların arasından geçiyor, bir orada bir burada, papua genel dersanede bile var

- Çok üzgünüm Hidir ama senin bir tedaviye ihtiyacın var!!

...Bu durumda teklifini kabul edemeyeceğim.

- Birseyler yap gidiyor!

- Sana söyleme demistim

- Hadi!

- Pekii

- Hidir! Hidir neler oluyor?

... Uzat parmağın

MANGA KOMUTANINIZIN SESİNİ DİNLEYİN ve ONA GELİN

Harbiş BANKASI

REMINDERLER

Merhaba Arkadaşlar! Sonunda imkansızı başardık ve **SİZİ** de bu derginin bir parçası yapıyoruz. NASIL MI?

Bizim sizlere verdiğimiz 10 kelimeleri parçalayıp yerlerine sizinkileri yazarak bizlere iletip bir dahaki sayımızda TDP-10 'de isimimizi' görebileceksiniz. Yıl sonunda da genel klasman birinciliğini yayımlayacağız.

ÖRNEĞİNİ

ak yapı → KARABİNA

Peterözetlahza → Pansuman

VE Bu sayıdaki REMINDERLER:

- 1 Klutanmaevi → 5p. (kelime içi büyük
- 2 outzebrapembe → 10p. harfle yazılanlar
- 3 hemsirreteller → 10p. içinde sabittir)
- 4 demezşahÖn → 5p. *KATILIMLAR
- 5 gıgıbeyazavren → 5p. KISIM ADINA *
- 6 Karalimitenstantenesi → 15p.
- 7 kettiasker → 5p.
- 8 yeminaksi → 10p.
- 9 buhoftabeser → 20p.
- 10 doluvermeçesitai → 15p.

Manga Komutanına yaptırmadan **PANÇO** nuzdaki her biri 1 puan değerindeki 5 düğme koparıp bize gönderin ve **MENTEŞ** 'te deniz manzaralı Harika Armutalan Dağlarında inanılmaz 1,5 ay geçirin!

KAMPANYA bizim işimizdir. (Tür kapsamında gençlerin ilahı **MAMÇAK**, **Hizmete İZEL** ve **Soner KARINCA** sizlerle birlikte olacaklar.)

MEN-TLIR 'dan **DEHŞET & MÜSİBET**

* **İNDİRİLMİ** *

"İlusal ÖZGELİK Hakan YILMAZ"

AKLIMIZA TAKILANLAR

* **PATAGONYA** ordusu var mı? MG-3 taşıyor mı? Mangaları kaç kişidir?

* Oturma planına aykırı oturuşlar kişilik bozukluğuna yol açar mı?

* Milli takımımızın durumu nedir? 3-5-2 Öfve Adetimiz bugün mü?

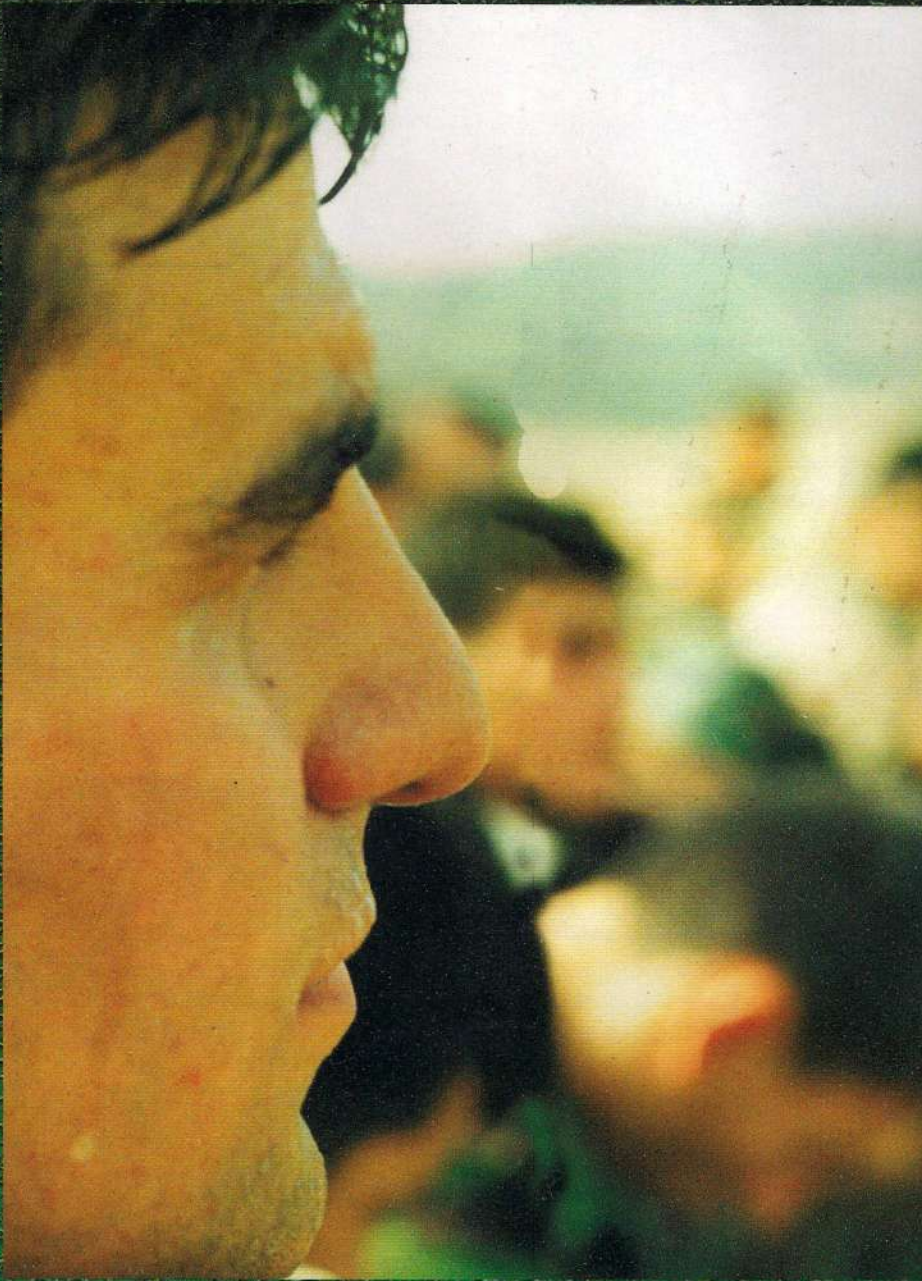
Modern Türkiye'nin Geleceğine Destek

GEC-Marconi

Abdullah Cevdet Sk. No: 26/1 Çankaya ANKARA
Tel: (312) 440 55 70 Fax: (312) 440 55 72

GEC

O gün çadır direkleri hüzünle titredi, gibi geldi bize. Günbatımı kızılığı çöktü lacivert bakışlarımız. Buruk bir tebessüm belirdi bugün gülmeyi bekleyen dudaklarımızda. Yanakları ıslandı, son kampın son saatlerini yaşayanların. Daha dün geceye kadar mutluluk şarkıları söyleyenlerin bile başkalaşmıştı bakışları. Biraz da asabiydi herkes kendine göre... Hani "dokunsan ağlayacak" derler

ya...

Boynu bükük birer gonca gibiydi, sandıklara yerleştiren tüfeklerimiz. Son bakımda nazlı bir geline dokunur gibi ürkekti nasırlı ellerimiz. Öyle ya kolay mıydı sekiz yıllık maratonun son Menteş durağına gelmek. Başkaları Bodrum, Alanya derken, her yaz Menteş'i seçmek... Bir meltem okşayışı sardı gönüllerimizi bu saatlerde. Denizin maviliklerine doğru ılık ılık esen ve unutulmak istenmeyen hatıralarımız inci gibi gizlendi belleğin sırlı bir köşesine. Artık bir öz-

lem, bir hasrettir sabah aydınlığında hep bir ağızdan "Harbiye" sesleriyle Çeşmealtı'nı inleyenler için Menteş. Bir sıra hasretinin ilk günleri bugünler. Daha şimdiden içleri yakan, yürekleri kavuran bir sıra hasreti... Günlerdir "son"lu cümleler dökülüyor dudaklardan. Son gecesi gazinodan denizi izleyişimizin. Son çalışı şarkımızın kendi mekanında. Son eğlencesi kampı bitirişimizin. Ve yapmaya dayamayıp farkına varamadığımız nice "son"lar yakalıyor ayaklarımızdan.

Ufkumu kapatan beyaz bulutlara seriyorum yorgun bakışlarımı. Yedi yıl önceye gidiyor birden hayalim. Pembe bir çerçeveden siyah-beyaz hatırası canlanıyor ilk günlerin. Bir tren yanaşılıyor istasyona usulca. Uzun bir yolun ilk adımı atılıyor demir kapı açılınca. "Uygun adım, marş!" komutandan sonra "Deniz senin, toprak senin, gök senin..." sesleriyle inliyor Basmane. Alkış tufaniyle karşılıyor iki yanımızı kuşatan kalabalık. Kalabalığı yararken kurtuluş Savaşı'na giden kahramanlar gibiydik. O günden bugünlere hep ilk günlerin duygusuyla geldik. Sevdik Menteş'i hem de herşeyiyle sevdik. Gölgede sıcağın kırk derece olduğu günlerde alnimizde şakır şakır terle sevdik. Gece on ikide atıştan dönüşte yazılan üç beş ön çadır nöbetlerinde sevdik. Uykunun yıldızlaştığı üç gün-üç gecelik kol hareketinde sevdik. Bir damla suyun

incileştiği, bir parça yufka ekmeğinin servetleştirdiği Hekim Adası'nda açlıkla, susuzlukla, gırtlak gırtlığa sevdik Menteş'i. Neye yarardı zorlukların, sıkıntıların olmadığı bir Menteş? Bir dağ gibi yorgunluğun omuzlara çökmediği günün akşamında ne tadı olurdu gazinoda yudumlanan çayın, bir nefes sigaranın... Güzelse yakamoz parıltısında deniz, görevini yapmanın gönül rahatlığıyla güzel. Güzelse Menteş, sevimliyse, bu haliyle, bu yapısıyla güzel ve sevimli.

Davut SAĞIR
4 üncü Sınıf

ÇİZGİ ÖTESİ